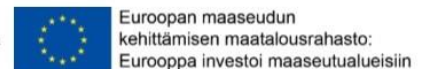

KITEE TOURIST INFORMATION – A NIGHTWISH STORY

LOPPURAPORTTI

1.11.2019-31.5.2022

Sisällysluettelo

I KEHITTÄMISHANKE/KETI OY JA KEHITTÄISHANKKEEN OSATOTEUTUS/KITEE-SEURA RY	
1	Hankkeen perustiedot 5
1.1	Toteuttajan nimi 5
1.2	Hankkeen nimi ja hanketunnus 5
1.3	Yhteenveto hankkeesta 5
2	Hankkeen tavoitteet 6
2.1	Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on 6
2.2	Hankkeen tavoitteet 7
3	Toteutus: Kehittämishanke / Keski-Karjalan kehitysytio Oy KETI 8
3.1	Toimenpiteet 1.11.2019-30.6.2020 8
3.1.1	Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset 8
3.1.2	Lisärahoitus 9
3.1.3	Näyttelyn kehittäminen, viestintä ja sidosryhmäyhteistyö.....9
3.2	Toimenpiteet 1.7.-31.12.2020 13
3.2.1	Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset 13
3.2.2	Näyttelyn kehittäminen, viestintä ja sidosryhmäyhteistyö 13
3.3	Toimenpiteet 1.1.-30.6.2021 16
3.3.1	Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset 16
3.3.2	Näyttelyn kehittäminen, viestintä ja sidosryhmäyhteistyö.....17
3.4	Toimenpiteet 1.7.-31.12.2021 22
3.4.1	Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset 22
3.4.2	Näyttelyn kehittäminen, viestintä ja sidosryhmäyhteistyö 23
3.5	Aikataulu 27
3.6	Resurssit ja toteutusorganisaatio 27
3.7	Kustannukset ja rahoitus 28
3.8	Raportointi ja seuranta 28
3.9	Toteutusolelutukset ja riskit 29
4	Toteutus: Kehittämishanke / Kitee-Seura Ry 30
4.1	Toimenpiteet 1.11.2019-30.6.2020 30
4.1.1	Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset 30

4.1.2 Lisärahoitus	30
4.1.3 Visuaalinen, sisällöllinen ja rakenteellinen suunnittelu ja koordinointi.....	30
4.2 Toimenpiteet 1.7.-31.12.2020	34
4.2.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset	34
4.2.2 Henkilöstöresurssit	34
4.2.3 Visuaalinen, sisällöllinen ja rakenteellinen suunnittelu ja koordinointi.....	34
4.3 Toimenpiteet 1.1.-30.6.2021	37
4.3.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset	37
4.3.2 Henkilöstöresurssit	37
4.3.3 Visuaalinen, sisällöllinen ja rakenteellinen suunnittelu ja koordinointi.....	38
4.4 Toimenpiteet 1.7.-31.12.2021	42
4.4.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset	42
4.4.2 Henkilöstöresurssit	42
4.4.3 Visuaalinen, sisällöllinen ja rakenteellinen suunnittelu ja koordinointi.....	43
4.5 Aikataulu	46
4.6 Resurssit ja toteutusorganisaatio	46
4.7 Kustannukset ja rahoitus	47
4.8 Raportointi ja seuranta	47
4.9 Toteutusoletukset ja riskit	47
5 Yhteistyökumppanit: kehittämishanke ja osatoteutus	48
6 Tulokset ja vaikutukset	49
7 Esitykset jatkotoimenpiteiksi.....	50
7.1 Esitykset ajalta 1.11.2019-30.6.2020.....	50
7.2 Esitykset ajalta 1.7.-31.12.2020.....	51
7.3 Esitykset ajalta 1.1.-30.6.2021.....	51
7.4 Esitykset ajalta 1.7.-31.12.2021.....	52
7.5 Esitykset ajalta 1.1.-31.5.2022.....	53
8 Yhteenveto hankkeen toteutuksesta	54
8.1 Hankkeen tavoitteiden saavuttaminen ja keskeisten haasteiden ratkaiseminen	54
8.2 Työkaluja toiminnan arvioinnille ja kehittämiselle.....	57
8.2.1 SWOT-analyysi: toiminnan arviointia vuosina 2020-2022	57
8.2.2 SOAR-analyysi: toiminnan suunnittelua vuosille 2022–2026.....	59
8.2.3 Asiakaslähtöinen toiminnan kehittämisen malli (ASKE).....	62
8.2.4 Toiminnan strateginen ja operatiivinen suunnittelu: vuosikello	65

8.3 Esitykset jatkotoimiksi hankkeen päättymisen jälkeen: hyvää suunnittelua ja yhteistyötä	68
8.4 Ohjausryhmän lausunto hankkeen toteutuksesta	69

II INVESTOINTIHANKE/KITEE-SEURA RY

1 Hankkeen perustiedot	76
1.1 Toteuttajan nimi	70
1.2 Hankkeen nimi ja hanketunnus	70
1.3 Yhteenveto hankkeesta	70
2 Hankkeen tavoitteet	71
2.1 Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on	71
2.2 Hankkeen tavoitteet	71
3 Toteutus: Kehittämishanke / Keski-Karjalan kehitysytio Oy KETI	72
3.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset	72
3.2 Toimenpiteet 1.11.2019-30.6.2020	74
3.3 Toimenpiteet 1.7.-31.10.2020	76
3.4 Aikataulu	79
3.5 Resurssit ja toteutusorganisaatio	79
3.6 Kustannukset ja rahoitus	79
3.7 Raportointi ja seuranta.....	80
3.8 Toteutusolelutukset ja riskit	80
4 Yhteistyökumppanit	81
5 Tulokset ja vaikutukset	81
6 Esitykset jatkotoimenpiteiksi	81

1. Hankkeen perustiedot

1.1 Toteuttajan nimi

KeskiKarjalan Kehitysyhtiö KETI Oy ja Kitee-Seura Ry

1.2 Hankkeen nimi ja hanketunnus

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story

Hankenumero: 112013

Ohjelma: Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma 2014–2020

Ohjelman toimenpide: 7.4 Maaseudun palvelut

Ohjelman alatoimenpide: Maaseudun palvelut, kehittäminen

Hankkeen toteutusalue: Paikallinen/Alueellinen

1.3 Yhteenveto hankkeesta

Kitee Tourist Information - A Nightwish Story -hankkeessa rakennetaan Kiteen keskustaan kiteeläislähtöisen, maailmanmenestykseen parissa kymmenessä vuodessa nousseen Nightwish-yhtyeen syntyä, kehittymistä ja saavutuksia esittelevä näyttelykeskus, johon sisältyy Kiteen kaupungin matkailuinfopiste. Hankkeen tarkoituksena on parantaa Pohjois-Karjalan kulttuuripalveluja ja -tarjontaa sekä käynnistää ja turvata sen edellytykset nousta kansainvälisen matkailun kärkikohteeksi Pohjois-Karjalassa. Näyttely on osa näitä hankekokonaisuuden laajempia aluekehitys-, matkailunedistämisen- ja Keski-Karjalan alueen brändäystavoitteita, joilla pyritään Kiteen ja Keski-Karjalan kotimaisen ja kansainvälisen tunnettuuden ja vetovoiman merkittävään lisäämiseen sekä kaupungin ja alueen matkailun ja niihin liittyvien muiden elinkeinojen elinvoimaisuuden parantamiseen. Tarkoituksena on myös edistää alueellisten toimijoiden yhteistyötä ja tukea uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämistä.

Hankkeen aikana luodaan Kitee Tourist Information, A Nightwish Story -näyttelykeskuksesta kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimainen kohde, jotta keskuksen toiminnasta vastaava Kitee-seura ry saa toiminnalle kestävän ja taloudellisesti elinkelvon mallin jatkaa toimintaa myös tulevana vuosina. Hankkeen toteutuksessa on mukana useita paikallisia ja alueellisia toimijoita, joiden kanssa näyttelykeskusta, matkailuinfoa ja niihin liittyviä tuotteita ja palveluita suunnitellaan, toteutetaan ja kehitetään tiiviissä yhteistyössä.

Hankekokonaisuus koostuu Keski-Karjalan kehitysyhtiö Oy KETI:n hallinnoimasta ja koordinoimasta kehittämishankkeesta, jossa Kitee-Seura Ry:llä on osatoteutuskokonaisuus sekä Kitee-Seura Ry:n investointihankkeesta. Hankekokonaisuuden osa-alueiden tavoitteet, toimenpiteet, edistyminen ja esitykset jatkotoimenpiteiksi väliraportointikausilla 1.11.2019-30.6.2020, 1.7.-31.12.2020 sekä 1.1.-30.6.2021 esitellään alla.

2. Hankkeen tavoitteet

2.1 Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Keski-Karjalan kehitysyhtiö Oy KETI:n kehittämishanke, johon kuuluu myös Kitee-Seuran osatoteutushanke, edistää Keski-Karjalan alueen elinvoimaisuutta ja vaalii sen kulttuuriperimää. Se synnyttää uudenlaisen, elämyksellisen, valtakunnallisesti ainutlaatuisen ja osittain virtuaalisuuteen perustuvan modernin näyttelykeskuksen Nightwishin tarinasta sekä kiinnittää sen yhdeksi Pohjois-Karjalan matkailun omaleimaisimmista kärkekohteista kansallisessa ja kansainvälisessä matkailumarkkinoinnissa. Näyttelyssä käytetään nykyaikaista 3D- ja muuta audiovisuaalista tekniikkaa, jota toistaiseksi on maakunnassa hyödynnetty verrattain vähäisesti. Tavoitteena on parantaa Pohjois-Karjalan maaseudun asukkaiden kulttuuritarjontaa omaleimaisella kohteella, joka on kansainvälisestikin kiinnostava.

Hanke tukee alueen ja maakunnan laajempia aluekehitystavoitteita, kuten Keski-Karjalan elinkeinostrategia 2020:n ja Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma POKAT 2021:n linjauksia. Elinkeinostrategiassa erikoistuvan ja ketterän Keski-Karjalan nähdään kasvavan elinvoimaisena erityisesti valittujen tulevaisuuden kasvualojen ja niihin panostamisen kautta. Näihin strategiassa tunnistetaan kuuluvan biotalouden ohella hyvinvointi, jossa muun muassa matkailu ja kulttuuripalvelut nähdään keskeisinä. Samalla digitaalisuuden hyödyntäminen nimetään tärkeäksi alueen elinvoimaisuutta lisääväksi tekijäksi. Maakuntaohjelma niin ikään painottaa teknologioita kasvun mahdollistajina ja nostaa matkailun yhdeksi keskeiseksi kasvun potentiaaliksi. Se korostaa monipuolista, kestävä ja työllistävää elinkeinorakennetta sekä maakunnan vetovoimaisuuden ja tunnettuuden edistämistä. Myös Pohjois-Karjalan maaseudun kehittämisstrategia 2014-2020 painottaa pohjoiskarjalaisen maaseutubrändin vahvistamista uusilla kulttuuri-, tuote- ja markkinointiratkaisuilla.

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -hanke tukee kaikkia näitä tavoitteita. Se kontribuoi sekä matkailun edistämiseen että Keski-Karjalan ja koko maakunnan elinvoimaisuuden, vetovoimaisuuden ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien tukemiseen. Matkailun ja kulttuuripalveluiden yhdistäminen alueen innovatiiviseen brändäykseen sekä laajempaan kansalliseen ja kansainväliseen tunnettuuteen ovat keskeisiä tavoitteita hankkeen kaikilla osa-alueilla. Niitä edistetään aktiivisesti erilaisin konkreettisin toimin läpi koko hankkeen.

2.2 Hankkeen tavoitteet

Hanke dokumentoi ja tuo esille ainutlaatuisen, kiteeläislähtöisen Nightwish-yhtyeen tarinan. Se edistää osaamisen ja yritysten esilletuomista paikallisella, maakunnallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Monipuolisen ja -kanavaisen markkinoinnin kautta hanke pyrkii parantamaan alueen yritysten toimintamahdollisuuksia, houkuttelevuutta ja kilpailukykyä kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä. Tässä KETIn, Kitee-Seuran, Kiteen kaupungin, ELY-keskuksen ja Nightwish Story -näyttelykeskuksen tiivis yhteistyö on ensiarvoisen tärkeää.

Hankkeen tavoitteita ovat:

- parantaa alueen kulttuuritarjontaa;
- luoda uudenlainen näyttelykeskus, joka voidaan nostaa maakunnan matkailun kärkikohteeksi;
- tehdä näyttelykeskuksesta elinkelpoinen ja vetovoimainen;
- tavoittaa Nightwishin fanikunta ja saada uusia kävijöitä maakuntaan;
- kartoittaa kävijäkokemuksia ja näyttelykeskuksen asiakaskunnan toiveita ja tarpeita;
- kehittää ja tuotteistaa matkailun palvelupaketteja;
- verkostoitua monialaisesti, luoda uusia yhteistyökumppanuuksia;
- luoda ja kehittää yhteistyötä tapahtumajärjestäjien kanssa;
- kehittää maakunnan matkailumarkkinointia;
- luoda sopimusperustainen konsepti Kiteen kaupungin matkailuinfoksi;
- avata näyttelykeskus keväällä 2020 ja saavuttaa ensimmäisenä vuonna 4000 kävijää; ja
- luoda taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävä malli jatkaa näyttelykeskuksen toimintaa myös hankekokonaisuuden päätyttyä.

Suuri osa näistä tavoitteista on läpileikkaavia kaikkien hankekokonaisuuden kolmen osion (KETIn kehittämishanke, Kitee-Seuran osatoteutus ja Kitee-Seuran investointihanke). KETIn kehittämishankkeen rooli tavoitteiden saavuttamisessa on kuitenkin keskeinen, sillä kaikki ne kytkeytyvät kehittämishankkeen ydinalueisiin eli hankkeiden sisäiseen ja ulkoiseen viestintään, sidosryhmäyhteistyöhön, palveluiden tuotteistamiseen ja markkinointiin. Ne kaikki myös tukevat laajempia Keski-Karjalan alueen aluekehitystavoitteita ja strategisia painopisteitä.

3 Toteutus: Kehittämishanke / Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETI

3.1 Toimenpiteet 1.11.2019-30.6.2020

3.1.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset

Hanke käynnistettiin 1.11.2019. Marras-joulukuu 2019 käsitti hankkeen käytännön toteutuksen valmistelua, projektipäällikön rekrytoinnin sekä organisatorista koordinaatiota mukaan lukien ohjausryhmän ja työryhmän jäsenten rekrytoinnin ja kokoaminen. Projektipäällikkö Tuula Teräväinen aloitti tehtävässään 7.1.2020.

Hankkeelle perustettiin Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETIn ja Kitee-Seura Ry:n yhteinen ohjausryhmä, jonka tehtäviin kuuluu ohjata ja seurata hankkeen toteutusta sekä tukea projektipäällikön työtä. Ohjausryhmä kokoontuu noin kaksi-kolme kertaa vuodessa, ensimmäisen väliraportointikauden aikana yhden kerran 19.2.2020 (kokouskutsu, asialista ja kokouksen pöytäkirja ovat liitteenä). Hankkeen ohjausryhmän kokoonpano on seuraava:

- Heickell Mikko, elinkeinopäällikkö, Kiteen kaupunki
- Heino Iiris, intendentti, Pohjois-Karjalan museo
- Hiltunen Risto, toimitusjohtaja, Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy
(varalla Suvi Spoof, seutumarkkinoija, Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy)
- Holopainen Pentti
- Hyvönen Markku, varapuheenjohtaja, Kitee-seura ry
- Markkola Susanna, program manager, Business Finland – Visit Finland
- Sirviö Terho, rahoittajan edustaja, Pohjois-Karjalan ELY-keskus
(varalla Tuomo Hämäläinen, Pohjois-Karjalan ELY-keskus)

Samalla perustettiin hankkeen toimijoiden yhteinen työryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti päättämään yhdessä projektipäällikön kanssa hankkeen operatiivisista asioista ja toteutuksen yleisistä linjauksista. Työryhmän kokouksia järjestetään pääsääntöisesti noin kerran kuukaudessa tarpeen mukaan. Hankekokonaisuuden työryhmän jäsenet ovat:

- Tuula Teräväinen, projektipäällikkö, Keski-Karjalan kehitysyhtiö Oy KETI
- Suvi Spoof, seutumarkkinoija, Keski-Karjalan kehitysyhtiö Oy KETI
- Satu Juntunen, johdon sihteeri, Kiteen kaupunki
- Mikko Heickell, elinkeinojohtaja, Kiteen kaupunki
- Markku Hyvönen, varapuheenjohtaja (puheenjohtaja 03/2020 alkaen), Kitee-Seura
- Tuomo Flinkman, sihteeri-rahastonhoitaja, Kitee-Seura
- Heikki Pirinen, puheenjohtaja (03/2020 saakka), Kitee-Seura
- Paavo Joensalo, arkkitehti, Joensalo Oy
- Plamen Dimov, Flame Music

Työryhmä kokoontui ensimmäisellä raportointikaudella kuusi kertaa: 8.1., 14.1., 11.2., 26.2. ja 20.5. Maalis-huhtikuun valtakunnallisestikin sekavan koronatilanteen vuoksi varsinaisia työryhmän kokouksia täydellä kokoonpanolla ei järjestetty, vaan tarvittavat asiat käytiin läpi kohdennettummissa nk. työmaapalavereissa ja neuvottelevissa sidosryhmäkokouksissa (ks. alla). Hankkeen sisäinen viestintä sisälsi kuitenkin aktiivista yhteydenpitoa etäyhteyksin kaikkien työryhmän jäsenten kesken koko kevään ajan.

Kuten yllä mainittiin, hankkeen varsinaisten työryhmän kokousten lisäksi työryhmän jäsenet (täydennettynä tarvittaessa relevanteilla sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden edustajilla) kokoontuvat myös epävirallisempiin nk. työmaapalavereihin, joissa voidaan sopia spesifimmeistä ja akuuteista esiin nousseista toteutuksen kysymyksistä, kuten toimittajien valinnoista, materiaalityöstä, toimitusaikatauluista, näyttelykeskuksen henkilöstön akuuteista rekrytointi- ja henkilöstöhallintokysymyksistä, oheistuotemyynnin ja näyttelyesineistön esillepanon yksityiskohdista ja muista konkreettisemmista käytännön asioista. Tämänkaltaisen lisäkokous- ja neuvottelukäytäntö koettiin hankkeessa hyödylliseksi ja toimivaksi toimenpidemuodoksi varsinaisen työryhmätyöskentelyn tukena sen joustavuuden ja ketteryyden ansiosta: konkreettisemmista asioista voitiin yhdessä sopia nopeallakin aikataululla, mikä koronapandemian aiheuttamassa jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä oli kevään 2020 aikana ensiarvoisen tärkeää. Työmaapalavereita pidettiin kuusi kappaletta: 6.2., 18.3., 8.4., 5.5., 1.6. ja 15.6.

Ohjausryhmän ja työryhmän kokousten sekä työmaapalavereiden lisäksi hankkeen toimenpiteisiin sisältyi liuta muita kokouksia ja palavereita eri kokoonpanoilla hankkeen toimijoiden, yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kanssa. Näitä olivat muun muassa IT- ja verkkokartoituskokoukset 18.3. ja 31.3., leasing- ja laitteistokokous 12.3., äänisuunnittelukokoukset 27.4. ja 15.6., kokoukset rakentamisesta, materiaaleista ja malleista 6.4., 17.4. ja 27.4., tietoliikenneyhteys- ja laitteistopalvelukokous 21.4., opastevalaistus- ja paloturvallisuusvälineistökokous 28.4., some-sisältöjen kokoukset 27.4., 29.4. ja 5.5. sekä Nightwish Story -näyttelyn oheistuote- ja matkailuinfon myyntipistekokoukset 4.5. ja 20.5.

3.1.2 Lisärahoitus

Koronatilanteen vuoksi hankkeelle haettiin 27.4.2020 ELY-keskukselta lisäbudjettia ja -rahoitusta rakennusaikaisiin vuokriin ja sähköön sekä 3D- ja muiden sähköisten formaattien toteuttamiseen. ELY-keskus myönsi muutospäätöksellä 29.5.2020 hankkeelle lisärahoitusta 13 334 euroa ja Kiteen kaupunki 3 336 euroa (KH 11.5.2020 § 138).

3.1.3 Näyttelyn kehittäminen, viestintä ja sidosryhmäyhteistyö

Hankkeessa on kehitetty kevään 2020 aikana Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelykeskusta, jossa esitellään Nightwish-yhtyeen tarinaa yli kahden vuosikymmenen ajalta. Samalla keskukseen on integroitu Kiteen kaupungin matkailuinfopiste, joka palvelee niin paikallisia asukkaita kuin

laajempaakin yleisöä osana näyttelykeskusta. Kun Kitee-Seura Ry on pääasiassa vastannut näyttelykeskuksen rakentamisesta kehittämishankkeen rinnalla kulkevan investointihankkeen puitteissa, kehittämishanke on keskittynyt näyttelykeskuksen brändin rakentamiseen, sisäiseen ja ulkoiseen viestintään, markkinointiin ja oheispalveluiden tuotteistamiseen sekä hankekokonaisuuden koordinointiin, toimintamallin kehittämiseen ja sidosryhmäyhteistyöhön. Kehittämishankkeessa näyttelykeskukseen on ensimmäisen raportointikauden aikana myös ideoitu ja toteutettu dynaamisia elementtejä, jotka tekevät A Nightwish Story -näyttelystä ja Kiteen kaupungin matkailuinfosta yhdessä kansainvälisestäikin kiinnostavan ja modernin käyntikohteen. Perinteisen näyttely- ja esitemateriaalin lisäksi hankkeessa on panostettu erilaisten uusien teknologioiden hyödyntämiseen ja tämän päivän moniaistillisten kokemusten ja elämysten tuottamiseen niin hankesuunnitelmassa esitettyjen kuin hankkeen aikana keväällä 2020 syntyneiden uusien ja täsmentyneidenkin tavoitteiden ja ideoiden mukaisesti.

Keskeiset toimenpiteet keväällä 2020 ovatkin keskittyneet paitsi itse näyttelyn valmisteluun, myös matkailuinfon ilmeen ja uusien sisältöjen kehittämiseen. Samalla hanke on pyrkinyt kehittämään edellytyksiä kestävän liiketoimintamallin luomiselle näyttelykeskuksen toiminnan turvaamiseksi hankkeen päättymisen jälkeenkin sekä edistämään paikallisten ja alueellisten yritysten toimintamahdollisuuksia integroimalla yrityksiä aktiiviseksi osaksi näyttelykeskuksen toteuttamista ja toimintaa. Yritykset ovat esillä myös kaupungin matkailuinfon ja A Nightwish Story -näyttelyn oheistuotemyynnin puolella sekä näyttelyinfoissa, joissa on näkyvillä myös hankkeen rahoittajat ja tärkeimmät yhteistyökumppanit.

Hankkeen alkuvaihe marraskuusta 2019 helmikuuhun 2020 keskittyi kehityshankkeen osalta hankekokonaisuuden toiminnan organisointiin, johon sisältyi ohjaus- ja työryhmien kokoaminen ja järjestäminen (ks. tarkemmin yllä luku 3.1.1), neuvottelut työryhmän kanssa toiminnan keskeisistä suuntaviivoista, toteutusaikataulun täsmentäminen sekä vastuunjakojen ja ensimmäisen puolen vuoden konkreettisten toimenpiteiden suunnittelu ja täsmentäminen. Osana näitä toimenpiteitä kehityshankkeen puitteissa koordinoitiin näyttelyn rakentamista ja hankekokonaisuuden eri osa-alueiden yhteensovittamista aikataulullisesti ja toiminnallisesti. Tammi-maaliskuussa 2020 hankkeessa käytiin läpi, tarkennettiin, päivitettiin ja uudelleen muokattiin aikaisemmin tehdyt pohjapiirustusluonnokset ja näyttelyn rakenteelliset suunnittelupohjat yhteistyössä Kitee-Seuran kanssa. Tässä työssä KETIn rooli koko hankekokonaisuuden koordinaattorina oli keskeinen. Helmi-huhtikuussa käytiin neuvotteluita suunnittelijoiden ja tavarantoimittajien kanssa eri tilojen funktioista, sisällöistä ja rakenteellisista edellytyksistä toimivan näyttelykokonaisuuden aikaansaamiseksi. Remonttitöiden, lupa-asioiden, sähköurakan ja turvallisuusratkaisuiden selvityksen, kilpailutuksen ja toteuttamisen koordinointi oli myös osa KETIn kehityshankkeen alkukevään toimia yhteistyössä Kitee-Seuran kehittämishankkeen osatoteutuksen ja investointihankkeen kanssa (rakentamisesta ks. tarkemmin alla, luku Kitee-Seura/Investointihanke).

Kehittämishanke koordinoi myös näyttelyn kuvamateriaalin, audiovisuaalisen aineiston, näyttelyesineistön ja 3D-materiaalin käyttöoikeus- ja käyttölupa-asiat sekä niihin liittyvät sopimusneuvottelut oikeudenomistajaorganisaatioiden (Teosto, Gramex, NCB) ja näyttelyyn lainatun ja/tai vuokratun aineiston omistajien (tuotantoyhtiöt, NW-organisaatio, yhtye, management, puvustajat,

yksityishenkilöt, valokuvaajat, tuotantohenkilöstö, studiohenkilöstö jne.) kanssa. Yhtenä toimenpiteenä keväällä 2020 oli myös vakuutusasioiden selvittäminen ja esineistön arvioinnin koordinointi yhteistyössä Kitee-Seuran, näyttelyaineiston oikeudenhaltijoiden ja NW-organisaation edustajien kanssa.

Yhtenä keskeisenä toimenpidkokonaisuutena ensimmäisen raportointijakson aikana kehittämishankkeessa oli näyttelykeskuksen Internet-sivujen rakenteellinen, sisällöllinen, visuaalinen ja toiminnallinen suunnittelu. Tähän sisältyi tiivis yhteistyö Kitee-Seuran, Kiteen kaupungin ja KETIn toimijoiden kanssa. Suunnittelussa tärkeänä osana oli lisäksi koko näyttelykeskuksen visuaalisesta ilmeestä vastaava graafikko Janne Pitkänen sekä näyttelyn teksteistä ja tarinankerronnasta vastaava Marko Ollila, jotka osallistuivat aktiivisesti sivujen graafiseen ja sisällöntuotantoon sekä logo-, kuva- ja tekstimateriaalin keräämiseen, tuottamiseen ja muokkaukseen. Sivujen valmisteluun sisältyi paitsi sisältöjen ja visuaalisen ilmeen hahmotus, myös rakenteiden ja toiminnallisten elementtien suunnittelu. Sivujen toteuttajaksi valikoitui kilpailutuksen myötä AtFlow, jonka edustajien kanssa käytiin neuvotteluja pitkin kevättä tarvittavista elementeistä ja niiden teknisestä toteuttamisesta samoin kuin koko sivuston rakenteesta ja tarvittavista toiminnallisista osioista.

Kun näyttelykeskuksen Internet-sivusto on oma, erillinen kokonaisuutensa suhteessa Nightwish-yhtyeeseen ja sen virallisiin sivuihin, myös sisällön ja graafisen ilmeen on noudatettava tätä linjausta. Esimerkiksi kuvamateriaali piti siten tuottaa erikseen tätä sivustoa varten, ei niinkään koskien pelkästään Nightwish-yhtyettä vaan enemmänkin näyttelykeskusta ja sen sisältöjä. Koronapandemian vuoksi niin kansalliset kuin kansainvälisetkin tavarantoimitukset hidastuivat merkittävästi ja osa näyttelymateriaalista ja näyttelyn esineistön edellyttämistä rakenteista saatiin paikalle vasta viiveellä. Näin ollen myöskään tarvittavaa kuvamateriaalia näyttelystä ei ollut mahdollista tuottaa sivustoa varten vielä keväällä 2020, kuten alun perin oli suunniteltu. Samasta syystä sivuston yhden keskeisen osion muodostavaa verkkokauppaa ei voitu tehdä sisällöltään valmiiksi alkuperäisessä aikataulussa, kun esimerkiksi lipunmyyntiä ei voitu järjestää avajaisten ja aukioloaikojen epävarmuuden vuoksi kevään koronatilanteessa ja oheismyyntituotteiden saatavuus niin ikään oli aikataulullisesti epävarmaa. Ensimmäisen raportointijakson aikana sivusto kuitenkin saatiin suurimmaksi osaksi valmisteltua julkaisua vaille valmiiksi. Tähän sisältyi myös verkkokaupan ja varausjärjestelmän yksityiskohtien suunnittelu ja hiominen sekä maksujärjestelmien vertailu ja kilpailutus.

Koordinointitehtävien ja Internet-sivujen suunnittelun ja toteuttamisen lisäksi kehittämishankkeen keskeisenä vastuualueena hankekokonaisuudessa on sisäinen ja ulkoinen viestintä ja markkinointi. Hankkeessa laadittiin tammi-helmikuussa täsmennetty viestintä- ja markkinointisuunnitelma, jota käytiin läpi sekä työryhmän että ohjausryhmän kokouksissa. Huhti-toukokuussa koko viestintä- ja markkinointisuunnitelmaa aikatauluineen jouduttiin kuitenkin päivittämään laajalti uudestaan koronatilanteen vuoksi, ja suuri osa suunnitellusta laajemmasta markkinoinnista ja sidosryhmäviestinnästä katsottiin tarpeelliseksi siirtää kevästä ja alkukevästä syksyyn 2020. Pohjatyö ja laajemmat viestinnän ja markkinoinnin linjaukset oli kuitenkin tehty jo alkukevästä, mikä antaa hyvän pohjan viestinnän ja markkinoinnin aktiivisemmalle toteuttamiselle koronapandemiatilanteen salliessa syksyllä 2020 ja keväällä 2021. Kevään 2020 viestintä- ja markkinointitoimenpiteitä olivat yhteydet paikallis- ja aluemedioihin, lehti- ja radiohaastattelut hankkeesta ja näyttelykeskuksesta kokonaisuutena sekä lehti-ilmoitukset paikallismedioissa. Lisäksi hankkeessa toteutettiin kohdennettua markkinointia

keskittymällä erityisesti yhteen näyttelykeskuksen suurimmista potentiaalisista asiakasryhmistä, faneihin, ja tiedottamalla Nightwishin nk. discord-ryhmiä ja kansainvälisiä fanisivustoja näyttelyn rakentamisesta ja vaiheista. Näyttelyä markkinoitiin myös laajalti suomalaisessa metallimediassa ja sen keskeisimmillä kanavilla ja keskusteluryhmissä. Näiden kanavien kautta pystyttiin tavoittamaan suuri joukko paitsi aktiivisia Nightwish-faneja eri maista, myös kattavasti kotimaisia raskaan musiikin ystäviä, jotka niin ikään kuuluvat näyttelykeskuksen tärkeimpiin kohderyhmiin.

Kehittämishankkeen toimenpiteisiin keväällä ja alkukesällä 2020 kuului myös aktiivinen yhteydenpito sidosryhmiin. Tavoitteena on ollut luoda ja kehittää yhteistyötä ja uusiakin verkostoja alan toimijoiden ja erilaisten sidosryhmien kanssa. Keskeisiä yhteistyötahoja ovat olleet Kitee-Seuran ja Kiteen kaupungin lisäksi musiikkialan toimijat, tapahtumanjärjestäjät, viestintä- ja markkinointialan toimijat, aluekehitysorganisaatiot, paikalliset ja maakunnan alueen yritykset, toisen ja korkea-asteen oppilaitokset, paikallis- ja maakuntahallinnon edustajat sekä matkailualan toimijat. Hankkeen tavoitteita ja edistymistä esiteltiin kevään aikana erilaisissa tilaisuuksissa, kokouksissa ja tapaamisissa sidosryhmille. Näitä olivat muun muassa matkailuyrittäjien ilta, KETIn johtoryhmän kokous, kaupungin asukasyrittäjältä sekä Joensuun Tiedepuisto. Koronapandemian vuoksi osa suunnitelluista tilaisuuksista ja kokouksista, kuten Karelia AMK, Riveria ja kaupunginvaltuuston kokous, jouduttiin kuitenkin perumaan tai siirtämään myöhempään ajankohtaan. Koronasta huolimatta sidosryhmien kanssa käytiin kuitenkin yhteistyötunnusteluja ja neuvotteluita pitkin kevättä ja alkukesää. Muun muassa matkailupuolella erilaisten palvelupakettien suunnittelulle saatiin jo luotua hyvä pohja yhteistyössä erilaisten kuljetus-, majoitus- ja ohjelmapalveluiden tuottajien kanssa. Syksyllä 2020 ja keväällä 2021 näitä neuvotteluita jatketaan koronatilanne huomioiden. Tarkoituksena on luoda ja kehittää kiinnostavia matkailupalveluiden paketteja näyttelykeskuksen kävijöille ja maakuntaan saapuville matkailijoille. Tässä tavoitteessa hanke on tiiviissä yhteistyössä Kiteen kaupungin matkailun, Saimaa-ilmiön, Visit Karelian ja Visit Finlandin sekä KETIn matkailukoordinaatiorahastojen kanssa. Talven ja kevään 2021 aikana tarkoitus on tuotteistaa matkailupalveluita houkutteleviksi ja helposti saatavilla oleviksi paketeiksi, joita voidaan markkinoida yhteisesti alueen matkailutoimijoiden kanssa.

Osana matkailunedistämistavoitteita yhtenä osa-alueena kehittämishankkeessa on ollut myös Kiteen kaupungin matkailuinfon kehittäminen ja brändääminen moderniksi ja kiinnostavaksi kokonaisuudeksi, joka houkuttelee uusiakin kävijöitä alueelle ja tuo esille Keski-Karjalan vahvuuksia ja matkailupalveluita vetovoimaisella tavalla. Kehittämishankkeen osalta tämä on sisältänyt ensimmäisen raportointikauden aikana neuvotteluita kaupungin toimijoiden ja matkailualan toimijoiden kanssa alueen tarpeista ja matkailuinfon keskeisistä toiminnoista. Samalla visuaaliseen puoleen on panostettu tilasuunnittelun ja graafisen suunnittelun alueilla kaupungin toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Kehittämishankkeella on ollut tässä koordinoiva ja kommunikatiivinen rooli: matkailuinfon visuaalisen ilmeen ja toimintojen rakentaminen on kulkenut laajemman brändäyksen, tiedotuksen ja markkinoinnin rinnalla. Uusina elementteinä matkailuinfossa ovat esimerkiksi 3D-tekniikkaan perustuva 360-matkailuvideo Kiteeltä sekä info-tv:n mahdollistamat vaihtuvat sisällöt. Samalla on pohdittu keinoja integroida alueen matkailumarkkinointia ja matkailun edistämistavoitteita myös laajemmin hankkeen markkinointiin ja viestintään esimerkiksi sosiaalisen median ja näyttelykeskuksen Internet-sivuston kautta. Myös erilaisten näyttelykeskukseen suunnitteilla olevien tapahtumien, tempausten, kampanjoiden ja teemapäivien

järjestäminen tukee osaltaan näitä tavoitteita ja edistää Keski-Karjalan ja Kiteen tunnettuutta elinvoimaisena, monipuolisena ja kansainvälisestikin kiinnostavana käyntikohteena.

3.2 Toimenpiteet 1.7.-31.12.2020

3.2.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset

Ohjausryhmä kokoontui syksyllä 2020 kaksi kertaa: 4.9. ja 2.12. Kokouksissa käsiteltiin hankkeen kuluvaan vuoden toimintaa, maksatushakemuksia, toimintaraportteja ja tulevaisuuden suunnitelmia. Työryhmän kokouksia pidettiin syksyn aikana kolme kappaletta: 21.9., 26.10. ja 11.11. Lisäksi erilaisia epävirallisempia työmaapalavereita ja kokouksia eri sidosryhmien kanssa oli 21 kappaletta: 7.7., 10.7., 16.7., 23.7., 31.7., 10.8., 19.8., 26.8., 7.9., 15.9., 24.9., 13.10., 21.10., 2.11., 10.11, 26.11., 27.11., 1.12., 10.12., 15.12. ja 17.12. Näissä käsiteltiin hankkeen eri yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kanssa muun muassa näyttelyn rakentamista, parantamisedotuksia, käytännön toimia akuuttien asioiden järjestämiseen, henkilöstökysymyksiä, työntekijöiden rekrytointi-, ohjaus- ja arviointikysymyksiä, verkkosivujen viimeistelyä, verkkokaupan ja kassajärjestelmän toimintojen synkronisointia, toimitusehtojen ja rekisteriselosteiden laatimista, audio-opastuksen suunnittelua, talven ja kevään toiminnan organisointia, oppilaitosyhteistyötä ja sosiaalisen median markkinointiväyliä ja -tapoja.

3.2.2 Näyttelyn kehittäminen, viestintä ja sidosryhmäyhteistyö

Yhtenä keskeisenä Keski-Karjalan kehitysyhtiö Oy KETIn toimena hankkeessa on näyttelykokonaisuuden brändin ja tunnettuuden rakentaminen, jota jatkettiin kevään ja alkukesän valmisteluihin pohjaten myös syksyllä 2020. Hankesuunnitelman mukaisesti tarkoitus on kehittää näyttelystä kansainvälisesti kiinnostava ja korkealaatuinen kokonaisuus ja tähän tavoitteeseen KETI panostaa omalta osaltaan läpi hankkeen toteutuksen. Keskeistä A Nightwish Story -brändin rakentamisessa on luoda ammattimaisesti toteutettu ilme näyttelylle ja suunnitella sitä tukemaan hyvin kohdennettu ja ajoitettu markkinointi sekä kansallisesti että kansainvälisellä tasolla. Tähän sisältyy kokonaisvaltainen viestinnän ja markkinoinnin suunnittelu ja toteutus mukaan lukien markkinasegmenttien sekä toimivien viestintäkanavien ja -keinojen tunnistaminen ja hyödyntäminen.

Loppukesällä ja syksyllä 2020 hankkeessa panostettiin tältä osin näyttelyn yleisilmeen viimeistelyyn, esitemateriaalien, pääsylippujen, tiedotteiden, maksettujen mainosten ja muun, osin internet-pohjaisen, markkinointimateriaalin suunnitteluun ja toteutukseen sekä monikanavaisen viestintään sisältäen eri viestintäkanavien, -tapojen ja näyttelyn toimijoiden verkostojen hyödyntämisen. Samalla eri toimijoiden kesken pohdittiin jo tulevaisuudenkin suuntaviivoja, erityisesti mahdollisuuksia toteuttaa kokonaisuuden kannalta tarpeellisia tai näyttelyn tunnettuutta ja brändiä tukevia uusiakin sisältöjä, viestintäkeinoja ja palveluita. Yksi hyvän näyttelykokemuksen kehittämisen kannalta tärkeä osa-alue oli näyttelyn äänimaailman suunnittelu ja toteutus, josta vastasi Nightwishin lähipiiriin kuuluva Samppa Hirvonen.

Näyttelyn äänimaailmaan sisällytettiin soveltuvin osin Nightwishin tuotantoa ja luontoääniä, mikä tuki osaltaan myös koko Keski-Karjalan matkailun tavoitteita ja brändiä.

Heinäkuussa 2020 hankkeen toimenpiteiden keskiössä oli näyttelyn viimeistely ja saattaminen avajaiskuuntoon sekä avajaisien valmistelu. Hankkeen varsinaisten toimijoiden ja henkilöstön lisäksi apuna oli iso joukko muitakin toimijoita aina näyttelyn toteutukseen osallistuneista yrityksistä vapaaehtoisiin kiteeläisiin ja Nightwish-organisaation edustajista hankkeen toteuttajien lähipiireihin. Näyttely avattiin 3.8.2020. Paikalla oli runsaasti Nightwishin faneja mutta myös paljon muita asiasta – ja hankkeesta – kiinnostuneita. Avajaisviikolla näyttelyssä kävi myös monia Nightwish-organisaation edustajia, kuten yhtyeen manageri Ewo Pohjola ja vain tätä näyttelyä varten tehdyn videon ohjaaja Ville Lipiäinen.

Avajaisviikon kävijöiden joukossa oli vieraita paitsi ympäri Suomea myös muutamista muista maista (muun muassa Unkari, Ruotsi, Iso-Britannia, Saksa, Kanada, Viro), mikä oli hyvä saavutus koronakriisin keskellä. Näyttelyn avajaiset saivat myös hyvin kansallista ja kansainvälistä mediahuomiota, vaikka itse avajaispäivänä paikalle kutsuttiin Tuomas Holopaisen toiveesta vain muutamia paikallisen ja alueellisen median edustajia. Avajaisviikolla näyttelyssä järjestettiin lisäksi useita kutsuvierastilaisuuksia ja opastettuja kierroksia keskeisille sidosryhmille. Lisäksi avajaisohjelmaan sisältyi Plamen Dimovin opastamia Nightwish-turistikierroksia faneille ja median edustajille. Niillä oli mahdollista vieraila monissa Nightwishin tarinaan liittyvissä paikoissa Kiteellä ja lähiympäristössä, kuten Röskön leirikeskuksessa, Kiteen kirkossa ja uudessa Montussa. Kierroksista saadun palautteen perusteella niitä pidettiin hyvin onnistuneina ja kiinnostavana lisänä näyttelykokemukseen, ja niiden järjestämistä harkitaankin myös tulevalle kesäkaudelle. Nightwish-faniryhmien verkkosivujen hallinnoijat tekivät myös muutaman videon näyttelystä; niitä jaettiin sosiaalisen median kautta kansainvälisesti.

Kaiken kaikkiaan avajaisviikosta saatu palaute oli erittäin positiivista. Niin Nightwish-fanit kuin muutkin näyttelyvieraat pitivät kokonaisuutta visuaalisesti onnistuneena ja sisällöllisesti monipuolisena ja kiinnostavana. Näyttely onkin paitsi kansainvälisesti uniikki, myös maailman laajin Nightwish-aiheinen kokoelma, mihin moni kävijä kiinnitti huomiota. Palautteen mukaan näyttely tarjosi paljon uutta tietoa ja aikaisemmin julkaisemattomia yksityiskohtia myös yhtyettä jo pitkään seuranneille. Näyttelyyn sisältyvää vaihtuvan sisällön mahdollisuutta pidettiin myös yleisesti kiinnostavana, ja moni sanoi tulevansa seuraavana kesänä uudestaan. Samalla saimme myös hyviä kehitysehdotuksia, joita toteutettiin monin osin syksyn 2020 aikana. Osa ehdotuksista vaatii kuitenkin vielä työstämistä budjetin, aikataulun ja konkreettisten toteutusmahdollisuuksien asettamien rajojen vuoksi. Kehitystyötä kuitenkin jatketaan erityisesti alkukevällä 2021, jolloin näyttelyssä on muuten hiljaisempaa. Monet kehitysehdotukset koskivat pienehköjä käytännön asioita, kuten näyttelytekstien fonttikoon suurentamista, opastuskylttien parempaa näkyvyyttä ja näyttelyn julkisivun valaistusta. Näitä pohdittiin ja työstettiin syksyn mittaan. Yhtenä ehdotuksena oli lisäksi opastuksen kehittäminen esimerkiksi audio-opastuksen avulla. Tämä on myös työn alla, mutta vaatii vielä lisäselvittelyjä toteutuksen ja kustannusten osalta keväällä 2021.

Myös fanituotemyynti sai hyvin positiivista palautetta. Graafikko Janne Pitkäsen eksklusiivisesti tähän näyttelyyn suunnittelema tuotelinjasto on maailmanlaajuisesti poikkeuksellinen, ja monet kävijät pitivät sitä paitsi erityisyydessään kiinnostavana, myös visuaalisesti erittäin onnistuneena. Tuotteita on saatavilla vain tästä näyttelystä ja sen verkkokaupasta. Oman lisänsä oheistuotemyyntipisteen ammattimaiseen ilmeeseen ja monipuolisuuteen toi lisäksi Nightwishin viralliset fanituotteet, joita saatiin yhtyeen luvalla myyntiin näyttelykeskukseen. Nightwish-organisaation edustajat toivat myös lahjana näyttelykeskukseen muutamia kappaleita erittäin harvinaisia Nightwish-tuotteita (kirjoja, LP-levyjen erikoispainoksia jne.), jotka voitiin niin ikään laittaa osaksi fanituotteiden myyntipistettä. Tämä Nightwish-organisaation kanssa yhteistyössä toteutettu kokonaisuus tuki osaltaan myös samassa tilassa sijaitsevan Kiteen kaupungin matkailuinfon modernia kokonaisilmettä ja Keski-Karjalan mainetta matkailupuolella kehitellyn brändäyksen mukaisesti. Matkailuinfon puolelle myyntipisteeseen saatiin lisäksi erityisiä paikallisten toimijoiden tuottamia tuotteita käsidesinfointiaineesta aina Nightwishin ja koko näyttelyn graafikko Pitkäsen ulkoasultaan suunnittelemiin ksylytolipastilleihin ja Puruveden muikkuihin.

Sisäisen ja ulkoisen viestinnän osalta syksyllä 2020 hankkeessa käytettiin KETIn ja Kiteen kaupungin kanavien lisäksi sosiaalisen median tiedotusmahdollisuuksia A Nightwish Story:n Facebook-sivujen ja Internet-sivujen kautta. Lisäksi näyttelykeskusta mainostettiin printtimediassa Kiteellä ja lähialueilla säännöllisin väliajoin. Äänisuunnittelija Samppa Hirvonen laati koko näyttelyn äänimaailman lisäksi Kiteen Pallo -otteluissa kuullun äänimainoksen. KETIn isännöimässä ottelussa jaettiin lisäksi printtiesitteitä molemmilla sisäänkäynneillä ja katsomossa. Hankkeen viestintään ja markkinointiin kuului myös yhteistyö Visit Karelian ja Nightwishin discord-yhteisöjen ja fanisivustojen kanssa. Näitä kanavia hyödyntäen näyttelyä saatiin markkinoitua näkyvästi kansainvälisille kohderyhmille ja erityisesti yhtyeen maailmanlaajuisen fanikunnan keskuuteen. Tämä oli hankesuunnitelmassa määritetty ensisijainen näyttelyn kohderyhmä. Koronatilanteen vuoksi kansainvälisen markkinoinnin tuloksia voidaan seurata pienellä viiveellä; loppukesän ja syksyn matkustusrajoitukset tulevat näkymään vielä ainakin pitkälle vuoteen 2021.

Kansainvälistä markkinointia ja viestintää kuitenkin tehtiin harkitusti koko syksyn ajan. Tarkoituksena on ollut tiedottaa laajasti näyttelystä kohdeyleisöille ja saada mahdollisimman paljon niin sitoutumisia some-kanaviin kuin asiakkaita näyttelyn verkkokauppaankin. Joulukuussa avattu virtuaalinäyttely oli lisäksi erittäin hyvä lisä ja näyttelyn toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden innovaatio asiakasmäärien ylläpitämiseen ja yleiseen näyttelyn markkinointiin. Virtuaalinäyttely toteutettiin yhdessä Kitee-Seuran ja 360Finlandin kanssa. Osana viestintää ja markkinointia olivat myös muun muassa osallistuminen Kiteen joulunavaukseen sekä siihen liittyvä markkinointi Samppa Hirvosen tuottamine äänimainoksineen. Nightwish-organisaatio osallistui myös osaltaan markkinointiin julkaisemalla loppuvuodesta tiedotteen virtuaalinäyttelyn avaamisesta. Virtuaalinäyttelyutinen sai näyttelyn Facebook-sivuilla muutamassa päivässä yli 45 000 seuraajaa.

Näyttelykokonaisuuden sisäisessä viestinnässä painottui syksyllä 2020 ohjausryhmätyöskentelyn ja siihen liittyvän viestinnän ohella työryhmän kokoukset sekä epävirallisemmat työmaapalaverit, joissa

käytiin säännöllisesti läpi akuutteja näyttelyyn liittyviä asioita (ks. tarkemmin 3.2.1). Samoin näyttelyn työntekijöiden koulutus, ohjaus ja seuranta, mukaan lukien kirjallisten ohjeiden laadinta ja paikan päällä ohjeistus, kuuluivat syksyn 2020 toimenpiteisiin. Hankkeessa pidettiin yllä myös aktiivista sähköposti-, Teams- ja puhelinyhteydenpitoa pitkin syksyä erityisesti KETIn, Kitee-Seuran ja Kiteen kaupungin välillä mutta myös monien muiden hankkeeseen liittyvien toimijoiden kanssa. Samalla pohdittiin viestinnän strategista yhteistyötä erityisesti hankkeen ja Kiteen kaupungin välillä yhteistyön tehostamiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi. Yksi haaste hankkeen toteuttamisen kannalta oli projektipäällikön lähes kuukauden mittainen sairausloma lokakuussa 2020. Hankkeen onnistuneen toteutuksen takaamiseksi siihen kuitenkin palkattiin osa-aikaisesti lokakuun puolestävälstä vuoden loppuun projektiasiantuntija Suvi Rynnänen, joka oli mukana erityisesti näyttelyn verkkokaupan käytännön toteutuksessa ja verkkosivujen viimeistelyssä.

Näyttelyyn saatiin vielä loppukesän ja syksyn 2020 aikana jonkin verran uutta harvinaista materiaalia, minkä vuoksi oikeudenomistajuus- ja käyttöluva-asioita oli tarpeen käydä läpi pitkin syksyä. Samoin esineistön vakuutusarvon määrittäminen vaati aika paljon oletettua enemmän lisätyötä ja se saadaan lopulliseen muotoonsa alkuvuodesta 2021, kun esineistön listaukset, aineistonkuvaukset ja varaston inventaario ovat käytettävissä. Tässä olemme tehneet yhteistyötä näyttelyn käsikirjoittajan, Nightwishin lakimiehen ja vakuutusyhtiön kanssa.

Hankkeessa pohdittiin myös yhdessä KETIn ja Kiteen kaupungin kanssa oheispalveluiden tuottamista ja matkailupalvelupakettien rakentamista. Alustavia keskusteluja käytiin muutaman matkailuyrittäjän kanssa, ja neuvotteluja jatketaan keväällä 2021. Palvelupakettien suunnittelu ja tuotteistaminen vaatii kuitenkin Keski-Karjalan alueen matkailupuolella vielä toistaiseksi jonkin verran kehitystyötä muun muassa alan tiukan regulaation vuoksi. Toimintamallin kehittämiseen myös tältä osin silti panostetaan alkukeväästä 2021. Tässä voidaan käyttää apuna esimerkiksi KETIn matkailupuolen resursseja ja kaupungin matkailuosaamista.

3.3 Toimenpiteet 1.1.2021-30.6.2021

3.3.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset

Ohjausryhmä kokoontui keväällä 2021 kaksi kertaa: 17.2. ja 20.5. Kokouksissa käytiin läpi hankekokonaisuuden toimintaa, hankkeen edistymisen ja tehtyjen toimenpiteiden seurantaa, toimintaraportteja, lähitulevaisuuden suunnitelmia ja maksatushakemuksien tilaa. Hankkeen työvaiheen vuoksi alkuperäisen hankkeelle asetetun työryhmän kokouksia ei ollut tarpeen pitää kuin yhden kerran, 12.1. Ohjausryhmän aikaisemman puheenjohtaja Pentti Holopaisen tilalle Nightwish-organisaation edustajaksi ohjausryhmään nimettiin Tuomas Holopaisen suostumuksella näyttelyn käsikirjoittaja Mape Ollilla. Kiteen kaupungin ohjausryhmän edustaja Mikko Heickell siirtyi toisiin tehtäviin, ja hänen tilalleen nimettiin alustavasti kulttuuriohjaaja Markus Pulkkinen.

Ohjausryhmän ja työryhmän kokousten lisäksi useita muita kokouksia ja tapaamisia järjestettiin hankkeen laajemmassa kehittämistarkoituksessa eri yhteistyötahojen kanssa pitkin kevättä ja alkukesää yhteensä 24 kappaletta: 13.1., 20.1., 22.1., 27.1., 29.1., 1.2., 8.2., 12.2., 2.3., 10.3., 11.3., 17.3., 24.3., 25.3., 15.4., 16.4., 3.5., 4.5., 10.5., 12.5., 10.6., 11.6., 15.6. ja 29.6. Lisäksi hankkeen keskeisten toimijoiden ja näyttelyn henkilökunnan kanssa pidettiin säännöllisesti nk. työmaapalavereita ajankohtaisista näyttelyyn liittyvistä kysymyksistä, kuten henkilöstön rekrytoinnista ja perehdytyksestä, näyttelyn konkreettisista kehittämistoimista, kassajärjestelmien ja nettikaupan parannuksista sekä 3D-tekniikan päivityksistä. Näitä kokouksia pidettiin yhteensä 10 kertaa kevään 2021 aikana: 13.1., 26.1., 29.1., 2.2., 4.2., 11.3., 27.3., 5.5., 17.5. ja 24.5. Kokouksien ja työmaapalavereiden lisäksi hankkeessa käytiin aktiivista keskustelua olemassa olevien ja uusien kansallisten ja kansainvälisten yhteistyötahojen (muun muassa VisitKarelia, Joensuun museot, Kuopion museot, Itä-Suomen yliopisto (UEF), Nightwish-organisaatio, tapahtumajärjestäjät, kansainväliset Nightwish-fanisivustot, Suomen metallimedia, graafikot, tuotantotiimi, valokuvaajat, äänittäjä, käsikirjoittaja, taittajat) kanssa koko kevään ja alkukesän ajan. Yhtenä tärkeänä kokonaisuutena oli myös keskustelu Kiteen kaupungin kanssa koronatilanteen aiheuttamista haasteista ja yhteistyöstä niin näyttelyn kuin matkailuinfonkin toiminnan turvaamiseksi (ks. tarkemmin alla 4.1.2). KETI ja Kitee-Seura olivat mukana näissä neuvotteluissa ja hankekokonaisuuden jatkotoiminnan suunnittelussa kaupungin kanssa.

3.3.2 Näyttelyn kehittäminen, viestintä ja sidosryhmäyhteistyö

Keski-Karjalan kehitysyritys Oy KETI on toiminut hankkeessa Kitee Tourist Information – A Nightwish Story –kokonaisuuden sekä koko Keski-Karjalan alueen uudenlaisen ilmeen rakentajana. Tätä tehtävää on jatkettu ja edelleen kehitetty keväällä ja alkukesällä 2021. Kuten hankesuunnitelmassa todetaan, tarkoituksena on ollut kehittää A Nightwish Story -näyttelystä kansainvälisesti kiinnostava ja korkealaatuinen kokonaisuus, joka edistää alueen yleistä tunnettuutta ja Keski-Karjalan matkailualan kehittämistä. KETI, yhteistyössä projektipäällikön kanssa, on panostanut omalta osaltaan tähän tavoitteeseen koko hankkeen ajan erityisesti koordinointi-, viestintä- ja markkinointitehtävissä.

Korona-aika on tuonut haasteita kohdennetulle ja hyvin ajoitetulle markkinoinnille sekä alueellisesti, kansallisesti että kansainväliselläkin tasolla, mutta hankkeessa on pyritty huomioimaan toimintaympäristön tuomat rajoitteet. Tässä yhteistyötä onkin tehty niin KETIn viestinnän, yhteistyökumppaneiden, hankkeen toteuttajien kuin Kitee-Seurankin kanssa. Tarkasteluajanjaksona hankkeessa on panostettu monimuotoiseen ja monikanavaiseen digitaaliseen viestintään perinteisen printtimediemarkkinoinnin sijaan. Tämä on korostunut erityisesti kevään 2021 kuluessa. Näyttelyn käsikirjoittaja, some-medioiden hallinnoija ja muun muassa Nightwish-yhtyeen äänitteiden masteroija, kansainväliset fanisivustot ja erilaiset kansainväliset PodCast- ja blogisivustot sekä VisitKarelia ovat kontribuoineet merkittävästi tähän tavoitteeseen keväällä ja kesällä 2021. Samalla markkinointia on kohdennettu alkuvuonna 2021 – hieman alkuperäisestä hankesuunnitelmasta poiketen – jossain määrin ajateltua enemmän kotimaiselle yleisölle (esim. Facebook-markkinointi, lehdistö, tiedotteet, radiot), kun kansainvälisen liikkuvuuden rajoitukset ovat edelleen vaikeuttaneet monien matkailijoiden

mahdollisuuksia vierailu näyttelyssä ja tutustua Keski-Karjalan alueen kulttuuritarjontaan.

Kun näyttelyn esitemateriaalit, pääsyliput, alkuvaiheen tiedotteet ja mainokset saatiin suunnittelun ja visuaalisen ilmeen ja toteutukseltaan valmiiksi kevään, kesän ja syksyn 2020 aikana, keväällä ja alkukesällä 2021 hankkeessa päästiin keskittymään myös muihin näyttelyn parannustoimiin. Niitä tehtiin saadun asiakaspalautteen sekä hankkeen toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Keväällä 2021 keskiössä oli KETIn hanketoteutuksen osalta muun muassa monikanavaisen tiedotuksen sekä uusien, pääasiallisesti kansainvälisesti painottuneiden, viestintämuotojen ja -rakenteiden kehittäminen kansallisten medioiden ja tiedotuskanavien rinnalla. Tässä näyttelyn kokoajien, markkinoijien sekä muiden näyttelyn kehittelyyn osallistuneiden toimijoiden olemassa olevat viralliset ja henkilökohtaiset verkostot, osaaminen ja kommunikatiiviset innovaatiot korostuivat, kun koronatilanteen vuoksi viestintää oli suunnattava uusin tavoin. Hankkeessa suunniteltiin ja kehitettiin keväällä ja alkukesällä 2021 uusia sisältöjä ja palveluja asiakaslähtöisesti entistäkin paremman näyttelykokemuksen takaamiseksi. Tähän saakka asiakaspalaute on ollut kokonaisuutena erittäin hyvää. Muun muassa näyttelyyn itsenäisen tutustumisen avuksi suunniteltu 32-sivuinen opastevihkonen ja QR-koodiin perustuva audio-opastus (ks. tarkemmin luku 4.3.3) eri kielillä ovat olleet hyvä ja asiakaspalautteen perusteella toivottu panostus näyttelyn parannuksiin. Ne ovat myös saaneet paljon hyvää huomiota näyttelyn kävijöiltä.

KETIn toiminta hankkeessa keskittyi alkuvuonna 2021 hankkeen koordinointiin, vuositason toiminnan suunnitteluun, koronatilanteen muutoksiin varautumisen strategioiden kehittelyyn, digitaalisiin alustoihin perustuvan viestinnän kehittämiseen sekä kansallisten ja kansainvälisten yhteistyöverkostojen luomiseen, ylläpitämiseen ja edistämiseen – niin olemassa olevien verkostojen toimivuuden parantamisen kuin uusienkin verkostojen ja yhteistyökontaktienkin rakentamisen merkeissä. Tammi-helmikuussa hankkeessa panostettiin sosiaalisen median kommunikoinnin ja markkinoinnin rakenteiden ja korkealaatuisen toteutuksen kehittämiseen yhteistyössä Nightwish-yhtyeen organisaation kanssa. Tuloksena oli konkreettinen suunnitelma koko vuoden viestintä- ja brändäyslinjoista ja -tavoista. Tammikuusta alkaen esimerkiksi näyttelyn Facebook-sivuja on hallinnoinut konsultti Anniina Rytönen, joka huolehtii säännöllisistä päivityksistä, sosiaalisen median markkinoinnista ja osittain myös näyttelyn internet-sivujen päivityksistä yhdessä projektipäällikkö Tuula Teräväisen kanssa. Tämä muutos on tuonut hankkeelle selvästi entistä parempaa näkyvyyttä ja ammattimaisemmin hoidettua ilmettä. Internet-sivujen aktiiviset päivitykset ovat myös tuoneet lisäarvoa hankkeen näkyvyyteen ja näyttelyn nettikaupan toimivuuteen. Palaute niin fanien kuin Nightwish-organisaationkin puolelta on ollut erinomaista. Projektipäällikkö käy myös aktiivista keskustelua säännöllisesti Nightwish-organisaation, KETIn viestinnän sekä hankkeen markkinoinnin sisällöllisten tuottajien kanssa tiedotuksen ja markkinoinnin tilasta, päivityksistä sekä mahdollisista uusista viestintätavoista, -strategioista ja -keinoista.

Muu tiedotus ja markkinointi keskittyi keväällä ja alkukesällä 2021 muun muassa KETIn toimesta lähetettyihin yritys- ja kesäasukaskirjeisiin, paikallisen ja kansallisen tason lehti- ja radiohaastatteluihin, kansainvälisiin Pod Cast - ja live blog -lähetyksiin, sosiaalisen median päivityksiin ja mainoksiin, Nightwish Discord - ja fanisivustojen näkyvyyteen sekä Suomen metallimedian eri kanavien uutisointiin. Näissä oli

mukana laaja joukko toimijoita Nightwish-organisaatiosta hankkeen projektipäällikköön, saksan- ja venäjänkielisiin kiteeläisiin, Kitee-Seuran puheenjohtajaan ja Nightwishin lähipiiriin. Erityisesti saksalainen live blog ja Pod Cast -lähetykset samoin kuin maailmanlaajuiset fanisivustojen uutisoinnit ovat saaneet laajaa kansainvälistä huomiota.

Yhtenä osa-alueena hankkeen kehittämistoimissa tarkasteltavan ajanjakson aikana oli asiakas- ja yhteistyökumppaneiden palautteen myötä näyttelykeskuksen julkisivun ja näkyvyyden parantaminen Kiteen katukuvassa. Yhteistyössä Kiteen kaupungin matkailun ja Kitee-Seuran kanssa hankkeessa kehitettiin päivityksiä näyttelyn julkisivuun. Näihin sisältyi muun muassa uuden valotaulun suunnittelu ja asentaminen, näyttelyikkunan valaistuksen päivitys ja Kitee Tourist Information -opastusnäytön hankkiminen näyttelyn ulko-oven viereen (ks. tarkemmin hankkeen osatoteutus, 4.3.3). Tarkoituksena on palvella niin satunnaisia näyttelykävijöitä kuin paikallisia asukkaitakin – ei vain Nightwish-näyttelyn, vaan myös Kiteen matkailun ja paikalliseen matkailuun liittyvien asioiden (kuten tulossa olevat tapahtumat ja muut ajankohtaiset asiat) informoinnin osalta.

Samalla hankkeen projektipäällikkö, yhteistyössä Nightwish-organisaation, yhtyeen lähipiirin ja muiden Nightwishin liittyvien yhteistyökumppaneiden kanssa, organisoivat uusia päivityksiä näyttelyyn pitkin kevättä ja kesää 2021. Näyttely on hankesuunnitelman mukaisesti jo lähtökohdiltaan dynaaminen ja sisällöltään vaihtuva, joten tämä oli tärkeä kehittämisaikaa niin näyttelyn markkinoinnin kuin koko hankkeenkin kannalta. Kevään ja kesän 2021 aikana näyttelyyn saatiin paljon uutta näyttelymateriaalia koskien sekä konkreettista näyttelyaineistoa että uusia 3D- ja digitaalisia sisältöjä (ks. tarkemmin 4.3.3).

Alkukesällä 2021 hankkeessa jatkettiin näyttelyn laajan aineiston dokumentointia ja arkistointia sen tärkeän kulttuurisen ja paikallishistoriallisen merkityksen vuoksi. Dokumentointiin ja arkistointiin kuului KETIn osalta esillä olevan näyttelyaineiston dokumentoinnin koordinointi sisältäen valokuvauksen, dokumenttiaineiston tallennuksen ja muokkaamisen, visuaalisen ja sisällöllisen suunnittelun, arkistodokumenttikokonaisuuden käsikirjoituksen sekä niiden taiton ja ulkoasun suunnittelun järjestämisen yhteistyössä hankkeen projektipäällikön, käsikirjoittajan, graafikon, taittajan, yhtyeen jäsenistön ja Nightwish-organisaation, 360Finlandin sekä yhtyeen historiaa tunteneiden valokuvaajien kanssa. Tästä aineistosta Kitee-Seura päätti sittemmin myös muokata ja julkaista myös erillisen näyttelykirjan, jota on saatavilla Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelystä ja sen verkkokaupasta (ks. myös 4.3.3). Visuaalisesti näyttävää kirjaa tullaan käyttämään myös hankkeen markkinoinnissa muun muassa yrityslahjoina sekä esittelymateriaalina messuilla ja muissa tilaisuuksissa.

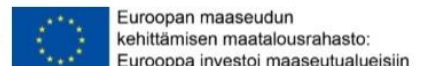
Arkistoaineisto on tallennettu digitaaliseen muotoon ja se on jatkossakin hankkeen käytettävissä. Arkistointitarpeiden lisäksi aineistoa voidaan hyödyntää hankkeen markkinointiin ja näyttelyaineiston esittelyyn erilaisissa konteksteissa. Laajan, yli 2000 artikkelin sisältävän lehtiaineiston ja näyttelyssä esillä olevan pukukokoelman lisäksi olemassa olevaa muuta materiaalia (mm. Kitee-Seuran arkistoissa/varastoissa oleva materiaali) tallennetaan lisäksi syksyn ja talven 2021-2022 kuluessa. Tarkoituksena on dokumentoida ja tallentaa koko käsillä oleva aineisto digitaaliseen muotoon ja näin tuottaa kulttuurihistoriallisesti merkittävä ja maailmanlaajuisesti ainutlaatuinen arkistokokonaisuus.

Osana tätä tavoitetta näyttelyn virtuaaliversiota tullaan myös päivittämään syksyn 2021 aikana.

Asiakspalautteen, hankkeen toimijoiden ja näyttelyhenkilökunnan kokemusten perusteella hankkeessa tehtiin keväällä ja alkukesällä 2021 myös audio-opastus -kokonaisuus. Tässä tarkoituksena oli tuottaa lisäarvoa kävijöille ja parantaa näyttelyn kävijäkokemuksia. Audio-opastus ideoitiin yhteistyössä Joensuun museoiden kanssa reflektoiden sieltä saatuja kokemuksia ja toteutustapoja. Kiireisestä aikataulusta huolimatta (vrt. esim. Joensuun museoiden vastaava projekti, johon oli erillinen, mittava rahoitus ja noin 1,5 vuoden aikataulu erillisine henkilöstöresursseineen) tämä saatiin kuitenkin valmiiksi muun näyttelytoimen kehittämisen ohella kesällä 2021. Audio-opastuksen käsikirjoituksen laativat yhdessä projektipäällikkö Tuula Teräväinen ja koko näyttelyn ja Nightwish-kirjan tehnyt Mape Ollila. Projektipäällikkö koordinoi audio-opastuksen toteutuksen yhteistyössä Nightwish-organisaation sekä Ollilan ja Teräväisen yhteistyöverkoston avulla. Siitä tuotetaan viisi erikielistä (suomi, englanti, espanja, venäjä, saksa) versiota, joista jokainen on käännetty, äänitetty, miksattu ja tuotettu yhteen lähipiiriin tai Nightwishin tarinaan muuten läheisesti liittyneiden toimijoiden voimin. Muun muassa englanninkielisestä versiosta vastaa Nightwishin monilahjakas jäsen, Troy Donockley; saksankielisestä yhteen perustamisiltanuotiolla istunut Teemu Kautonen; ja suomenkielisen toteutuksen teki Nightwishin alun perin heidän managerilleen esitellyt ja kiertueillakin esiintynyt Tapio Wilska. Tämä on ollut merkittävä parannus näyttelyyn, ja kävijöiltä on jo tullut paljon hyvää palautetta opastuksista. Audio-opastuksien teknisestä toteutuksesta vastasi Anniina Rytkönen. Opastukset ovat saatavilla näyttelyssä QR-koodin kautta, ja tarjolla on myös (koronatilanteen vuoksi) kertakäyttöisiä kuulokkeita, joita kävijät saavat tarvittaessa maksutta käyttöönsä.

Näyttelyyn ideoitiin, suunniteltiin ja tuotettiin keväällä ja alkukesällä 32-sivuinen näyttelyvihkonen yhteistyössä KETIn ja Kitee-Seuran osatoteutuksen kanssa. Se tehtiin asiakkaiden näyttelykokemuksista saadun palautteen ja näyttelyn tarjoamien asiakaspalveluiden parantamistarkoituksessa. Esimerkiksi olemassa olevien henkilöstöresurssien puitteissa kaikille kävijöille ei ole erityisesti kesäsesongin aikana mahdollisuutta antaa henkilökohtaista opastusta, joten omatoimisen audio-opastuksen laadinta yhdessä näyttelyn aineistoon johdattavan – ja näyttelyä myös hankkeen yhteistyötahoille markkinoivan – aineistovihkosen kanssa todettiin olevan hyvä parannus sidosryhmäviestintään sekä kävijöiden näyttelykokemukseen ja A Nightwish Story -tarinaan tutustumiseen myös hieman pintaa syvemältä. Vihkonen suunniteltiin niin, että se on audio-opastusta tukeva mutta ei päällekkäinen sen kanssa. Sama koskee muuta näyttelymateriaalia; audio-opastus, näyttelyvihkonen ja näyttelyn konkreettiset esittelytekstit ovat erillisiä, toisiaan täydentäviä kokonaisuuksia. Näyttelyvihkoseen nostettiin esille kustakin näyttelyn tilasta valitut esineet/kohteet asianmukaisin selostuksin, mukaan lukien harvinaiset yksityiskohdat ja kuvaukset kyseessä olevista materiaaleista. Vihkosen toteutuksesta vastasivat projektipäällikkö Tuula Teräväinen yhdessä käsikirjoittaja Mape Ollilan ja taittaja Anniina Rytkösen kanssa. Toteutuksessa hyödynnettiin sekä Rytkösen uusia Kiteellä otettuja valokuvia että näyttelyn graafikko Janne Pitkäsen hankkeen digitaaliseen kuva-arkistoon tallennettuja aikaisempia otoksia. Vihkonen julkaistiin ensin suomeksi, mutta siitä on tekeillä myös englannin-, espanjan-, venäjän- ja saksankieliset versiot.

Kokonaisuudessaan kevät ja kesä 2021 ovat sisältäneet KETIn osalta toimia hankkeen markkinoinnin suunnitteluun, kohdentamiseen ja kehittämiseen sekä näyttelyn visuaalisten ja sisällöllisten elementtien toimivuuden parantamiseen. Samalla resursseja on suunnattu näyttelyn ja koko hankekokonaisuuden brändäykseen, hankkeen markkinointimateriaaleihin, hankkeen monikanavaisen viestintään sekä laadukkaiden viestintämateriaalien tuottamiseen. Nämä toimet on tehty yhteistyössä Nightwish-yhtyeen lähipiirin, Kitee-Seuran, näyttelyn henkilökunnan sekä näyttelyn graafisesta ilmeestä ja markkinointimateriaaleista vastaavien tahojen kanssa.

3.4 Toimenpiteet 1.7.2021-31.12.2021

3.4.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset

Ohjausryhmä kokoontui tarkastellun ajanjakson aikana yhden kerran: 4.10.2021. Kokouksessa käytiin läpi hankkeen toimenpiteitä sekä talous-, seuranta- ja maksatustietoja ajalta 1.1.-30.6.2021. Lisäksi käsiteltiin hankkeen edistymistä ja tehtyjä toimenpiteitä sekä lähitulevaisuuden suunnitelmia, kehittämistoimia ja koronapandemiatilanteen vaikutuksia hankkeen toteutukseen.

Ohjausryhmän kokoonpanoon ei tullut muutoksia tarkasteltavan ajanjakson aikana. Pentti Holopaisen tilalle Nightwish-organisaation edustajaksi keväällä 2021 valittu Mape Ollila jatkoi tehtävässään, samoin Kiteen kaupungin edustaja Mikko Heickellin tilalle valittu Markus Pulkkinen.

Kevään 2022 mittaan pidettiin yksi ohjausryhmän kokous 28.3.2022. Siinä käsiteltiin edellisen tarkastelujakson toimenpiteitä ja kehitysehdotuksia sekä sovittiin hankkeen loppuvaiheen toimista ja raportoinnista sekä hankkeen päätöstilaisuudesta, joka järjestetään Kiteellä 10.6.2022.

Ohjausryhmän kokouksen lisäksi useita muita kokouksia ja tapaamisia järjestettiin hankekokonaisuuden eri osa-alueita koskien eri yhteistyötahojen kanssa pitkin loppukesää ja syksyä 2021. Käsiteltäviä asioita olivat muun muassa arkistomateriaalien taitto- ja painatusjärjestelyt, esite-, viestintä ja markkinointimateriaalien graafinen suunnittelu ja toteutus, esitteiden kieliversioiden toteutus ja koordinointi, näyttelyn audio-opastukset, 360-esittelyn toteutus ja päivitykset, someviestintä, julkaisuaikataulut, markkinoinnin sisällöt, yhteistyön kehittäminen eri alojen ja toimijoiden kanssa, kumppanuusneuvottelut KETIn, Kitee-Seuran ja Kiteen kaupungin välillä sekä markkinoinnin lyhyen ja pitkän aikavälin strategiat. Näitä kokouksia pidettiin loppukesän ja syksyn 2021 aikana yhteensä 27 kappaletta: 1.7., 6.7., 8.7., 13.7., 15.7., 27.7., 2.8., 4.8., 11.8., 17.8., 31.8., 1.9., 13.9., 16.9., 29.9., 11.10., 13.10., 18.10., 22.10., 9.11., 10.11., 19.11., 22.11., 25.11., 29.11., 10.12. ja 14.12.

Lisäksi hankkeen keskeisten toimijoiden ja näyttelyn henkilökunnan kanssa järjestettiin säännöllisesti nk. työmaapalavereita ajankohtaisista näyttelyyn liittyvistä kysymyksistä, kuten henkilöstökysymyksistä ja työntekijöiden perehdytyksestä, näyttelyn konkreettisista kehittämistoimista, kassajärjestelmien, logistiikan ja nettikaupan toiminnan muutoksista syksyllä 2021 sekä 3D-tekniikan ja näyttelyn .10sähköisten materiaalien päivityksistä. Näitä kokouksia pidettiin yhteensä 16 kappaletta loppukesällä ja syksyllä 2021: 26.7., 12.8., 16.8., 3.9., 9.9., 27.9., 1.10., 7.10., 20.10., 12.11., 16.11., 26.11., 30.11., 1.12., 3.12. ja 13.12. Myös keväällä 2022 pidettiin joukko muita kokouksia ja palavereita pääasiassa puhelimitse ja etäyhteyksin.

Kokouksien ja työmaapalavereiden lisäksi hankkeessa käytiin aikaisempien tarkastelujaksojen tapaan aktiivista keskustelua kansallisten ja kansainvälisten yhteistyötahojen (muun muassa VisitKarelia, Joensuun museot, Kuopion museot, Itä-Suomen yliopisto, 360Finland, Nightwish-organisaatio, tapahtumajärjestäjät, kansainväliset Nightwish-fanisivustot, Suomen metallimedia, graafikot,

tuotantotiimi, valokuvaajat, äänittäjä, käsikirjoittaja, taittajat) kanssa koko loppukesän ja alkusyksyn ajan. Yhtenä tärkeänä kokonaisuutena oli myös keskustelu Kiteen kaupungin kanssa koronatilanteen aiheuttamista haasteista ja yhteistyöstä niin näyttelyn kuin matkailuinfonkin toiminnan turvaamiseksi (ks. myös 4.3.3). KETI ja Kitee-Seura olivat aktiivisesti mukana näissä neuvotteluissa ja hankekokonaisuuden jatkotoiminnan suunnittelussa.

3.4.2 Näyttelyn kehittäminen, viestintä ja sidosryhmäyhteistyö

Keski-Karjalan kehitysyhtiö Oy KETI:n koordinoima Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -hankekokonaisuus tähtää Kiteen ja Keski-Karjalan elinvoimaisuuden kehittämiseen ja alueen kansallisen ja kansainvälisen tunnettuuden parantamiseen. Sen rooli alueen brändityössä on nähty keskeisenä niin monipuolisten kulttuuripalveluiden tarjoamisen kuin matkailun edistämisenkin näkökulmista. Näiden tavoitteiden edistämistä on jatkettu aktiivisesti syksyllä 2021 ja keväällä 2022. Kävijämäärien ja saadun palautteen perusteella hanke on myös onnistunut tavoitteissaan kohtalaisen hyvin edelleen jatkuneesta koronapandemiatilanteesta huolimatta, ja odotukset tulevaisuuden osalta ovatkin nyt hankkeen toimijoiden keskuudessa varovaisen myönteisiä.

Kansainvälistä kiinnostusta näyttelyä ja Keski-Karjalan matkailupalveluita kohtaan on ilmennyt kiitettävästi koko hankkeen ajan, ja A Nightwish Storyn saama mediajulkisuus (ml. haastattelut ja livetaltioinnit sosiaalisen median kanavilla) sekä aktiivinen someviestintä erityisesti vuonna 2021 ovat osaltaan kontribuoineet hankkeen näkyvyyteen myös kansainvälisesti. Kuten hankesuunnitelmassa todetaan, tarkoituksena on ollut kehittää A Nightwish Story -näyttelystä kansainvälisesti kiinnostava ja korkealaatuinen kokonaisuus, joka edistää alueen yleistä tunnettuutta ja Keski-Karjalan matkailualan kehittämistä. KETI, yhteistyössä hankkeen projektipäällikön kanssa, on panostanut tähän tavoitteeseen koko hankkeen ajan erityisesti koordinointi-, viestintä- ja markkinointitehtävissä.

Keski-Karjalan Kehitysyhtiö KETIn keskeisimpiä vastuita hankekokonaisuuden toteuttamisessa ovat olleet hankkeen koordinointi, sisällöllinen suunnittelu ja hankkeessa toteutettavien toimien järjestelyt ideoinnista suunnitteluun, neuvotteluihin, kilpailutukseen ja toteutukseen yhteistyössä hanketoimijoiden sekä monien sidosryhmien ja yhteistyötahojen kanssa. Näihin tehtäviin on myös vuonna 2021 ja keväällä 2022 sisällytynyt eri toimenpidekokonaisuuksien suunnittelu ja hallinta, kuten loppuvuodesta markkinoinnin suunnittelu ja ennakointi, kommunikointi hankkeen sidosryhmien ja hankkeen toimijoiden keskuudessa, hankkeen viestintä- ja tiedotustehtävät, keskustelu hankkeen henkilöstökysymyksistä sekä neuvottelu hankkeen ajankohtaisista asioista ja tulevaisuuden näkymistä Kiteen kaupungin ja Kitee-Seuran kanssa, hankkeen hallinto ja siitä raportointi, taloudellisen suunnittelun ja sisällöllisten toimien toteutumisen seuranta, parannusehdotusten kerääminen ja pohdinta, budjetin hallinta, tehtävien toimenpidekokonaisuuksien sovittaminen hankesuunnitelman mukaisiin raameihin sekä kokonaisuuden toteuttaminen ja hallinta kustannustehokkaasti mutta samalla laatu varmistuen. Keskeisiin tehtäviin on lukeutunut myös uusien osakokonaisuuksien ideointi ja suunnittelu, koulutus-, ja kehittämistehtävien suunnittelu ja seuranta, henkilökunnan asiantuntemuksen ja asiakaspalvelun

kehittämisen koordinointi sekä benchmarking ja toiminnan seuranta. Yhtenä keskeisenä tarkoituksena on ollut vuonna 2021 saada hankkeen piirissä toteutettavat toimenpiteet hankesuunnitelman mukaisesti päätökseen hankkeen loppuun mennessä ja kehittää tarvittavat rakenteet ja käytännöt Kitee-Seuran ja Kiteen kaupungin käyttöön Kitee Tourist Information - A Nightwish Story -kokonaisuuden ylläpitämiseksi myös hankkeen päättymisen jälkeen.

Läpikäyvänä ja hankkeen kaikkiin toimiin monin tavoin vaikuttaneena tekijänä on lähes koko hankkeen ajan ollut maailmanlaajuinen koronapandemia. KETIn näkökulmasta koronan luoma epävarmuus ja jatkuvasti muuttuva toimintaympäristö ovat merkinneet muutoksia hankkeen toteuttamiselle erityisesti markkinoinnin, viestinnän ja hankkeen eri osa-alueiden koordinoinnin kannalta. Koronatilanteen seuranta, rajoituksiin ja virallisiin ohjeistuksiin sopeutuminen sekä muutoksista tiedottaminen niin sidosryhmille kuin näyttelyn asiakaskunnallekin on vaatinut jatkuvaa ja aktiivista viranomaisviestinnän seuraamista ja toimintaympäristön muuttuvien olosuhteiden huomioimista kaikessa toiminnassa ja hankkeen toteutuksen suunnittelussa. A Nightwish Story -näyttelyn osalta koronan tuomat haasteet koskivat tarkasteltavalla ajanjaksolla etenkin markkinoinnin kohdentamista ja järkevän ajoituksen suunnittelua, mihin liittyi kesällä ja syksyllä 2021 esimerkiksi aktiivinen somekanavien kävijäseuranta maantieteelliset ja erilaiset sosioekonomiset ja demografiset tekijät huomioiden. Näiden suunnittelu- ja seurantatoimien perusteella hankkeen viestintää ja sidosryhmäyhteistyötä pyrittiin kohdentamaan ja päivittämään tarkoituksenmukaisesti pitkin kesää ja syksyä 2021 (ks. tarkemmin alla). On kuitenkin huomattava, että tarkemman markkinoinnin fokuosoinnin mihinkään tiettyyn kohdedemografiaan tekee haastavaksi näyttelyn aiheen eli Nightwish-yhtyeen poikkeuksellisen laaja-alainen suosio, jossa kohdeyleisö koostuu käytännössä kaikista ikäryhmistä vauvasta vaariin ja kaikista kansallisuuksista. Saadun palautteen perusteella tämä toisaalta myös todistaa, että näyttelyllä on potentiaalia tuoda Keski-Karjalaan mitä monimuotoisinta yleisöä. Tämä sama yleisö tuntee kiinnostusta myös Nightwishin voimakkaisiin luontoteemoihin, joista oikein markkinoituina saadaan matkailun edistämiseen vahvempia alueellisia painotuksia.

Kokonaisuutena hankkeen viestinnässä ja sidosryhmäyhteistyössä jatkettiin monin osin keväällä ja kesällä 2021 toteutettuja toimia. Edellisen tarkasteluajanjakson tapaan, aktiivista yhteistyötä jatkettiin niin KETIn viestinnän, yhteistyökumppaneiden, toteuttajien, Kiteen kaupungin kuin Kitee-Seurankin kanssa. Samalla myös uusia yhteistyökumppanuuksia ja -verkostoja pyrittiin luomaan mahdollisuuksien mukaan erityisesti matkailun edistämisen puolella. Tässä keskityttiin Keski-Karjalan alueen toimijoihin sekä matkailun ja markkinoinnin eri tasojen huomioimiseen paikalliselta alueelliselle, kansalliselle ja kansainväliselle tasolle. Aikaisemmin hankkeessa ideoiduista matkailun palvelupaketeista käytiin loppukesällä ja syksyllä 2021 yhteistyökeskusteluja alueen yrittäjien ja muiden toimijoiden kanssa. Tarkoituksena on vähitellen rakentaa matkailupaketteja yritysten toimintateemojen ja palveluiden ympärille fokuksena paikalliskulttuuri ja Keski-Karjalan luonto- ja kulttuurielämykset. Tätä työtä ja synergiaetujen hakemista jatketaan tulevaisuudessakin yhdessä KETin, kaupungin, VisitKarelian ja muiden alueen matkailualan toimijoiden kanssa. Tavoitteena on edelleen kasvattaa A Nightwish Story -näyttelyn tunnettuutta ja nostaa esille paikallisia toimijoita sekä tukea ja kehittää Keski-Karjalan matkailuyrittäjien toimintaa. Palvelupakettien kehityspyrkimyksiä jatkettiin muun muassa

projektipäällikön tekemillä yrityskäynneillä ja -kontakteilla pitkin syksyä.

Hankkeessa panostettiin myös syksyllä 2021 ja keväällä 2022 monimuotoiseen ja monikanavaiseen digitaaliseen viestintään sekä jo luotujen yhteistyö- ja viestintäverkostojen hyödyntämiseen. Näyttelyn käsikirjoittaja, some-medioiden hallinnoija ja muun muassa Nightwish-yhtyeen äänitteiden masteroija, kansainväliset fanisivustot ja erilaiset kansainväliset podcast- ja blogisivustot, kielitaitoiset freelancerit sekä VisitKarelia ovatkin olleet tärkeitä yhteistyökumppaneita, ideoijia ja toteuttajia näiden tavoitteiden saavuttamisessa. Kaiken kaikkiaan tarkasteltavalla ajanjaksolla kotimaisen yleisön merkitys viestinnässä ja markkinoinnissa on ollut kohtalaisen suuri, kun kansainvälisen liikkuvuuden rajoitukset ja koronan tuottama epävarmuus ovat edelleen vaikeuttaneet monien matkailijoiden mahdollisuuksia suunnitella vierailuja Keski-Karjalaan. A Nightwish Story -näyttelyn osalta tähän on myös vaikuttanut esimerkiksi kulttuuritarjonnan merkittävä supistuminen pandemian aikaan livekonserttien ja tapahtumien osalta; esimerkiksi Nightwish-yhtyeen kotimaan jäähallikonserttia oli loppuvuoteen 2021 mennessä siirretty jo useampaan otteeseen.

KETIn koordinoimia näyttelyn parannustoimia jatkettiin loppukesällä ja syksyllä 2021 saadun asiakaspalautteen sekä hankkeen toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Hankkeessa suunniteltiin ja kehitettiin vuosina 2021-2022 myös jonkin verran kokonaan uusia sisältöjä ja palveluja entistäkin paremman ja monipuolisemman näyttelykokemuksen takaamiseksi. Näissä toimissa näyttelyn kokoajien, markkinoijien sekä muiden näyttelyn kehittelyyn osallistuneiden toimijoiden olemassa olevat viralliset ja henkilökohtaiset verkostot, osaaminen ja kommunikatiiviset innovaatiot korostuivat, ja parannusten ja sisältöjen suunnittelua ja toteutusta tehtiin pitkälti monitoimijaiseen yhteistyöhön perustuen. Asiakaspalaute on ollut pääosin positiivista ja kävijöiden toiveet ja parannusehdotukset näyttelyn kehittämiseksi ovat koskeneet verrattain pieniä käytännön asioita, kuten erimuotoisten opastusten saatavuutta ja opastetekstien luettavuutta. Näihin toiveisiin pyrittiinkin vuoden 2021 aikana vastaamaan erilaisin näyttelyn kävijäkokemusta parantavin uudistuksin ja kehittämistoimin. Muun muassa näyttelyyn itsenäisen tutustumisen avuksi vuonna 2021 suunniteltu ja toteutettu 32-sivuinen opastevihkonen ja QR-koodiin perustuva audio-opastus (ks. tarkemmin luvut 4.2.3 ja 4.3.3) eri kielillä ovat olleet hyvä ja asiakaspalautteen perusteella toivottu panostus näyttelyn parannuksiin. Ne ovat myös saaneet paljon hyvää huomiota näyttelyn kävijöiltä.

Hankkeen markkinointistrategian mukaisesti vuonna 2021 oli tarkoitus keskittyä yhä vahvemmin kansainväliseen markkinointiin esimerkiksi eurooppalaisten, aasialaisten ja eteläamerikkalaisten matkailijoiden houkuttelemiseksi Suomeen ja Keski-Karjalaan. Potentialista kävijäkuntaa näillä alueilla on runsaasti, ja someviestinnän ja fanien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella monia kiinnostaa näyttelyn lisäksi myös laajemmin suomalainen luonto, kulttuuri ja Keski-Karjalan tarjoamat elämysmatkailumahdollisuudet. Vuonna 2021 jatkuneiden matkustusrajoitusten ja niihin liittyvien pidempiaikaistenkin epävarmuustekijöiden vuoksi markkinointia suunnattiin kuitenkin jossain määrin uudelleen kotimaisten matkailijoiden tavoitettavuuden suuntaan (esim. Facebook-markkinointi, lehdistö, tiedotteet, radiot), kun yhtenä pandemian aiheuttamana, tai ainakin myötävaikuttamana, trendinä havaittiin olevan selkeä kotimaan matkailun kasvaminen edellisvuoden tapaan. Tässä mielessä

Keski-Karjalan näkökulmasta koronatilanne ei välttämättä olekaan ollut vaikutuksiltaan vain negatiivinen, vaan pandemiatilanne on kasvattanut kotimaan matkailun suosiota ja nähtävissä on ollut kotimaisten matkailijoiden laajempaakin Keski-Karjalaan kohdistuvaa kiinnostusta ja sitä myötä hankkeen tavoitteiden saavuttamista, vaikka kansainvälinen yleisö on edelleen suurelta osin jäänyt puuttumaan. Vuoden lopussa näytti siltä, että tuleva kesä voisi olla matkailun osalta jopa viimevuotista parempi. Samankaltaista ennakkointia on ollut näkyvissä muidenkin suomalaisten matkailualueiden ja -kohteiden kohdalla, ja erityisesti luontomatkailukohteet näyttäisivät jatkavan korona-aikana kasvattanutta suosiotaan. Tämä voidaan nähdä tärkeänä lähtökohtana myös Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -hankkeessa luotujen toimintojen jatkuvuuden kannalta myös lähitulevaisuudessa.

Muussa tiedotuksessa ja markkinoinnissa hyödynnettiin muun muassa KETIn yritys- ja kesäasukaskirjeitä ja muuta tiedotusta. Viestintää suunnattiin myös joiltain osin lehti- ja radiohaastatteluihin, kansainvälisiin podcast- ja liveblogilähetyksiin, sosiaalisen median päivityksiin ja mainoksiin, Nightwish Discord- ja fanisivustojen näkyvyyteen sekä Suomen metallimedian eri kanavien uutisointiin, jotka ovat edelleen tapahtumien pulssilla ja saavutettavissa hankkeen uutisille. Instagram-viestintä tuli uutena kokonaisuutena mukaan marraskuun 2021 lopulla, samoin somekampanjat ja -kilpailut, joilla kasvatettiin näkyvyyttä ja hankkeen kansallista ja kansainvälistä esilletuomista. Vaikka aktiiviseen printtimediemarkkinointiin ei tilanteesta johtuen satsattua kovin paljoa, markkinoinnissa ja tiedotuksessa pidettiin yllä tietty perustaso ja mainittujen kampanjoiden kautta päästiin uutisoimaan pienistäkin uudistuksista ja parannuksista sekä ajankohtaisista asioista, ja toisaalta sitouttamaan faneja ja näyttelykävijöitä. Tässä jo keväällä olemassa olleet verkostot kotimaisiin musiikkisivustoihin ja muihin digitaalisen median toimijoihin ovat auttaneet paljon.

Mukana markkinoinnin ja viestinnän suunnittelussa ja toteutuksessa on ollut laaja joukko toimijoita aina Nightwish-organisaatiosta hankkeen projektipäällikköön, saksan- ja venäjänkielisiin kiteeläisiin, Kitee-Seuran puheenjohtajaan ja Nightwishin lähipiiriin. Erityisesti saksalaiset liveblogit ja podcast-lähetykset samoin kuin maailmanlaajuiset fanisivustojen uutisoinnit ovat saaneet laajaa kansainvälistä huomiota. Esimerkiksi heinä-elokuun vaihteessa saksalainen liveblogi lähetti näyttelystä YouTubessa parituntisen lähetyksen, jolla oli kymmeniä tuhansia seuraajia. Toinen huomionarvoinen osoitus hankkeen kiinnostavuudesta oli Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvisen vierailu A Nightwish Storyssä joulukuussa 2021, mikä toi sekä valtiovallan edustajan kehuja näyttelykeskukselle että laajempaa kansallista julkisuutta ja tunnettuutta koko Keski-Karjalalle kiinnostavana matkailukohteena elinvoimaisena aluebrändinä.

Syksyllä 2021 ja keväällä 2022 hankkeessa jatkettiin näyttelyn laajan aineiston dokumentointia ja arkistointia. Elokuun 2021 lopulla julkaistun englanninkielisen kirjan kuvamateriaalin tallentamisen yhteydessä näyttelystä otettiin myös lisävalokuvia muita tulevaisuuden tiedottamistarpeita ja sosiaalisen median viestintää varten. Syksyllä 2021 kirjasta päätettiin käännettävä myös suomenkielinen versio. Se valmistuu keväällä 2022. Arkistoaineisto palvelee monia eri tarkoituksia. Sen kulttuurisen ja paikallishistoriallisen merkityksen lisäksi dokumentoitua ja tallennettua aineistoa voidaan hyödyntää näyttelyn viestintään ja kehittämiseen sekä näyttelyn kehityskaaren ja toiminnan dokumentointiin myös

jatkossa. Samalla aineistoa voidaan käyttää arkistointi- ja koulutustarpeisiin sekä näyttelyaineiston kuvauksiin ja esittelyyn hyvin erilaisissa yhteyksissä. Laajan, yli 2000 artikkelin sisältävän lehtiaineiston ja näyttelyssä esillä olevan pukukokoelman lisäksi olemassa olevaa muuta materiaalia (mm. Kitee-Seuran arkistoissa/varastoissa oleva materiaali) on tarkoitus tallentaa edelleen kevään 2022 kuluessa. Tallennusprojektin tarkoituksena on dokumentoida ja tallentaa koko käsillä oleva aineisto sekä tätä tarkoitusta varten kerättävä uusi (lähinnä lehdistöpohjainen) aineisto systemaattisesti digitaaliseen muotoon ja näin tuottaa kulttuurihistoriallisesti merkittävä ja maailmanlaajuisesti ainutlaatuinen ja ajan tasalla oleva Nightwish-arkistokokonaisuus, jota on tarkoitus päivittää myös tulevina vuosina. Osana tätä tavoitetta näyttelyn keväällä ja alkukesällä laaditun näyttelyvihkosen ja audio-opastuksen kieliversioiden toteutusta jatkettiin osittain myös tarkastellulla ajanjaksolla. Tähän sisältyi vihkosen englannin-, espanjan-, venäjän- ja saksankieliset versiot niiden käännettämisen-, taitto-, painatus- ja julkaisutöineen. Tarkoituksena on myös, että näyttelyn virtuaaliversiota tullaan osana arkistointi- ja dokumentointikokonaisuutta päivittämään kaiken digitaalisen arkistomateriaalin valmistuttua. Tässä voidaan mahdollisesti hyödyntää kansanopiston mediaopiskelijoiden kanssa jo suunniteltua yhteistyötä, näyttelyn henkilökunnan resursseja sekä kumppanuuksia muiden yhteistyötahojen kanssa. Asiasta käydään jatkoneuvotteluita keväällä 2022.

Vuoden 2021 loppupuolella KETI ja Kitee-Seura kävivät edellisen vuoden tapaan kumppanuusneuvotteluita Kiteen kaupungin kanssa. Neuvottelujen tarkoituksena oli kirjata osapuolten vastuita työnjakoon, näyttelyn järjestämiseen ja pyörittämiseen, käytössä oleviin resursseihin ja muihin käytännön asioihin liittyen. Näyttelyyn sisältyy kaupungin matkailun infopiste, joten näiden toimijoiden yhteistyö on ensiarvoisen tärkeää näyttelykokonaisuuden toimivuuden ja toiminnan sujuvuuden kannalta. Yhteistyö jatkuu kumppanuussopimuksen puitteissa myös vuonna 2022.

3.5 Aikataulu

Hankkeen kesto on 1.11.2019-31.5.2022.

Pääpiirteissään hanke on edennyt suunnitellun aikataulun mukaisesti. Vuonna 2021 näyttely avattiin yleisölle koronarajoitusten höllennyttyä 19.5.2021, ja oli sitä ennen auki ryhmille tilauksesta. Joulun ja uuden vuoden 2022 aikaan näyttely oli suljettu. Keväällä 2022 näyttelyä pidetään auki edellisvuoden tapaan helmikuun hiihtolomien jälkeen ryhmille tilauksesta aina kesäsesonkiin saakka.

Syksyllä 2021 hanke eteni suurilta osin suunnitelmien mukaisesti koronatilanteesta huolimatta, ja matkailun ja laajemman aluekehityksen tavoitteita edistettiin hankesuunnitelmaa seuraten. Työsuunnitelmaa päivitettiin koronatilanteen huomioiden.

3.6 Resurssit ja toteutuksen organisaatio

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -kehittämishankkeen koordinoinnista ja hallinnosta vastaa Keski-Karjalan Kehitysyhtiö KETI Oy. Kehittämishankkeeseen sisältyy Kitee-Seura Ry:n osatoteutushanke. Kitee-Seura Ry hallinnoi ja toteuttaa lisäksi erillisen yleishyödyllisen investointihankkeen, joka keskittyy

A Nightwish Story -näyttelyn rakentamiseen. Hankkeelle on perustettu ohjausryhmä ja sen toteutuksesta vastaa monitoimijainen työryhmä. Molemmissa on edustajia hankkeen kaikista kolmesta toteuttajaorganisaatioista, Keski-Karjalan kehitysytio Oy KETI:stä, Kitee-Seura Ry:stä ja Kiteen kaupungilta, sekä keskeisistä sidosryhmistä (ohjaus- ja työryhmän kokoonpanot, ks. yllä luvut 3.1.1, 3.2.1 ja 3.3.1). Ohjausryhmässä on lisäksi mukana ELY-keskuksen edustajana Terho Sirviö. Hankkeen projektipäällikkö on Tuula Teräväinen.

3.7 Kustannukset ja rahoitus

Taulukko 1. Kehittämishankkeen toteutuneet kulut, KETI ja Kitee-Seuran osatoteutus 11/2019-5/2022.

Kustannukset, budjetti/maksatus	Budjetti	Toteuma 11 2019- 6 2020	Toteuma 7- 12 2020	Yhteensä 2020	Toteuma 1-6 2021	Toteuma 7-12 2021	Yhteensä 2021	Toteuma 1-5 2022	Koko hanke yhteensä	Tot % koko hanke	Jäljellä €
Palkat	156 000	29 134,75	34 115,10	63 249,85	36 236,67	34 535,64	70 772,31	26 419,50	160 441,66	103	-4 442
KETI	156 000	29 134,75	34 115,10	63 249,85	36 236,67	34 535,64	70 772,31	26 419,50	160 441,66	103	-4 442
Kitee-seura	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0
Vuokrat	58 960	10 878,47	7 162,51	18 040,98	2 739,60	2 739,60	5 479,20	2 283,00	25 803,18	44	33 157
KETI	58 960	10 878,47	7 162,51	18 040,98	2 739,60	2 739,60	5 479,20	2 283,00	25 803,18	44	33 157
Kitee-seura	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0
Ostopalvelut	132 280	37 827,95	35 531,09	73 359,04	8 896,00	17 871,63	26 767,63	23 346,61	123 473,28	93	8 807
KETI	132 280	37 827,95	35 531,09	73 359,04	8 896,00	17 871,63	26 767,63	23 346,61	123 473,28	93	8 807
Kitee-seura	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0
Flat 24 %	37 440	6 992,34	8 187,62	15 179,96	8 696,80	8 288,55	16 985,35	6 340,68	38 506,00	103	-1 066
KETI	37 440	6 992,34	8 187,62	15 179,96	8 696,80	8 288,55	16 985,35	6 340,68	38 506,00	103	-1 066
Kitee-seura	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0
Yhteensä maksatus	384 680	84 833,51	84 996,32	169 829,83	56 569,07	63 435,42	120 004,49	58 389,79	348 224,12	91	36 456
KETI	384 680	84 833,51	84 996,32	169 829,83	56 569,07	63 435,42	120 004,49	58 389,79	348 224,12	91	36 456
Kitee-seura	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0

Taulukko 2. Hankkeen rahoitus 11/2019-5/2022.

	Budjetti	Toteuma 11 2019- 6 2020	Toteuma 7- 12 2020	Yhteensä 2020	Toteuma 1-6 2021	Toteuma 7- 12 2021	Yhteensä 2021	Toteuma 1- 5 2022	Koko hanke yhteensä	Tot % koko hanke	Jäljellä €
ELY-keskus, 80 %	307 744	67 866,81	67 997,06	135 863,87	45 255,26	50 748,34	96 003,60	46 711,83	278 579,29	91	29 165
KETI	307 744	67 866,81	67 997,06	135 863,87	45 255,26	50 748,34	96 003,60	46 711,83	278 579,29	91	29 165
Kitee-seura	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0
Kiteen kaupunki, 20 %	76 936	16 966,70	16 999,26	33 965,97	11 313,81	12 687,08	24 000,90	11 677,96	69 644,82	91	7 291
KETI	76 936	16 966,70	16 999,26	33 965,97	11 313,81	12 687,08	24 000,90	11 677,96	69 644,82	91	7 291
Kitee-seura	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0
Yhteensä maksatus	384 680	84 833,51	84 996,32	169 829,83	56 569,07	63 435,42	120 004,49	58 389,79	348 224,12	91	36 456
KETI	384 680	84 833,51	84 996,32	169 829,83	56 569,07	63 435,42	120 004,49	58 389,79	348 224,12	91	36 456
Kitee-seura	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0

3.8 Raportointi ja seuranta

Projektipäällikkö raportoi Keski-Karjalan Kehitysytio Oy KETIn toimitusjohtajalle toteutuneista toimenpiteistä viikoittain. KETI seuraa hankkeen toteutumista kuluerineen kuukausittain. Hankkeen edistymisestä raportoidaan lisäksi ohjausryhmälle ja rahoittajille maksatushakemusten ja ohjausryhmän kokousten yhteydessä. Hankkeen loppuraportti laaditaan keväällä 2022.

3.9 Toteutusolelutukset ja riskit

Hankkeen keskeinen riski lähes koko sen toimintakauden ajan on ollut maailmanlaajuinen koronaepidemia. Se on näkynyt erityisen selvästi tämänkaltaisessa monitoimijaisessa hankkeessa, johon liittyy useita yhteistyötahoja, yrityksiä, alihankkijoita ja muita toimijoita paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Koronan merkitys hankkeen toteuttamiselle on ollut läpikäyvä ulottuen aina hyödykkeiden toimitusketjuista palveluiden saatavuuteen, matkailuun liittyviin epävarmuustekijöihin, toimijoiden ja sidosryhmien toimintojen hidastumiseen, henkilökohtaisten tapaamisten, kontaktien ja kokoontumisten rajoitteisiin sekä tapahtuma-alan ajoittaiseen lähes täydelliseen lamautumiseen. Koronapandemialla onkin ollut merkittäviä vaikutuksia niin koko hankkeen aikana kuin tulevaisuuden odotustenkin suhteen.

Näyttelyn ja hankkeen suunnittelussa, kehittämisessä ja viestinnässä koronatilanne on otettu huomioon siten, että viestintää on vuonna 2021 kohdennettu vahvemmin kotimaan yleisöihin potentiaalisten kävijäodotusten mukaisesti. Kansainvälistä tiedotusta on samalla suunnattu digitaalisiin kanaviin, kuten vuonna 2021 toteutettuihin podcast- ja liveblogilähetyksiin sekä kansainvälisiin Nightwish-fanien ylläpitämiin sivustoihin.

Vuonna 2021 kehitettyjen uudenlaisten yhteistyöverkostojen ja -muotojen kehittämistä on tarkoitus jatkaa myös hankkeen loppuvaiheessa. Keskiössä on ollut yhteistyö paikallisen ja alueellisen tason oppilaitos- sekä kulttuuri- ja sivistysalan yhteistyön kehittäminen, erityisesti Keski-Karjalan alueen nuorten monipuolisen digilukutaidon parantaminen ja paikallisen kulttuurihistorian tietämyksen monipuolinen edistäminen. Jatkossa tarkoituksena on edelleen edistää myös hankkeen toimintaa ja Kiteen brändäystä edistyksellisenä uuden teknologian alueena muun muassa hyödyntämällä Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelyn tarjoamia digiteknologian sovelluksia ja hankkeen piirissä jo olemassa olevaa huipputason osaamista näillä alueilla.

4 Toteutus: Kehittämishanke/Kitee-Seura Ry

4.1 Toimenpiteet 1.11.2019–30.6.2020

4.1.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset

Kitee-Seuran edustajat olivat edustettuina ohjaus- ja työryhmän kokoonpanoissa sekä työmaapalavereissa ja muissa hankkeen kokouksissa. Ks. kokouksista tarkemmin yllä luvut 3.1.1, 3.2.1. ja 3.3.1.

4.1.2 Lisärahoitus

Koronatilanteen vuoksi koko kehittämishankkeelle haettiin 27.4.2020 ELY-keskukselta lisäbudjettia ja -rahoitusta rakennusaikaisiin vuokriin ja sähköön sekä 3D- ja muiden sähköisten formaattien toteuttamiseen. ELY-keskus myönsi muutospäätöksellä 29.5.2020 hankkeelle lisärahoitusta 13 334 euroa ja Kiteen kaupunki 3 336 euroa (KH 11.5.2020 § 138).

4.1.3 Visuaalinen, sisällöllinen ja rakenteellinen suunnittelu ja koordinaatio

Kitee-Seura Ry:n vastuulla oleva kehittämishankkeen osatoteutus on keskittynyt erityisesti näyttelykeskuksen visuaalisiin elementteihin ja sisällölliseen toteutukseen sekä uusien teknologioiden soveltamiseen osana monipuolisten näyttelykokemusten tuottamista. Osatoteutushanke on myös 1.11.2019-30.6.2020 aikana osallistunut Kiteen Kotiseutumuseon tiloissa aikaisemmin sijainneen Nightwish-esineistön järjestämiseen, pakkaukseen ja siirtoon uusiin näyttelytiloihin yhteistyössä investointihankkeen kanssa. Hankkeen toteutukseen on lisäksi kuulunut uuden näyttelyaineiston (esineistö, kuvat, audiovisuaalinen materiaali) hankinta ja niihin liittyvien sopimusten laatiminen.

Tammikuussa 2020 Kitee-seuran puheenjohtaja Markku Hyvönen osallistui hankkeen yhteisesti järjestämälle opintomatkalle Helsinkiin, Tukholmaan ja Liverpooliin. Matkalla tutustuttiin Fame-, Abba- ja Beatles -museoihin referensseinä Kiteen näyttelykeskukselle. Kitee-Seuran edustus on ollut myös aktiivisesti mukana hankkeen työryhmän ja ohjausryhmän kokouksissa sekä hankkeen työmaapalavereissa kevään ja alkukesän aikana (ks. tarkemmin yllä luku 3.1.1). Yhtenä keskeisenä toimenpiteenä on ollut aktiivinen talkootyö, jolla on hankerahoituksen lisäksi saatu paljon konkreettista edistystä aikaiseksi näyttelyn rakentamisessa ja käytännön asioiden järjestelyissä.

A Nightwish Story -näyttelykeskus ja sen yhteydessä toimiva Kiteen kaupungin matkailuinfo on suunniteltu lähtökohtaisesti monipuoliseksi ja moderniksi kokonaisuudeksi, joka sisältää perinteisen näyttelyesineistön ja fyysisen materiaalin lisäksi uusiin teknologioihin perustuvia dynaamisia ja interaktiivisia elementtejä. Tärkeänä lähtökohtana suunnittelussa on ollut myös se, että niin näyttely kuin matkailuinfokin elävät ajassa: niiden ei ole tarkoitus olla staattisia, vaan molempiin osioihin voidaan tuottaa jatkuvasti myös uusia ja vaihtuvia sisältöjä. Tämä näkökulma on huomioitu niin sisällöllisessä ja visuaalisessa suunnittelussa kuin näyttelykeskuksen rakentamisessa ja materiaali- ja kiinnitysratkaisuissa.

Lisäksi näyttelytilan suunnittelu on toteutettu siten, että tarvittaessa tiloja voidaan hyödyntää erilaisiin tarpeisiin: tilat ovat joiltakin osin muokattavissa esimerkiksi yritysvierailuja tai erilaisia ryhmäkäyntejä varten. Myös alakerran 3D-tekniikka avaa monia mahdollisuuksia esimerkiksi maakunnassa toistaiseksi harvinaisten VR-pelimahdollisuuksien hyödyntämiseen tai koulutuksellisen materiaalin tuottamiseen.

Keskeisenä toimenpidekokonaisuutena Kitee-Seuran kehittämishankkeen osatoteutuksessa oli kevään ja alkukesän 2020 aikana näyttelyn visuaalinen ja sisällöllinen suunnittelu ja toteutus. Siihen sisältyi:

- 1) näyttelyesineistön ja -materiaalin kokoaminen sekä uuden aineiston kerääminen;
- 2) näyttelyn tarinan suunnittelu ja rakentaminen;
- 3) eri tilojen sovittaminen tarinankerrontaan;
- 4) visuaalisen kokonaisuuden suunnittelu ja toteutus;
- 5) 3D- ja audiovisuaalisten tekniikoiden integrointi näyttelyyn;
- 6) laitteistosuunnitelman laatiminen ja laitteiston hallinnan koordinointi;
- 7) aineiston digitalisointi ja katalogisointi, osa 1; sekä
- 8) näyttelyn kokoaminen ja aineiston esillepano, mukaan lukien matkailuinfotila ja fanituotepiste.

Näyttelyesineistön ja -materiaalin kokoaminen sekä uuden aineiston kerääminen (1) sisälsi vanhan Kotiseutumuseon tiloissa olevan Nightwish-aineiston läpikäynnin ja kartoituksen sekä yhteistyössä graafikon ja käsikirjoittajan kanssa yksityiskohtaisen listauksen ja arvioinnin siitä, miltä osin olemassa olevaa aineistoa hyödynnetään uusissa näyttelytiloissa. Yhdessä investointihankkeen kanssa aineisto dokumentoitiin ja järjestettiin osin uusiin tiloihin suoraan siirrettäväksi ja osin varastoitavaksi mahdollista myöhempää käyttöä varten. Uuden näyttelyn todettiin myös vaativan kokonaan uutta ja ennennäkemätöntä aineistoa vanhan aineiston lisäksi. Uutta materiaalia kerättiin kevään kuluessa muun muassa yhtyeen lähipiiriltä, jäseniltä, NW-organisaation kanssa vuosia yhteistyötä tehneiltä valokuvaajilta, tuottajilta, studiohenkilöstöltä, managementilta, tuotantoyhtiöiltä, yksityishenkilöiltä, puvustajilta, lavastajilta, toimittajilta, musiikkiliikkeiltä ja kiertuehenkilökunnalta. Kevään toimenpiteisiin kuului laajan uuden aineiston läpikäynti ja kuvamateriaalin muokkaus näyttelykeskuksen käyttöön. Samalla kerättiin paikallisilta toimijoilta kuvamateriaalia ja tarinoita Kiteestä ja lähiseudusta matkailuinfon käyttöön ja muokattiin niitä infotilaan sopiviksi. Ajatuksena toteutuksessa oli, että kuva- ja näyttelymateriaali elää ajassa ja sitä voidaan tarvittaessa soveltuvin osin vaihtaa ja täydentää näyttelytiloihin tarpeen mukaan.

Aineiston keräämisen, järjestämisen ja muokkaamisen rinnalla kulki näyttelyn tarinan suunnittelu ja rakentaminen (2), joka ohjasi pitkälti näyttelyyn tulevan materiaalin valintoja ja esillepanosuunnitelmia. Ajatuksena oli kuljettaa kävijät läpi Nightwishin yli 20-vuotisen taipaleen tarinan aivan alkuajoista näihin päiviin saakka sekä yleisemmällä tasolla että tuomalla esiin harvinaisia ja vähemmänkin tunnettuja yksityiskohtia tärkeiden esineiden ja dokumenttien esiintuomisen kautta. Käsikirjoituksesta ja näyttelyteksteistä vastasi käsikirjoittaja Marko Ollila. Yhteistyössä Ollilan ja työryhmän kanssa laadittiin myös suunnitelma eri tilojen yhteensovittamisesta tarinankerrontaan (3) siten, että näyttelystä saatiin muodostettua tarinallinen ja mielekäs kokonaisuus kävijän näkökulmasta. Näyttelytilan eri huoneet nimettiin sopivien Nightwishin kappaleiden mukaan, mikä osaltaan tuki tarinankerrontaa

kokonaisuutena. Näyttely rakennettiin sisällöllisesti siis teemoittain ja yhtyeen eri aikakausiin tai vaiheisiin keskittyen.

Tärkeänä osana kokonaisuuden rakentamista oli aineiston ja sisällönkerronnan lisäksi visuaalisen kokonaisuuden suunnittelu ja toteutus (4), josta vastasi yhtyeen graafikkona yli 15 vuoden ajan toiminut graafikko Janne Pitkänen. Yhtyeen hyväksymänä ja valtuuttamana visuaalisen puolen vastaavana hän suunnitteli näyttelyn kokonaisilmeen yksityiskohtineen keväällä 2020, kävi läpi ja muokkasi olemassa olevan ja yli 2000 kuvasta koostuvan uuden kuvamateriaalin sekä kokosi, järjesti ja muokkasi aineistosta näyttelyyn esille tulevan kuvituskokonaisuuden. Pitkänen myös suunnitteli keväällä ja alkukesällä 2020 näyttelykeskuksen tiedotukseen, oheistuotelinjastoon ja esitemateriaaliin tulevat symbolit, logot, fontit ja koko tuotelinjaston ja esitteiden visuaalisen ilmeen. Hän koordinoi yhdessä projektipäällikön kanssa kuvatulosteiden toteutuksen ja materiaalivalinnat näyttelyn eri tiloihin sekä suunnitteli kuvien asettelun tiloihin tarinankerronnan mukaisesti yhdessä käsikirjoittaja Ollilan kanssa. Pitkänen vastasi myös kaupungin infotilan kuvituksesta sekä kuvien muokkauksesta ja sijoittelusta infotilaan samoin kuin koko infotilan visuaalisesta ilmeestä. Suunnittelussa tehtiin yhteistyötä kaupungin edustajien kanssa ja pyrittiin huomioimaan visuaalisen puolen lisäksi infotilan toimivuus-, esteettömyys- ja työskentely-ympäristönäkökulmat.

Näyttelykeskuksen tärkeänä uutena osakokonaisuutena oli myös 3D- ja audiovisuaalisten tekniikoiden integrointi näyttelyyn (5). Tähän sisältyi elementtejä sekä ylä- että alakerran tiloissa. Yläkerran näyttelytiloissa keskeinen osa audiovisuaalisten kokemusten luomista oli tablettikioskien suunnittelu. Fyysisen näyttelymateriaalin lisäksi näyttelyn kävijöille haluttiin antaa mahdollisuus tutustua ja syventyä Nightwishin tarinaan erilaisten digitaalisten materiaalien kautta näyttelytiloissa. Tableteille tuotettiin nähtäväksi erillinen Nightwish-historiikkivideo, joka toteutettiin varta vasten tätä näyttelyä varten. Videon laatimisesta vastasi yhtyeelle vuosien varrella paljon videomateriaalia tehnyt Ville Lipiäinen. Lisäksi tableteilla oleva materiaali sisältää muun muassa laajan kokoelman harvinaista kuvamateriaalia, jota ei aikaisemmin ole ollut nähtävillä missään, Marko Ollilan kirjoittaman menestyskirjan yhtyeen tarinasta kokonaisuudessaan sekä *Imagenaerum*-elokuvan alkuperäisen käsikirjoituksen. Näyttelykokemus haluttiin näin tehdä monitasoiseksi ja pelkkää esillä olevaa fyysistä näyttelymateriaalia syvemmäksi tarjoamalla kävijöille mahdollisuus nähdä ja kokea yhtyeen tarinaa pintaa syvemmältä ainutlaatuisen digiaineiston kautta. Yläkerran tiloihin asennettiin myös kaksi karaokekoppia, joissa kävijöiden on mahdollista laulaa Nightwishin kappaleita ja näin kokeilla, miltä tuntuu itse tulkita yhtyeen tuotantoa tässä erityislaatuisessa ympäristössä. Karaokekoppien osalta kevään toimenpiteisiin kuului koppien asennuksen (ks. alla II Investointihanke) lisäksi karaoken sisällöllisen toteutuksen suunnittelu ja palveluntarjoajien kilpailutus.

Alakerran näyttelytiloissa 3D-tekniikkaa hyödynnettiin kahdessa virtuaalilasein varustetussa elämyspisteessä. Niihin tuotettiin nähtäväksi koko Nightwishin uusimman levyn lyriikkavideot, joita ei ole missään muualla nähtävillä, sekä kaksi 360-tekniikalla kuvattua live-videota yhtyeen keikoilta. Kävijöille luotiin siten mahdollisuus kokea virtuaalisesti oikea keikkatilanne. Virtuaalilasien ja 3D-tekniikan ansiosta katselija ikään kuin pääsee videoilla mukaan lavalle esiintymään osana yhtyettä. Lisäksi toiseen 3D-pisteeseen lisättiin pelillistä sisältöä *Richie's Plank* -pelin muodossa. Keski-Karjalan alueella on hyvin

vähäiset mahdollisuudet tutustua ja päästä kokeilemaan virtuaaliympäristöjä 3D-tekniikan puuttuessa. Tältä osin näyttelyn haluttiin palvelevan kulttuuritarjonnan rikastuttamista ja nykyaikaistamista alueella. Jatkossa molempiin pisteisiin on mahdollista päivittää sisältöjä. Suunnitteilla on muun muassa uuden 360-videon toteuttaminen yhtyeen tulevan kiertueen yhteydessä. Keväällä 2020 toteutus ei onnistunut koronatilanteesta johtuneen kiertueen peruuntumisen vuoksi.

Osana virtuaalitekniikan integrointia ja hyödyntämistä näyttelykeskuksessa on myös kaupungin matkailuinfoon suunniteltu Kiteetä ja lähiympäristöä esittelevä matkailupromootiovideo, jonka toteutuksesta vastasi kuvaaja Hannu Putkuri. Video toteutettiin 360-tekniikkaa ja ilmakuvasta hyödyntäen ja se tulee katsottavaksi virtuaalilaseilla 3D-versiona matkailuinfotilassa. Kuten muun 3D- ja videomateriaalin kohdalla, myös tähän katselupisteeseen voidaan myöhemmin tuottaa vaihtuvia sisältöjä tarpeen mukaan, kun tarvittava tekniikka on olemassa ja laitteisto asennettuna, eikä sisältöjen vaihtaminen sinänsä vaadi siten jatkossa suurta lisätyötä. Raportointikauden päättyessä matkailuvideo oli esikatseluvaiheessa.

Kaikkien audiovisuaalisten ja 3D-tekniikkaa hyödyntävien näyttelyn osioiden toteuttaminen edellytti myös huolellista teknistä suunnittelua ja vaadittavan laitteiston valintaa. Osana kehittämishankkeen toimia keväällä ja alkukesällä 2020 laadittiinkin yksityiskohtainen laitteistosuunnitelma ja siihen liittyvä suunnitelma laitteiston hallinnan koordinoinnista (6) yhteistyössä työryhmän, ulkopuolisten asiantuntijoiden ja laitteistotoimittajien kanssa. Tähän sisältyi esitysteknisten yksityiskohtien suunnittelu, materiaalien ja ohjelmistojen yhteensopivuuden varmistaminen, leasing-sopimusten sisältöjen ja teknisten edellytysten tarkistaminen sekä laitteiston käyttökoulutustarpeiden kartoitus ja koulutuksen suunnittelu henkilökunnalle ja Kitee-Seuran edustajille. Näillä toimenpiteillä pyrittiin varmistamaan esitystekniikan toimivuus sekä henkilökunnan valmius käyttää laitteistoja ja ratkoa myös ongelmatilanteita näyttelyn avauduttua.

Keväällä 2020 aloitettiin myös niin olemassa olevan kuin uudenkin, tätä näyttelyä varten kerätyn aineiston digitalisointi ja katalogisointi (7) dokumentointi- ja arkistointitarpeisiin sekä myöhempää käyttöä varten. Ensimmäiseen dokumentointivaiheeseen sisältyi vanhan Kotiseutumuseon aineiston läpikäynti, listaus ja dokumentointi sekä uuden kuvamateriaalin järjestäminen. Samoin laaja lehtileikeaineisto saatiin suureksi osaksi tallennettua digitaaliseen muotoon ja järjestettyä arkistotiedostoiksi. Tätä työtä jatketaan koko näyttelyaineiston osalta vielä hankkeen kuluessa. Kevään ja kesän toimenpiteisiin kuului siten myös koko aineiston hahmottaminen ja listaus sekä näyttelyyn tulevan materiaalin kokoaminen tarinankerrontaa tukevalla tavalla. Aineiston esillepanoa eri tiloihin suunniteltiin ja valmisteltiin aktiivisesti touko-kesäkuussa 2020. Tähän sisältyi esillepanoratkaisujen pohdinta (muun muassa kiinnitykset, muunneltavuus, sisällön asettelu juonelliseksi kokonaisuudeksi käytettävissä oleviin tiloihin), infotekstien sijoittelun suunnittelu sekä matkailuinfotilan ja oheistuotemyyntipisteen suunnittelu yhteistyössä kaupungin ja Nightwishin virallisen merchandisen kanssa.

4.2. Toimenpiteet 1.7.-31.12.2020

4.2.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset

Kehittämishankkeen Kitee-Seuran osatoteutus oli mukana ohjaus- ja työryhmän kokouksissa, näyttelyn työmaapalavereissa sekä tapaamisissa KETIn ja projektipäällikön kanssa koko tarkastelujakson ajan. Näyttelyn toteutuksesta ja organisoinnista vastaavana tahona Kitee-Seuran rooli hankkeen työmaapalavereissa ja muissa sidosryhmätapaamisissa esimerkiksi henkilöstökysymyksiä, näyttelyn aukioloaikoja, toiminnan käytännön organisoimista ja 3D-ympäristön kehittämistä koskien oli raportointijaksolla keskeinen. Keväällä ja alkukesällä 2021 myös pohjustettiin Kitee-Seuran roolia ja sen tehtäviä koskien jatkotoimenpiteitä näyttelyn kehittämisessä ja ylläpitämisessä näyttelyn eri osa-alueilla hankkeen päätyttyä (ml. näyttelyn myynti, markkinointi, esittelyt, ryhmäkäynnit, varastonhallinta, kassajärjestelmät, logistiikka, esitemateriaalit, näyttelyn aineistot, henkilöstöhallinto, rekrytoinnit ja perehdytykset sekä toiminnan suunnittelu ja seuranta). Ks. tarkemmin kokouksista luvut 3.1.1 ja 3.2.1.

4.2.2 Henkilöstöresurssit

Näyttelyyn palkattiin keväällä 2021 kaksi kokopäiväistä työntekijää. Rekrytointi suoritettiin yhteistyössä Kitee-Seuran, KETIn, Kiteen työvoimapalveluiden ja Kiteen kaupungin kanssa. Keväällä 2021 Kitee-Seuran tehtäviin kuului henkilöstön perehdyttäminen näyttelyn asiakaspalvelutehtäviin yhdessä hankkeen projektipäällikön kanssa. Kiteen kaupungin kanssa käytyjen neuvotteluiden perusteella laadittu sopimus mahdollisti riittävien henkilöstöresurssien saamisen näyttelyyn. Näyttelyssä oli kesä-elokuussa 2021 Kitee-Seuran palkkaaman henkilöstön ohella myös kaupungin matkailuinfon kesätyöntekijä. Tämä oli tärkeä kontribuutio koko näyttelyn ja Kiteen matkailun asiakaspalveluun sekä käytännön asioiden toimivuuteen etenkin suhteellisen kiireisen heinäkuun aikana.

Vaikka koronatilanteesta johtuen kansainvälisten kävijöiden määrä oli alkuperäisen hankesuunnitelman arvioihin nähden odotetusti – ja kesän mittaan todennetusti – huomattavasti odotettua vähäisempi, kotimaan matkailun vilkastuttua keväällä suunnitellut henkilöstöresurssit osoittautuivat kävijöiden ja palvelukysynnän suhteen oikein mitoitetuiksi. Näyttelyyn rekrytoidut kaksi työntekijää jatkavat työsuhteissaan näillä näkymin ainakin vuoden loppuun.

4.2.3 Visuaalinen, sisällöllinen ja rakenteellinen kehittäminen

Kitee-Seuran osatoteutuksen osalta kehittämishankkeen keskeisiä toimenpiteitä loppukesällä ja syksyllä 2020 olivat näyttelyn rakentamisen valmiiksi saattaminen, yksityiskohtien viimeistely ja tarvittavien kehitysehdotusten huomioiminen. Hankkeen kokouksissa ja työmaapalavereissa pohdittiinkin, miten kokonaisuudesta saadaan toimiva ja kaikenlaisia kävijöitä palveleva. Tätä kehitystyötä jatketaan myös vuonna 2021 budjetin, henkilöstöresurssien ja mahdollisten toteutusaikataulujen puitteissa. Myös sidosryhmien ja näyttelyn kävijöiden ja rakentajien kanssa käydään keskusteluja parannuksista muun muassa kävijälähtöisyyden ja turvallisuustekijöiden näkökulmista.

Heinäkuussa näiltä osin keskityttiin erityisesti näyttelyesineistön esillepanoon sisältäen monien yksityiskohtien toteutuksen, kuten näyttelyn ja ulkoalueiden infotekstien ja -kylttien suunnittelun, valmistamisen ja näyttelytiloihin asettelun. Koko näyttelyesineistö laitettiin esille myös pitkälti heinäkuun aikana, kun rakenteet oli saatu kuntoon ja esimerkiksi näyttelyn pienesineistölle tarkoitetut vitriinit asennetuksi. Tässä käytimme apuna näyttelyn käsikirjoittajaa, sisustussuunnittelijaa, graafikkoa ja somistajaa, jotka osallistuivat näyttelyn rakentamiseen pääasiassa talkoovoimin. Lisäksi näyttelytilan seinäpinnat rakennettiin valmiiksi grafiikan osalta osin talkoo- ja osin ammattilais- ja vuokratyövoimin. Pintamateriaalien ja kiinnitysmekanismien suunnittelu ja graafisten elementtien asennus turvaseikat huomioiden olivat myös tärkeitä toimenpiteitä ennen näyttelyn avaamista. Tässä lisätyövoima oli tärkeää; monet näyttelyn vaatimista rakenteellisista elementeistä olivat haasteellisia asentaa ko. tiloihin.

Näyttelyyn saatu alkuperäinen puvustus Nightwishin tuotantoyhtiöltä vaati lisäksi asiantuntemusta pukujen esillepanoon ja sovittamiseen mallinukeille. Tähän, kuten edellä mainittuihin yksityiskohtiin, saimme apua omista verkostoistamme ammattilaissisustussuunnittelijalta ja -somistajalta. Näyttelyn viimeistelyyn kuului lisäksi valaistuksen suunnittelu ja toteutus muutamien erityiskohteiden osalta, samoin irtuhuonekalujen asettelu, tablettitietokoneiden järjestäminen, kiinnitys, synkronointi ja sisältöjen asennus, karaokekoppien testaus, turvaköysien asettelu ja asennus sekä tietojärjestelmien testaus.

Yhtenä tärkeänä kehittämishankkeen Kitee-Seuran osatoteutukseen sisältyvänä kokonaisuutena oli lisäksi näyttelyn 3D-ympäristön suunnittelu ja toteutus. Hankkeessa käytettiin tältä osin digitaalisen median asiantuntija Janne Pitkästä 3D-konsultaatiossa ja kokonaisuuden suunnittelussa. Hän myös laati – ja antoi näyttelylle käyttöoikeudet – harvinaiseen materiaaliin, kuten koko uuden Nightwishin levyn lyriikkavideoihin, jotka saatiin ainoana maailmassa kokonaisuudessaan esille näyttelyn alakerran ”Adventure Land” -tilaan. Osana virtuaalimaailman kokonaisuutta sinne asennettiin myös 3D-tekniikan edellyttämä rakenne trussitelineineen ja laitteiston pidikkeineen, mikä oli turvallisuustekijät huomioiden edellytys laitteiston käytölle ko. tilassa. Itse laitteisto kokonaisuudessaan vuokrattiin leasing-sopimuksella.

Tarkastelujakson toimenpiteisiin kuului myös 3D-pelien ja 360-videoiden suunnittelu, tilaus, asennus ja testaus. Koronatilanteesta johtuen kaikkien laitteiden ja niiden testausmahdollisuuksien onnistuminen erityisesti näyttelymateriaalilla (ml. kaksi 360-tekniikalla toteutettua livevideota Nightwishin keikoilta) viivästy. Lopulta saimme kuitenkin myös alakerran näyttelytilaan lyriikkavideot (ks. yllä) ja alkajaisiksi yhden 3D-pelin, jota vierailijat pääsivät kokeilemaan itse näyttelyn sisällön lisäksi. Tarkoituksena on tuottaa mahdollisesti jatkossa myös koulutuksellista ja kokemuksellista sisältöä, jota esimerkiksi nuorille kiteeläisille ei ole juurikaan näillä tekniikoilla tarjolla koko tällä alueella.

Kitee-Seuran osatoteutukseen kuului myös henkilöstön opastus ja koulutus yhteistyössä Kiteen kaupungin ja KETIn kanssa. Näyttelyyn palkattuja työntekijöitä perehdytettiin sekä näyttelykeskuksen toimintaan kokonaisuutena, näyttelyn sisältöihin, että heidän työnkuvaansa alkusyksyllä 2020. Lisäksi laadittiin kirjallinen ohjeistus näyttelyn henkilöstölle tarpeellisista töistä ja vastuista keskuksella. Samalla

toteutettiin kassajärjestelmän ja -laitteiston hankinta ensin Kiteen kaupungin ja sitten myös Kitee-Seuran toimesta. Näihin hankintaprosesseihin sisältyi henkilöstön koulutus niiden ja muiden infotiskin ja näyttelyn laitteiston käyttöön.

Näyttelyn käsikirjoittaja Mape Ollila laati loppusyksystä tekstejä digitaaliseen mediaan ja some-kanaville näyttelyn käsikirjoitukseen ja näyttelyn rakentamisen yksityiskohtiin perustuen. Osana 3D-maailman rakentamista hankkeessa toteutettiin myös näyttelyn äänimaailman suunnittelu ja rakentaminen, mikä oli tärkeä osa koko näyttelykokemuksen parantamista. Äänimaailman suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi yhtyeen lähipiiriin kuuluva äänisuunnittelija Samppa Hirvonen.

Toisena tärkeänä osana näyttelyn valmiiksi saattamista oli karaokelaitteistojen asennus ja testaus. Niihin tilattiin palvelu, joka mahdollistaa sekä Nightwishin että myös muiden kappaleiden laulamisen näyttelyyn asennetuissa äänieristetyissä kopeissa. Kopeissa on lisäksi mahdollisuus katsoa esimerkiksi videoita. Kaupungin matkailuinfon puolelle tuotettiin myös 360-tekniikalla toteutettu Kiteetä esittelevä matkailuvideo, joka on katsottavissa virtuaalilaseilla. Myös sen osalta hankkeessa haluttiin panostaa näyttelykeskuksen kokonaisuuden moderniin ilmeeseen ja monipuoliseen tarjontaan.

Koronatilanteen vuoksi syksyn mittaan hankkeessa jouduttiin ideoimaan uudenlaisia avauksia näyttelyn toiminnan aktiiviseksi ylläpitämiseksi. Tässä keskeinen osaprojekti oli 360Finlandin ja Kitee-Seuran yhteistyössä ideoitu ja toteuttama näyttelyn virtuaaliversio, joka avattiin joulukuussa 2020. Virtuaalinäyttely sai heti paljon kansallista ja kansainvälistä huomiota. Samoin näyttelykeskuksen someviestintä ja www-sivut ovat olleet hyvin suosittuja niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Niiden markkinointia on ammattimaistettu syksyn mittaan, ja markkinointia tullaan myös jatkamaan ko. foorumeilla aktiivisesti.

4.3 Toimenpiteet 1.1.-30.6.2021

4.3.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset

Hankkeen Kitee-Seuran osatoteutus osallistui ohjaus- ja työryhmän kokouksiin sekä erilaisiin näyttelyn työmaapalavereihin ja tapaamisiin KETIn, eri sidosryhmätahojen ja projektipäällikön kanssa koko tarkastelujakson ajan. Näyttelyn toteutuksesta ja organisoinnista vastaavana tahona Kitee-Seuran rooli hankkeen työmaapalaverissa ja muissa sidosryhmätapaamisissa esimerkiksi henkilöstökysymyksiä, näyttelyn aukioloaikoja, toiminnan käytännön organisoinnista ja 3D-ympäristön kehittämistä koskien oli myös tällä raportointijaksolla keskeinen. Keväällä ja alkukesällä 2021 pohjustettiin Kitee-Seuran roolia ja sen tehtäviä koskien jatkotoimenpiteitä näyttelyn kehittämisessä ja ylläpitämisessä näyttelyn eri osa-alueilla erityisesti hankkeen päätyttyä keväällä 2022 (ml. näyttelyn myynti, markkinointi, esittelyt, ryhmäkäynnit, varastonhallinta, kassajärjestelmät, logistiikka, esitemateriaalit, näyttelyn aineistot, henkilöstöhallinto, rekrytoinnit ja perehdytykset sekä toiminnan suunnittelu ja seuranta). Ks. tarkemmin kokouksista luvut 3.3.1 ja 3.3.2.

4.3.2 Henkilöstöresurssit

Näyttelyyn palkattiin keväällä 2021 kaksi kokopäiväistä työntekijää. Rekrytointi suoritettiin yhteistyössä Kitee-Seuran, KETIn, Kiteen työvoimapalveluiden ja Kiteen kaupungin kanssa. Keväällä 2021 Kitee-Seuran tehtäviin kuului henkilöstön perehdyttäminen näyttelyn asiakaspalvelutehtäviin yhdessä hankkeen projektipäällikön kanssa. Touko-kesäkuussa 2021 projektipäällikkö ja Kitee-Seura osallistuivat yhdessä uuden henkilöstön kanssa näyttelyn kesän toimintojen organisointiin, sisällön päivityksiin ja käytännön asioiden järjestämiseen ja toiminnan sujuvuuden kehittämiseen (esimerkiksi pakkaukset, logistiikka, inventaario, opastukset, asiakaspalvelun käytännöt, infomateriaali).

Kiteen kaupungin kanssa käytyjen neuvotteluiden perusteella Kitee-Seuran ja kaupungin välillä toukokuussa laadittu kumppanuussopimus mahdollisti riittävien henkilöstöresurssien saamisen näyttelyyn. Näyttelyssä oli kesä-elokuussa 2021 Kitee-Seuran palkkaaman henkilöstön ohella myös kaupungin matkailuinfon kesätyöntekijä. Tämä oli tärkeä kontribuutio koko näyttelyn ja Kiteen matkailun asiakaspalveluun sekä käytännön asioiden toimivuuteen etenkin suhteellisen kiireisen heinäkuun aikana. Kitee-Seura ja Kiteen kaupunki laativat niin ikään sopimuksen työnjaosta hankkeeseen ja näyttelyyn liittyvien toimijoiden keskuudessa. Siinä määriteltiin kaupungin ja Kitee-Seuran roolien lisäksi projektipäällikön ja Keski-Karjalan Kehitysytio Oy KETIn vastuut ja tehtävät hankkeen eri osa-alueilla.

Vaikka koronatilanteesta johtuen kansainvälisten kävijöiden määrä oli alkuperäisen hankesuunnitelman arvioihin nähden odotetusti – ja kesän mittaan todennetusti – huomattavasti odotettua vähäisempi, kotimaan matkailun vilkastuttua keväällä suunnitellut henkilöstöresurssit osoittautuivat kävijöiden ja palvelukysynnän suhteen oikein mitoitetuiksi. Näyttelyyn rekrytoidut kaksi työntekijää jatkavat työsuhteissaan näillä näkymin ainakin vuoden loppuun.

4.3.3 Visuaalinen, sisällöllinen ja rakenteellinen kehittäminen

Kuten aikaisemmillä raportointikausilla, koronatilanne on vaikuttanut hankkeen Kitee-Seuran osatoteutukseen myös kevään ja alkukesän 2021 aikana. Koronatilanteeseen varautuminen ja vuoden 2021 toiminnan suunnittelu ovatkin olleet raportointijakson aikana keskeisiä toimenpidekokonaisuuksia. Samalla hiljaiselon kevään aikana hankkeessa oli mahdollisuus tehdä useita parannuksia niin sisällöllisesti, visuaalisesti kuin rakenteellisestikin. Tärkeitä osa-alueita näissä ovat olleet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- korona-ajan toimintaperiaatteiden määrittely
- näyttelyn ja matkailuinfon aukioloaikojen suunnittelu
- henkilöstökysymykset ja rekrytointi
- skenaariomallit ja budjetin seuranta
- toiminnan rahoittaminen
- oppilaitosyhteistyön kehittäminen
- tukihakemusten valmistelu ja esittely
- yhteistyöneuvottelut hankkeen toimijoiden ja keskeisten sidosryhmien kanssa
- näyttelyn parannusten suunnittelu ja toteutus käytettävissä olevien resurssien puitteissa
- kestävän toimintaympäristön ja tulonmuodostuksen mallien rakentaminen
- toiminnan ylläpitäminen turvaaminen
- kokonaisrahoituksen sekä toiminnan ja toimintaympäristön muutosten ennakointi

Hankkeen osatoteutuksen yhtenä keskeisenä toimenpiteenä tammikuussa 2021 oli terveysturvallisten pelisääntöjen laatiminen sekä mahdollisesti nopeastikin muuttuvaan koronatilanteeseen varautuminen sekä näyttelyvieraiden että järjestäjien ja henkilökunnan näkökulmista. Tämän osalta hankkeessa käytiin keskustelua ja laadittiin terveysturvallisuusperiaatteet tarvittavista toimista kaikkien turvallisuuden takaamiseksi valtionhallinnon ja aluehallintoviranomaisten ohjeistusten valossa. Näihin sisältyi suositeltujen turvavälien ehdoton noudattaminen, hyvä käsihygienia, maskien käyttöpakko kaikille kävijöille ja näyttelyn henkilökunnalle, ryhmäkokojen rajoitus suositusten mukaisesti sekä aktiivinen yleisen terveysturvallisuustilanteen seuranta ja päivitys.

Aukioloaikojen osalta keskustelua käytiin vaihtelevaan ja pitkälti ennustamattomaan koronatilanteeseen, kausivaihteluihin, kävijämääräodotuksiin ja käytettävissä oleviin henkilöstöresursseihin nähden. Esimerkiksi epävarmuus kokoontumisrajoituksista sekä museoiden, näyttelyiden ja muiden julkisten tilojen aukiolomahdollisuuksista keväällä 2021 vaikutti päätökseen pitää näyttely ja matkailuinfo avoimelta yleisöltä suljettuina toukokuun puoliväliin asti. Toisaalta tämä oli myös luonteva ratkaisu talven ja alkukevään odotettujen matkailuvirtojen ja kävijämäärien vähäisyyden vuoksi. Myös kaupungin puolelta kesäsesonkiin panostaminen niin aukioloaikojen kuin henkilöstöresurssienkin osalta oli perusteltua. Toukokuun 19. päivästä lähtien näyttelykokonaisuus kuitenkin päätettiin pitää auki päivittäin klo 10-17 hyvän asiakaspalvelun ja saavutettavuuden näkökulmasta. Kaupungin kesätyöntekijän työskentely matkailuinfossa kesäkuukausien ajan teki mahdolliseksi henkilöstöresurssien puolesta näyttelyn avoinna pitämisen joka päivä (pl. juhannus).

Henkilöstökysymykset olivat myös näyttelyn resurssien kannalta tärkeä toimenpide hankkeessa keväällä 2021, johon panostettiin yhteistyössä kaupungin, KETIn, projektipäällikön ja työvoimaviranomaisten kanssa (ks. tarkemmin 4.3.2).

Alkukesällä 2021 hankkeen toimenpiteisiin sisältyi myös näyttelyn ja matkailuinfon toiminnan ja asiakaspalvelun sujuvuuden seuraaminen, varastonhallinnan tehokkuuden ja siihen liittyvien käytännön toimintamallien kehittäminen sekä esimerkiksi verkkokaupan tilausten, pakkausten ja toimitusten järjestäminen. Toimenpiteet sisälsivät Kitee-Seuran ja projektipäällikön aktiivista osallistumista näyttelyn toiminnan suunnitteluun, käytännön järjestelyihin sekä kassavirtojen ja varastojen hallintaan. Konkreettisia toimenpiteitä hankkeessa olivat myös toimitusten pakkausmateriaalien ja toimitustapojen suunnittelu ja järjestäminen, inventaario sekä tilausten käsittelyjärjestelmän ja logistiikan suunnittelu ja toteutus.

Näyttelyn odotuksia ja tavoitteita täsmennettiin keväällä projektipäällikön laatimien erilaisten skenaarioiden avulla. Ne antoivat pohjaa arvioitaessa tavoitteiden realistisuutta ja taloudellisia näkymiä erilaisissa koronatilanteen mahdollisissa toteutumsvaihtoehdoissa. Hiljaisen kevään jälkeen odotukset olivat maltillisia, mutta toiveikkaita, kesän suhteen ja tämän raportointikauden aikana kesäkuun 2021 lopussa ne näyttivät myös mahdollisesti jossain määrin toteutuvan, vaikka kansainvälisten vieraiden puuttuminen toki vaikutti kokonaistilanteeseen ja -kävijämääriin varsin merkittävästi. Skenaarioita arvioidaan uudestaan syksyllä 2021. Samalla jatketaan keväällä ja kesällä tehtyä budjetin seurantaa niin kuluja kuin tulojenkin osalta, minkä perusteella voidaan miettiä jatkotoimenpiteitä, kuten sisällöllisiä parannuksia ja markkinoinnin kanavia ja kohdentamista.

Liittyen skenaariomalleihin ja niiden pohjalta käytyihin keskusteluihin hankkeen piirissä ja Kiteen kaupungin toimijoiden kanssa, tammi-huhtikuussa hankkeessa pohdittiin toiminnan rahoittamista ja keinoja taata näyttelykokonaisuuden toimivuus jatkossakin. Tässä alkuvuodesta (tammi- ja helmikuu) järjestettyjen kiteeläisten yläkoululaisryhmien vierailujen kontribuutio oli yksi tärkeä toimenpide, jolle nähtiin niin koulutusaste-, substanssiperustaisia kuin maantieteellisiäkin jatko- ja laajennusedellytyksiä myös tulevaisuutta ajatellen. Koululaisryhmäkäynteihin liittyen hankkeessa järjestettiin Keski-Karjalan alueen opetus- ja sivistystoimien, kaupungin, KETIn ja Kitee-Seuran edustajien kanssa kokouksia ja keskusteluja, joissa pohdittiin erilaisia ja -muotoisia yhteistyön mahdollisuuksia sekä tapoja integroida näyttelyn tekniikkaa ja sisältöjä eri tavoin myös opetusohjelmiin ja/tai -tarjontaan Kiteellä ja lähiseuduilla. Innovatiivisia aloitteita nousi esiin hankkeen strategisessa kehittämisessä koskien muun muassa digitaalisen tekniikan ja 3D-sovellusten hyödyntämistä eri oppimistasoilla ja -alueilla. Hankkeessa laadittiin keväällä 2021 muun muassa pilottihakemus opetus- ja kulttuuriministeriölle otsikolla ”Kulttuurisen pääoman ja medialukutaidon edistäminen monitoimijaisen yhteistyön ja uuden alueellisen mediakasvatuksen toimintamallin kautta: pilottina 360-teknologia Keski-Karjalassa”. Kriittisen medialukutaidon edistämisen, mediakasvatuksen sekä 360- ja 3D-teknologioiden teemoja ja sidosryhmäyhteistyötä kehitellään hankkeessa vielä syksyn 2021 kuluessa. Myös Opetushallituksella on meneillään ja mahdollisesti tulossa vuosina 2021-2022 samansuuntaisia hakuja, joilla pyritään edistämään erityisesti nuorten medialukutaitoa ja digiteknologista osaamista myös kasvukeskusten ulkopuolella. Hankkeella ja siihen valmistelu-, toteutus- ja kehittämisvaiheiden aikana kontribuoineilla

toimijoilla on erinomaiset tekniset, yhteistyö- ja osaamisvalmiudet esimerkiksi erilaisten koulutuskokonaisuuksien ja osallistavien työpajojen järjestämiseen.

Toinen yhteistyön kehittämisen suunta keväällä ja alkukesällä 2021 oli yritys yhteistyö. Sitä pohdittiin sekä näyttelyyn liittyvien virtuaalisten sisältöjen että muidenkin mahdollisten palveluiden suhteen. Erityisesti aktiivinen keskustelu, ideointi ja uusien yhteistyömuotojen kehittäminen paikallisten ja alueellisten matkailuyritysten sekä muiden näyttelyyn ja sen teemoihin liittyvien toimijoiden kanssa ovat hankkeen suunnitelman mukaisen toteuttamisen sekä näyttelykokonaisuuden jatkoon kannalta tärkeitä toimenpidekokonaisuuksia. Tällä saralla on kuitenkin vielä paljon tekemistä. Kesällä 2021 hankkeessa suunniteltiin ja toteutettiin esimerkiksi kaksi roll-up -esitettä, jotka ovat olleet näkyvästi esillä kahden matkailuyrityksen tiloissa koko kesäsesongin ajan. Samoin molemminpuolista yhteistyötä kehitettiin keväällä ja kesällä esimerkiksi Rääkkylän yritysten suuntaan. Keväällä ja kesällä 2021 käytyä keskustelua yhteistyöstä näiden ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa tullaan jatkamaan syksyn 2021 kuluessa. Tavoitteena on luoda uusia ja pysyvämpiäkin yhteistyötoimintamalleja ja -muotoja hankkeen, näyttelyn, Kitee-Seuran, Kiteen kaupungin, KETIn ja alueen yritysten keskuudessa.

Muita hankkeen osatoteutuksen keskeisiä toimia tarkasteltavana ajanjaksona olivat muun muassa näyttelyn verkkokaupan sisällölliset ja toiminnalliset parannukset ja päivitykset, verkkokaupan yksityiskohtien parannukset ja täsmennykset, uutisointi sosiaalisen median kanavilla, säännöllisten verkkosivujen ja Facebook-sivuston päivitysten suunnittelu ja toteutus sekä virtuaalinäyttelyn markkinointi ja maakohtaiset kävijäseurannat. Konkreettisina parannuksina hankkeen osatoteutukseen kuului keväällä ja kesällä 2021 Kiteen seudun matkailun infotaulun ideointi, hankinta ja asennus näyttelyn näyteikkunaan yhteistyössä kaupungin kanssa, sisäänkäynnin ulko-oven visuaalisen ilmeen muokkaus, ovi- ja ulko-opasteiden parannukset sekä niin ikään näyttelyn julkisivua korostavan uuden valomainoksen suunnittelu ja toteutus. Lisäksi itse näyttelyyn liittyviä kehittämistoimia olivat näyttelyä tarinallisesti eteenpäin kuljettavien seinä- ja infotekstien suurennokset ja uudelleensijoittelu sekä näyttelyn eri tilojen seinäteippien, tarrojen ja opasteiden päivitykset. Pienempiin yksityiskohtiin kuuluivat muun muassa fanitaideseinän päivitys kiinnitysmekanismineen ja fanien viestiseinän uudelleen suunnittelu ja toteutus kyseisen kohteen selkeyden ja käytännön toimivuuden parantamiseksi.

Hankkeen osatoteutuksen tärkeänä sisällöllisenä parannuksena näyttelyssä olivat keväällä ja alkukesästä 2021 uuden näyttelymateriaalin hankkiminen ja sijoittelu, mikä tuki hankkeen kokonaistavoitteita ja hankesuunnitelman ajatusta dynaamisesta ja uusiutuvasta näyttelystä. Uusi materiaali sisältää muun muassa Tuomas Holopaisen näyttelyyn lahjoittaman flyygelin, jolla on soitettu ja sävelletty useita Nightwishin kappaleita sekä paljon harvinaislaatuista aineistoa, kuten pääsylippuja Emma-gaalaan, Troy Donockleyn lahjoittaman huilun ja hänen plektrojaan sekä muuta harvinaista yhtyeen tarinaan liittyvää aineistoa, jota näyttelyyn saatiin yhtyeen lähipiiriltä. Konkreettisen esineistön lisäksi näyttelyyn lisättiin uutta 3D-materiaalia, mikä monipuolisti alakerran 3D-maailman tarjontaa uusien 3D-pelien muodossa. Tarkoituksena on ollut houkutella erityisesti nuoria tutustumaan ja kokeilemaan 3D-tekniikkaa kiinnostavien sisältöjen parissa.

Näyttelyyn suunniteltiin myös erityinen opastevihkonen ja audio-opastuskokonaisuus, joilla on tarkoitus

parantaa kävijäkokemusta tarjoamalla seinätekstien ja näyttelyaineiston lisäksi lisäinformaatiota ja yksityiskohtia esillä olevasta materiaalista. Olemassa olevien henkilöstöressurssien puitteissa kaikille kävijöille ei voida tarjota henkilökohtaista opastusta, joten nämä kaksi lisämateriaalia tuovat syvyyttä ja kiinnostavuutta näyttelyn kävijöille – tunsipa sitten ennestään yhtyettä tai ei. Materiaalikonaisuus on suunniteltu niin, että opastevihkonen, seinätekstit ja audio-opastukset ovat toisiaan tukevia, eivät siis samansisältöisiä. Hankkeen kevään ja alkukesän 2021 toimenpiteisiin sisältyi näiden kokonaisuuksien (ml. eri kieliversiot) suunnittelu sekä niiden toteutuksen, taiton ja painatuksen koordinointi yhdessä KETIn kanssa (ks. tarkemmin 3.3.2).

Lisäksi tarkasteltavana raportointiajanjaksona näyttelyaineisto dokumentoitiin ja listattiin sekä esite- ja promootiotarkoituksia että arkistointia varten. Esimerkiksi edellä mainittu näyttelyn opastevihkonen ja audio-opastus sekä erillinen, laajempi dokumentointikonaisuus laadittiin näiden aineistojen pohjalta. Aineiston mittavuuden, näyttelyn kansallisen ja kansainvälisen merkityksen sekä mielenkiintoisten ja yksityiskohtaisten esineistön kuvausten pohjalta Kitee-Seura päätti julkaista erillisen kovakantisen näyttelykirjan Nightwishin tarinasta. Sitä myydään näyttelyssä ja sen verkkokaupassa kansainvälisesti. Kirjasta tuli niin hieno, että sitä käytetään opastevihkosen ja näyttelyesitteen ohella myös Kitee-Seuran omien, hankkeesta erillisten kaupallisten ja kulttuuris-historiallisten tarkoitusten lisäksi rajoitetussa määrin myös itse hankkeen promootiotarpeisiin ja sidosryhmäviestintään.

Hankkeen yhtenä tavoitteena on lisäksi ollut näyttelykokonaisuuden jatkuvuuden turvaaminen ja kestävä rakenteellisen ja kulttuurisen toimintaympäristön sekä tulonmuodostuksen mallien rakentaminen siten, että näyttely voi jatkaa Kitee-Seuran ylläpitämänä toimintaansa myös tämän hankkeen päättymisen jälkeen. Toiminnan ylläpitämisen ja jatkuvuuden näkökulmiin onkin kiinnitetty huomiota hankkeessa keväällä ja alkukesällä 2021. Keskeisenä tekijänä tässä on ollut hankkeen, matkailuinfon ja näyttelyn kokonaisrahoituksen sekä toiminnan ja toimintaympäristön muutosten ennakointi, kun epävarma koronatilanne on vaikeuttanut toiminnan pitkäkatseista suunnittelua. Tähän pyrittiin vastaamaan keväällä ja alkukesällä 2021 pitämällä lukuisia tapaamisia, työmaapalavereita ja työryhmän kokouksia pohtien parhaita toimintavaihtoehtoja kussakin koronan ja siihen liittyvien rajoitusten asettamissa puitteissa sekä kehittämällä niin näyttelyn sisällöllistä antia, sen rakenteellisia elementtejä kuin monikanavaisia markkinointi- ja mainontastrategioitakin.

4.4 Toimenpiteet 1.7.-31.12.2021 ja 1.1.-31.5.2022

4.4.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset

Hankkeen Kitee-Seuran osatoteutus osallistui ohjaus- ja työryhmän kokouksiin sekä erilaisiin näyttelyn työmaapalavereihin ja tapaamisiin KETIn, eri sidosryhmätahojen ja projektipäällikön kanssa koko tarkastelujakson ajan. Näyttelyn toteutuksesta ja organisoinnista vastaavana tahona Kitee-Seuran rooli hankkeen työmaapalavereissa ja muissa sidosryhmätapaamisissa esimerkiksi henkilöstökysymyksiä, näyttelyn aukioloaikoja, toiminnan käytännön organisoimista ja 3D-ympäristön kehittämistä koskien oli myös tällä raportointijaksolla keskeinen. Vuonna 2021 pohjustettiin Kitee-Seuran roolia ja sen tehtäviä koskien jatkotoimenpiteitä näyttelyn kehittämisessä ja ylläpitämisessä näyttelyn eri osa-alueilla erityisesti hankkeen päätyttyä keväällä 2022 (ml. näyttelyn myynti, markkinointi, esittelyt, ryhmäkäynnit, varastonhallinta, kassajärjestelmät, logistiikka, esitemateriaalit, näyttelyn aineistot, henkilöstöhallinto, rekrytoinnit ja perehdytykset sekä toiminnan suunnittelu ja seuranta). Ks. tarkemmin kokouksista luvut 3.3.1, 3.3.2 ja 3.3.3.

4.4.2 Henkilöstöresurssit

Näyttelyyn palkattiin keväällä 2021 kaksi kokopäiväistä työntekijää vuoden 2022 helmikuun puoliväliin saakka. Rekrytointi suoritettiin yhteistyössä Kitee-Seuran, KETIn, Kiteen työvoimapalveluiden ja Kiteen kaupungin kanssa. Kitee-Seuran tehtäviin kuului henkilöstön perehdyttäminen näyttelyn asiakaspalvelutehtäviin yhdessä hankkeen projektipäällikön kanssa. Vuonna 2021 projektipäällikkö ja Kitee-Seura osallistuivat yhdessä uuden henkilöstön kanssa näyttelyn kesän toimintojen organisointiin, sisällön päivytyksiin ja käytännön asioiden järjestämiseen ja toiminnan sujuvuuden kehittämiseen (esimerkiksi pakkaukset, logistiikka, inventaario, opastukset, asiakaspalvelun käytännöt, infomateriaali).

Kiteen kaupungin kanssa käytyjen neuvotteluiden perusteella Kitee-Seuran ja kaupungin välillä toukokuussa laadittu kumppanuussopimus mahdollisti riittävien henkilöstöresurssien saamisen näyttelyyn vuodelle 2021. Näyttelyssä oli kesä-elokuussa 2021 Kitee-Seuran palkkaaman henkilöstön ohella myös kaupungin matkailufon kesätyöntekijä. Tämä oli tärkeä kontribuutio koko näyttelyn ja Kiteen matkailun asiakaspalveluun sekä käytännön asioiden toimivuuteen etenkin suhteellisen kiireisen heinäkuun aikana. Kitee-Seura ja Kiteen kaupunki laativat niin ikään sopimuksen työnjaosta hankkeeseen ja näyttelyyn liittyvien toimijoiden keskuudessa. Siinä määriteltiin kaupungin ja Kitee-Seuran roolien lisäksi projektipäällikön ja Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETIn vastuut ja tehtävät hankkeen eri osa-alueilla. Loppuvuonna 2021 käytiin jatkoneuvotteluita kumppanuus- ja työnjakosopimuksesta vuodelle 2022. Yhteistyö kaupungin ja Kitee-Seuran välillä jatkuu edellisvuoden tapaan kumppanuussopimuksen määrittelemällä tavalla.

Vaikka koronatilanteesta johtuen kansainvälisten kävijöiden määrä oli alkuperäisen hankesuunnitelman arvioihin nähden odotetusti – ja kesän mittaan todennetusti – huomattavasti odotettua vähäisempi, kotimaan matkailun vilkastuttua keväällä suunnitellut henkilöstöresurssit osoittautuivat kävijöiden ja palvelukysynnän suhteen oikein mitoitetuiksi. Rekrytointiprosessi vuoden 2022 osalta toteutettiin keväällä 2022. Näyttelyyn palkatun yhden henkilön lisäksi kesäkaudella näyttelykokonaisuudessa työskentelee kaupungin kesätyöntekijä ja yksi henkilö, joka suorittaa näyttelyssä kolmen kuukauden työkokeilun.

4.4.3 Visuaalinen, sisällöllinen ja rakenteellinen kehittäminen

Kuten aikaisemmilla raportointikausilla, edelleen jatkunut maailmanlaajuinen koronatilanne vaikutti merkittävästi myös hankkeen Kitee-Seuran osatoteutukseen vuonna 2021. Koronatilanteeseen varautuminen ja ennakointi sekä toimintaympäristön nopeisiin muutoksiin reagointi ovatkin olleet keskeisiä osatoteutuksen toimenpiteitä raportointijaksolla. Toisaalta hankkeessa on ollut samalla mahdollisuus tehdä monia pienehköjä käytännön parannuksia niin sisällöllisesti, visuaalisesti kuin rakenteellisestikin, mikä on edistänyt näyttelyn laadun parantamista ja toiminnan sujuvuutta myös tulevaisuutta ajatellen. Tärkeitä osa-alueita hankkeen osatoteutuksessa syksyllä 2021 ja keväällä 2022 ovat olleet muun muassa seuraavat toimenpiteet (ks. tarkemmin alla):

- näyttelyn käytännön toiminnan pyörittäminen ja ajankohtaisten asioiden järjestäminen
- henkilöstöasioista huolehtiminen ja rekrytointiprosessit
- henkilöstön koulutus ja opastus mm. uusiin kassa- ja tilausten käsittelyjärjestelmiin ja kansainvälisen asiakaspalvelun käytäntöihin
- näyttelyn pienet käytännön parannukset ml. kävijäkokemuksen parantaminen, näyttelyn toiminnan sujuvuuden edistäminen, aukioloaikojen hallinnointi ja niistä tiedottaminen
- ryhmäkäyntien järjestäminen
- näyttelyn tulevaisuuden suunnittelu yhdessä koordinaattorin, KETIn ja kaupungin kanssa
- näyttelyn esineistön ja fanituotemyynnin varastojen hallinta ja dokumentointi
- verkkokaupasta huolehtiminen
- sopimusasiat ml. vakuutukset
- 3D-laitteistojen yms. tekniikan suunnittelu, päivitykset ja hallinta yhdessä koordinaattorin kanssa
- VR360-ympäristön kehityksen seuranta ja kustannusnäkökulmien pohdinta yhdessä koordinaattorin ja 360Finlandin kanssa
- mainittujen teknologioiden applikointinäköymien pohdinta oppilas- ja oppilaitosyhteistyössä
- arkistodokumenttien pohjalta tehdyn kirjan julkaisu ja sen hyödyntäminen näyttelyn markkinoinnissa
- vaihtuvien sisältöjen pohdinta hankkeen muiden toimijoiden kanssa
- osallistuminen benchmarking- ja opintomatkakäynteihin muihin uutta teknologiaa hyödyntäviin ja/tai temaattisesti relevantteihin museoihin ja näyttelyihin
- valmistautuminen hankkeen päättymiseen ja näyttelyn sujuvaan jatkumiseen keväällä 2022

Näyttelyn toinen toimintavuosi käynnistyi elokuussa 2021. Hankkeen osatoteutuksessa toiminnan keskiössä oli syksyllä 2021 ja keväällä 2022 näyttelyn käytännön asioista huolehtiminen, toiminnan reflektointi ja tulevaisuuden suuntaviivojen pohdinnat yhdessä projektipäällikön, KETIn ja Kiteen kaupungin kanssa, näyttelyn toimivuuden ja asiakaskokemuksen parantamiseen tähtäävät kehittämistoimet sekä näyttelyssä hyödynnettävien teknologioiden päivitykset ja seuranta yhteistyössä KETIn, ja projektipäällikön kanssa. Käytännön tasolla osatoteutuksessa korostui koronapandemian

aiheuttamat varautumis-, ennakointi-, seuranta- ja reagointitoimenpiteet näyttelytoiminnassa, kuten alkuvuonna 2021 laadittujen terveysturvallisten pelisääntöjen seuranta ja päivitys sekä muuttuvaan koronatilanteeseen varautuminen niin näyttelyvieraiden kuin järjestäjien ja henkilökunnankin näkökulmista. Hankkeessa käytiinkin syksyn 2021 mittaan säännöllisesti keskustelua terveysturvallisuusperiaatteista ja tarvittavista toimista kaikkien turvallisuuden takaamiseksi valtionhallinnon ja aluehallintoviranomaisten ohjeistuksia seuraten. Näihin sisältyi alkuvuoden tapaan suositeltujen turvavälien noudattaminen, käsihygieniä, maskien käyttöpakko kaikille kävijöille ja näyttelyn henkilökunnalle, ryhmäkokojen rajoitus kulloistenkin suositusten mukaisesti sekä aktiivinen yleisen terveysturvallisuustilanteen seuranta ja päivitys.

Näyttelyn henkilöstö rekrytoitiin keväällä 2021 koko vuodeksi (helmikuun 2022 puoliväliin saakka), joten syksyllä ei ollut tarvetta käynnistää uusia rekrytointiprosesseja. Kesän 2022 rekrytoinnit tehtiin keväällä 2022. Kitee-Seura Ry kuitenkin vastasi henkilöstöhallinnosta ja henkilöstön hyvinvoinnin seurannasta tarkasteltavalla ajanjaksolla ja toteutti syksyn mittaan henkilöstön koulutus- ja opastustoimenpiteitä mm. uusiin kassa- ja tilaustenkäsittelyjärjestelmiin sekä kansainvälisen asiakaspalvelun käytäntöihin liittyen. Kesällä ja syksyllä 2021 näihin toimenpiteisiin sisältyi myös toimintamallien kehittäminen sekä näyttelyn käytännön toimien organisointi. Konkreettisia toimenpiteitä hankkeessa olivat myös alkuvuoden 2021 tapaan toimitusten pakkausmateriaalien ja toimitustapojen suunnittelu ja järjestäminen, säännölliset inventaariot, tilausten käsittelyjärjestelmän ja logistiikan suunnittelu, päivitys ja toteutus sekä www-pohjaisten palvelukuvausten, tiedotuksen ja tilausjärjestelmien päivitykset ja integrointi näyttelyn verkkosivuihin. Syksyn 2021 mittaan osatoteutuksessa jatkettiin myös tarpeen mukaan näyttelyn verkkosivujen sisällöllisiä ja toiminnallisia parannuksia sekä lipunosto-, lahjakortti- ja varausjärjestelmän täsmennyksiä. Osatoteutus oli myös aktiivisesti mukana sosiaalisen median kanavien viestinnän suunnittelu- ja kehitystyössä. Syksyllä 2021 ja keväällä 2022 hankkeessa panostettiin someviestinnän päivityksiin ja muun muassa uusiin kampanjoihin näyttelyn näkyvyyden ja tunnettuuden takaamiseksi myös hiljaisemman matkailusesongin ja koronakauden aikana (ks. myös luku 3).

Keväällä 2021 aloitettua uuden näyttelymateriaalin hankkimista ja sijoittelua jatkettiin syksyn 2021 mittaan, mikä tuki hankkeen kokonaistavoitteita ja hankesuunnitelman ajatusta dynaamisesta ja uusiutuvasta näyttelystä. Uusi materiaali sisältää paljon harvinaista yhtyeen tarinaan liittyvää aineistoa, jota saatiin kerättyä eri lähteistä yhtyeen lähipiiriltä ja fanikunnalta. Samalla kartoitettiin tarvetta päivittää ja täydentää tiettyjä näyttelyn osioita, joista on saatavilla – ja siksi myös esillä – vain rajallinen määrä aineistoa. Käsikirjoittaja Mape Ollila teki ko. aineiston tarpeen kartoittamista ja aineiston saatavuuden selvittämistä syksyllä 2021. Työtä jatketaan vielä keväällä 2022.

Yksi syyskauden selkeimmistä näyttelyn parannuksista on ollut NightQuiz, näyttelyn käsikirjoittaja Mape Ollilan ideoima ja graafikko Janne Pitkäsen ohjelmoima ja kuvittama Nightwish-aiheinen tietokilpailupeli. Tähän mennessä kahdella kielellä (suomi/englanti) tehty tietokonepeli upotetaan Janne Pitkäsen suunnittelemaan ja näyttelyyn jo aikaisemmin kalusteita tehneen erikoispuuseppä Homasen toteuttamaan kabinettiin, joka valmistui näyttelyn eteistilaan huhtikuussa 2022. Kyseessä on maailmanlaajuisesti täysin uniikki, ainoastaan A Nightwish Story -näyttelyä varten ideoitu ja toteutettu pelielämys, jolla ei ole jakelua verkossa, vaan ainoastaan tämä yksi kopio, jota voi pelata paikan päällä

näyttelyssä. Konkreettisen esineistön lisäksi syksyllä 2021 pohdittiin tarvetta hankkia uutta 3D-materiaalia, mikä voisi edelleen monipuolistaa esimerkiksi alakerran 3D-maailman tarjontaa uusien 3D-pelien ja applikaatioiden muodossa. Samalla keskusteluja käytiin 360Finlandin kanssa virtuaalisiltöjen mahdollisista päivityksistä ja sisällöistä lähitulevaisuudessa. Tarkoituksena on houkutella erityisesti nuoria tutustumaan ja kokeilemaan uutta teknologiaa kiinnostavien sisältöjen parissa.

Asiakaspalaute on ollut kokonaisuutena tarkastellen erittäin hyvää. Parannusehdotuksia on otettu vastaan ja pyritty toteuttamaan parhaiden mahdollisuuksien mukaan myös loppukesän ja syksyn 2021 aikana myös hankkeen osatoteutuksen toimissa. Myönteistä palautetta tuli syksyllä 2021 erityisesti näyttelyn opasteiden ja tekstien luettavuuden parannuksista sekä monipuolisten opastusten saatavuudesta. Myös Kitee-Seuran elokuun lopussa julkaisema A Nightwish Story -kirja otettiin hyvin vastaan, ja sen merkitys myös näyttelyn promotiotarpeisiin, sidosryhmäviestintään ja laajempaan markkinointiin on huomattava.

Ensimmäisen vuoden kokemusten perusteella loppukesällä ja syksyllä 2021 hankkeessa oli mahdollista pohtia myös tulevaisuuden näkymiä ja valmistautua eri tavoin näyttelyn toiminnan pyörittämiseen hankkeen päättymisen jälkeen. Tämän osalta huomiota kiinnitettiin syksyllä 2021 ja keväällä 2022 jatkuvuuden turvaamiseen ja kestäväen toimintaympäristön rakentamiseen siten, että näyttelykokonaisuus (näyttely ja matkailun infopiste) voi hankkeen päättymisen jälkeenkin toimia sujuvasti Kitee-Seuran ylläpitämänä. Tulevaisuuden toiminnan ennakointiin ja lähitulevaisuuden toiminnan järjestämisen vaihtoehtoihin keskittyvää suunnittelua toteutettiin osatoteutuksessa yhteistyössä projektipäällikön, Kiteen kaupungin ja KETIn kanssa erilaisissa tapaamisissa ja keskusteluissa. Samalla pohdittiin koronarajoitusten mahdollisia vaikutuksia lähitulevaisuuteen sekä keinoja turvata näyttelyn toiminta myös tulevaisuudessa parhaalla mahdollisella tavalla erilaisissa olosuhteissa. Tähän sisältyi myös suunnittelua ja keskusteluja projektipäällikön ja hankkeen keskeisten toimijoiden kanssa näyttelyn ja matkailuinfon sisällöistä ja palveluista, rakenteellisten elementtien ja tukitoimien järjestämisestä sekä markkinoinnin ja viestinnän monikanavaisista strategioista ja niiden toteuttamisesta hankkeen päättymisen jälkeen.

Syksyn 2021 mittaan pidettyjen kokousten, keskusteluiden ja palaverien lisäksi näyttelyn kokonaisuuden kehittämisen kannalta huomionarvoisia tulevaisuuden suunnitteluun tähtäviä toimia olivat tarkasteltavalla ajanjaksolla benchmarking- ja opintomatkat muutamiin muihin relevantteihin museoihin ja näyttelyihin. Valintakriteereinä vierailtaville näyttelyille oli audio- ja audiovisuaalisten teknologisten, kuten ääniopastusten, 3D-teknologioiden, 360-tekniikan ja visuaalisten tehosteiden hyödyntäminen, interaktiiviset elementit sekä temaattisesti kiinnostavien, esimerkiksi musiikkiin ja kulttuuriin liittyvien kokonaisuuksien esittely. Vierailukohteisiin sisältyi

- 1) Kuopion taidemuseo, Ortodoksinen kirkkomuseo ja Puijon torni (projektipäällikkö Tuula Teräväinen ja Kitee-Seuran puheenjohtaja Markku Hyvönen, 29.-30.7.2021);
- 2) Lahden Apulandia (projektipäällikkö Tuula Teräväinen, 14.9.2021);
- 3) Helsingin kaupungin museo (projektipäällikkö Tuula Teräväinen, 2.11.2021); sekä

- 4) Joensuun kaupunginmuseo ja Joensuun taidemuseo (projektipäällikkö Tuula Teräväinen ja näyttelyn työntekijät Pauli Hiltunen ja Kauko Leppänen, 9.11.2021).

Näillä tutustumiskäynneillä havainnoitiin ääni-, valo-, 3D- ja lisätyn todellisuuden AR-tekniikkaa hyödyntävien kokonaisuuksien toteutusta sekä muun muassa äänen, tilan ja teknologian välistä vuorovaikutusta erilaisissa ja eri lähtökohdista käsin rakennetuissa näyttely-ympäristöissä. Keskeisenä huomiona tehdyistä käynneistä oli hyvän pohjatyön, fokusoidun suunnittelun, riittävän asiantuntijuuden ja kävijälähtöisyyden tärkeys teknologian sovelluksia ja niiden käytön toimivuutta pohdittaessa. Muita tärkeitä ja A Nightwish Story -näyttelyn tulevaisuuden kehittämisen kannalta varteenotettavia kysymyksiä olivat muun muassa kustannus-hyötynäkökulmat, suunnitellun käyttöiän pituus ja sovellusten toimivuuden aikajänne suhteessa teknologisiin panostuksiin, opastuksen tarve ja käytön helppous, sisältöjen kiinnostavuus, kattavuus, relevanssi ja toimivuus ajatelluille kävijäkunnille sekä teknologian rooli suhteessa muuhun näyttelysisältöön. Tutustumiskäyntien antia hyödynnetään jatkossa näyttelyn kehittämisessä.

Hankkeen projektipäällikkö ja käsikirjoittaja laativat myös keväällä 2022 näyttelylle tulevaisuuden toimintasuunnitelman, jolla pohjustetaan näyttelyn lähitulevaisuuden kannalta keskeisiä asioita ja kehittämistyön suuntaviivoja muutaman vuoden aikajänteellä. Lisäksi yhteistyökuviaita paikallisten matkailutoimijoiden kanssa jatketaan, ja aletaan kartoittaa yhteistyömalleja Kiteen keskustaant valmistuvan uuden paikallishistoriaa ja -kulttuuria esittelevän näyttelykokonaisuuden kanssa.

4.5 Aikataulu

Kehittämishankkeen Kitee-Seuran osatoteutus on linjassa KETIn kehittämishankkeen aikataulun kanssa. Hanke toteutetaan 1.11.2019-31.5.2022. Koronatilanteesta huolimatta vuoden 2021 lopussa näytti siltä, että hankkeen toteutus on edennyt suhteellisen hyvin suunnitellussa aikataulussa. Joitakin toimia on jouduttu pandemian vuoksi siirtämään aikataulullisesti hieman eteenpäin, mutta kokonaisuutena hanke on onnistunut täyttämään sille asetetut tavoitteet odotetulla tavalla. Suuri osa hankesuunnitelman mukaisista tavoitteista on jo pitkälti saavutettu poikkeusolosuhteista huolimatta.

4.6 Resurssit ja toteutuksen organisaatio

Kitee-Seura Ry:n osatoteutushanke sisältyy Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -kehittämishankkeeseen, jonka koordinoinnista ja hallinnosta vastaa Keski-Karjalan Kehitysyhtiö KETI Oy. Kehittämishankkeen osatoteutuksen rinnalla Kitee-Seura Ry hallinnoi ja toteuttaa lisäksi erillisen yleishyödyllisen investointihankkeen, joka keskittyy A Nightwish Story -näyttelyn rakentamiseen.

Kehittämishankkeen KETIn osiolla ja Kitee-Seuran osatoteutusosiolla on yhteinen monitoimijainen ohjausryhmä. Samoin operatiivisen työryhmän toimintaa koordinoidaan yhteisesti ja siinä on edustusta molempien osahankkeiden toteuttajaorganisaatioista sekä keskeisistä sidosryhmistä (ohjaus- ja

työryhmän jäsenet, ks. yllä luvut 3.1.1, 3.3.1 ja 3.3.2). Hankekokonaisuuden projektipäällikkö on Tuula Teräväinen, joka aloitti tehtävässään 7.1.2020.

4.7 Kustannukset ja rahoitus

Toteutuneet kustannukset 1.1.-31.5.2022 vs. koko hanke: ks. yllä, luku 3.7. sivu 29.

4.8 Raportointi ja seuranta

Projektipäällikkö raportoi hankkeen edistymisestä ja toteuttamisesta Kitee-Seuralle ja KETille säännöllisin väliajoin. Hankkeen seuranta toteutetaan säännöllisesti myös Kitee-Seuran puheenjohtajan, sihteerirahastonhoitajan ja Kiteen Maataloustilien kanssa. Hankkeesta raportoidaan lisäksi ohjausryhmän kokousten ja maksatusten yhteydessä ohjausryhmälle ja rahoittajille. Hankkeen loppuraportti laaditaan keväällä 2022.

4.9 Toteutusolehdukset ja riskit

Näyttelykeskuksen avaamisajankohtaa jouduttiin siirtämään koronatilanteen vuoksi, mikä aiheutti haasteita näyttelyn taloudellisen tilanteen kannalta. Vuoden 2020 lisärahoituspäätös kuitenkin auttoi selviytymään tilanteesta ja rakentamaan näyttelyn valmiiksi. Näyttelykeskus avattiin 3.8.2020. Vuonna 2021 myös Kiteen kaupungin ja Kitee-Seuran kumppanuussopimus on ollut merkittävä tekijä näyttelyn toiminnan takaamiseksi, kun se on taannut riittävien henkilöstöresurssien saamisen näyttelyyn. Vastaavanlainen kumppanuussopimus on myös tekeillä vuodelle 2022.

Muita riskejä ovat toiminnan jatkuvuuden turvaaminen edelleen epävarmassa koronatilanteessa sekä taloudellisen kannattavuuden ja toiminnan sujuvuuden takaaminen pidemmällä aikavälillä. Näihin on varauduttu päivittämällä toimintasuunnitelmaa ja kehittämällä uusia, innovatiivisia avauksia näyttelyn toteutukseen. Näissä avauksissa virtuaalitekniikka, sosiaalinen media ja 3D-sovellukset ovat keskeisessä asemassa.

Riskiksi on luettava myös näyttelyn jatkuvuus hankkeen päätyttyä toukokuun lopussa 2022. Riskiin on jo varauduttu ja valmistaudutaan edelleen keväällä valmistuvan toimintasuunnitelmakansion sekä loppuraportissa esitettävien jatko- ja kehittämistoimenpiteiden avulla.

5 Yhteistyökumppanit: Kehittämishanke ja osatoteutus

Hanke on lähtökohdiltaan monitoimijainen. Siinä on tehty läheistä yhteistyötä monien julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin tahojen kanssa alusta pitäen. Hankkeen operatiivisesta puolesta vastaava työryhmä koostuu näistä toimijoista, ja ohjausryhmässä on laajasti toimijoita rahoittajien, asiantuntijoiden, toteuttajien ja hallinnon sektoreilta. Lisäksi työmaapalaverit ja muut sidosryhmäkokoukset ovat tulleet hankkeen kuluessa työryhmääkin tärkeämmiksi, kun uusia aloitteita ja avauksia on luotu niin yritysten, oppilaitosten, kuntien kuin sivistys- ja kulttuurialan toimijoidenkin suuntiin. Tämä on edellyttänyt laaja-alaista keskustelua erilaisten yhteistyökumppaneiden, sidosryhmien ja verkostojen kanssa.

Lisäksi Nightwish-organisaatio monine toimijoineen ja asiantuntijoineen on ollut ensiarvoisen tärkeä yhteistyökumppani hankkeelle, samoin graafikko Janne Pitkäsén, projektipäällikkö Tuula Teräväisen ja käsikirjoittaja Mape Ollilan laajat musiikkialan kansalliset ja kansainväliset kontaktiverkostot, joita on voitu hyödyntää hankkeen edistämiseksi. Ilman näitä kontakteja ja verkostoja nykyisen, paljon harvinaisuuksia sisältävän aineiston saaminen näyttelyyn olisi ollut käytännössä mahdotonta.

Olemassa olevien yhteistyökumppaneiden ja -verkostojen ylläpitämisen ja hyödyntämisen lisäksi hankkeessa pyrittiin aktiivisesti rakentamaan myös uusia kontakteja, kumppanuuksia ja verkostoja. Hankkeen toteutuksen ja jatkon kannalta tässä suhteessa tärkeitä avauksia olivat muun muassa perus- ja toisen asteen oppilaitosyhteistyö, jota suunniteltiin ja kehitettiin useissa tapaamisissa ja kokouksissa erityisesti Keski- ja Pohjois-Karjalan toimijoiden kesken. Tätä työtä jatketaan hankkeen loppuun saakka. Tarkoitus on luoda tarvittavat verkostoja ylläpitävät rakenteet pidempiaikaisemmankin yhteistyön toteuttamiselle.

Hankesuunnitelmassa mainittua yhteistyötä tapahtumajärjestäjien kanssa on tehty hankkeen aikana jossain määrin, mutta esittävän taiteen ja tapahtuma-alan lamaantumisen koronarajoitusten vuoksi on toki vaikuttanut yhteistyömahdollisuuksien hyödyntämiseen ja kehittämiseen esimerkiksi konkreettisen tapahtumayhteistyön tai tapahtumamarkkinoinnin näkökulmista. Yhteistyötä eri tahojen kanssa onkin jouduttu tekemään pitkälti etäyhteyksin. Tapahtumayhteistyön ja -markkinoinnin kehittämiseen panostetaan hankkeessa myös jatkossa muiden matkailunedistämistoimien ohella.

Matkailualan toiminnoissa Keski-Karjalan alueen yritykset ja Kiteen kaupunki muodostavatkin tärkeän yhteistyötahon, johon hankkeessa on jo panostettu jonkin verran sekä vuonna 2020 että 2021. Alustavia neuvotteluita muutamien toimijoiden kanssa on käyty useaan otteeseen, ja jatkossa selvitetään, minkälaisin toimin ja yhteistyömuodoin yritykset saataisiin vieläkin paremmin mukaan hankkeen aluekehitystavoitteisiin. Tässä tehdään yhteistyötä yritysten ja Kiteen kaupungin lisäksi erityisesti KETIn matkailupuolen henkilöiden, VisitKarelian ja Keski-Karjalan kuntien kanssa.

6 Tulokset ja vaikutukset

Keskeisimpänä hankkeen tuloksena voidaan pitää itse näyttelykeskuksen valmistumista ja avautumista. Se on paitsi alueellisesti, myös kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävä osa suomalaista kulttuuriperimää ja tärkeä pala suomalaisen populaarikulttuurin historiaa. Kun näyttely kytkeytyy läheisesti kiteeläisyyteen ja paikallisuuteen, sillä on myös koko alueen brändin kannalta keskeinen merkitys. Näyttelyyn on saatu koottua maailman laajin Nightwish-yhtyettä esittelevä aineistokokoelma.

Hanke on tähän mennessä saanut aikaan positiivisia työllistämisaikutuksia Keski-Karjalan alueella: hankintojen toteuttamisessa on ollut mukana kymmeniä paikallisia ja alueellisia yrityksiä ja muita toimijoita. Näyttelyn oheistuotemyynnin mahdollisen laajentumisen myötä tämä määrä voi vielä kasvaa arviolta 5-10 yrityksellä. Niin Nightwish Story -näyttelyn kuin matkailupuolenkin tavoitteena on nostaa esiin paikallisia yrityksiä sekä NWS-keskuksen tiloissa (esitteet, myytävät tuotteet, flyerit, tapahtumailmoitukset jne.) että hankkeen nettisivuston ja sosiaalisen median kautta. Tässä myös kansainväliset Nightwish-fanisivustot, keskustelufoorumit ja tiedotuslistat ovat tärkeässä osassa jatkossakin.

NWS-näyttelykeskus on jo saanut laajaa kansallista ja kansainvälistä huomiota erilaisissa medioissa, keskustelufoorumeilla, sosiaalisessa mediassa ja tiedotuslistoilla. Lehtiartikkelit, radiolähetykset, uutiset, live blog -haastattelut ja podcastit kansallisissa ja kansainvälisissä medioissa ja sosiaalisen median piirissä ovat olleet tärkeitä hankkeen ja näyttelyn markkinoinnin ja tunnettuuden kannalta erilaisten yleisöjen keskuudessa. Medianäkyvyyteen panostetaan jatkossakin - koronatilanne huomioiden – ja fanikunnan kiinnostuksen ja kommenttien perusteella odotettavissa on hyviä kansainvälisiäkin yleisömääriä koronatilanteen rauhoituttua maailmanlaajuisesti. Lyhyemmällä aikavälillä näyttely hyödyntää virtuaalitekniologiaa ja sosiaalisen median kanavia kansainvälisessä markkinoinnissa ja saavutettavuudessa. Potentiaalinen yleisö on maailmanlaajuinen, mikä pyritään huomioimaan kaikessa viestinnässä ja markkinoinnissa.

Hankkeella on myös tärkeitä alueellisia ja paikallisia vaikutuksia alueen kulttuuritarjonnan monipuolistamisen, modernin virtuaalitekniologioiden saavutettavuuden sekä Kiteen tunnettuuden edistämisen näkökulmista. Se tarjoaa mahdollisuuden myös vaikkapa nuorille päästä kokemaan monipuolisia elämyksiä esimerkiksi 3D-maailman antamien mahdollisuuksien kautta – ja ehkä innostaa paikallisia musiikin tai kulttuurin harrastusten pariin. Samalla näyttelyn tekniikan tarjoamat puitteet ja monipuoliset sisällöt antavat mahdollisuuden toteuttaa esimerkiksi erilaisia pedagogisia – ja pelillisiä – sisältöjä erilaisille asiakasryhmille. Vastaavia mahdollisuuksia tai näin monipuolista tarjontaa ei tämänkaltaisella toteutuksella ole juuri lähialueilla saatavilla.

7 Esitykset jatkotoimenpiteiksi

7.1 Esitykset ajalta 1.11.2019-30.6.2020

Tavoitteena on kehittää hankkeen tavoitteita tukien toimiva ja kestävä liiketoimintamalli, jolla sekä A Nightwish Story -näyttelyn että alueen yritysten toimintaedellytyksiä voidaan jatkossa edistää. Kehitteillä on jo erilaisia virtuaalitodellisuuteen ja -tekniikoihin perustuvia sovelluksia, innovatiivisia ratkaisuja ja uusia tuotekehitysideoita näiden tavoitteiden mahdollistamiseksi. Konkreettisia jatkotoimenpiteitä syksyllä 2020 ja vuonna 2021 ovat muun muassa ainutlaatuisen Nightwish-pelin kehittäminen, näyttelykeskuksen virtuaaliversion suunnittelu ja rakentaminen digiympäristöön sekä Nightwish-coverin ja -videon valmistaminen sosiaalisen median markkinointiin yhdessä nimekkäiden kansallisten ja kansainvälisten artistien kanssa. Samoin yhteydenpitoa ja tiedotusta kansainvälisten faniryhmien ja -verkostojen kautta jatketaan aktiivisesti.

Hanke on jo saanut paljon paitsi alueellista ja kansallista myös kansainvälistä näkyvyyttä. Jatkossa kehitystyössä panostetaan kansallisen tason lisäksi yhä enemmän kansainväliseen tunnettuuteen. Uusien audiovisuaalisten tekniikoiden, sosiaalisen median ja virtuaalisten yhteisöjen hyödyntäminen on tässä vallitsevan epävarman koronatilanteen vuoksi ensiarvoisen tärkeää. Samalla teknologia ja uudet innovatiiviset avaukset hankkeen markkinoinnissa ja toteutuksessa avaavat uusia mahdollisuuksia laajojenkin kansainvälisten yleisöjen tavoittamiseen.

Yksi keskeinen kehitystoimenpide vuodelle 2021 on paikallisten ja alueellisten yritysten integrointi osaksi hankkeen laajempia kehitystavoitteita. Tässä esimerkiksi matkailun palvelupaketit ja niiden tuotteistaminen sekä toimivan yhteistyön kehittäminen hankkeen toimintojen kanssa ovat keskeisessä osassa.

Lisäksi suunnitteilla on erilaisia tapahtumatuotannon projekteja muun muassa 3D-tekniikkaa hyödyntäen yhteistyössä alueen oppilaitosten, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa sekä näyttelyn ja alueen liiketoimintamahdollisuuksien kohdennettuja esittelyitä yrityksille, yhdistyksille ja muille toimijoille. Syksyllä 2020 panostetaan myös muun muassa koululaisryhmien käynteihin näyttelykeskuksessa.

7.2 Esitykset ajalta 1.7.-31.12.2020

Virtuaalinäyttelyn kehittäminen on yksi keskeinen lähitulevaisuuden toimenpide. Nyt luotuun virtuaaliympäristöön on suunnitteilla kehittää erilaisia kilpailuita ja mahdollisesti pelejä kävijöiden sitouttamiseksi toimintaan. Samoin kuin fyysisessä näyttelyssä, myös virtuaaliversiossa sisältöjä voidaan muokata ja päivittää, muun muassa uutta materiaalia ja erilaisia yksityiskohtia voidaan sisällyttää myös virtuaalinäyttelyyn.

Toinen tärkeä kokonaisuus on audio-opastuksen suunnittelu, budjetointi, testaus ja järjestäminen. Tämän osalta teemme yhteistyötä muun muassa Joensuun museoiden kanssa. Heillä on meneillään samankaltainen kehityshanke, josta voimme oppia paljon. Projektipäällikkö koordinoi asiaa alkuvuonna 2021.

Näyttelyn infotekstien parantelu, ulkovalaistuksen suunnittelu ja matkailuinfon infotaulut niin ikään ovat työn alla, ne saadaan valmiiksi alkuvuonna 2021. Kävijät ovat myös toivoneet infoteksteistä printattua esiteleistä näyttelyssä käynnin ajaksi, se tehdään helmi-maaliskuussa 2021.

Yksi keskeinen toimenpide- ja kehitysalue on oppilaitosyhteistyö. Tästä on neuvottelut käynnissä lähikuntien sivistystoimien kanssa. Pohditaan myös yhteyksiä Opetushallituksen suuntaan. Alkuvuodelle 2021 on jo sovittu lukuisia oppilasryhmäkäyntejä näyttelyssä. Näitä pyritään jatkossa kehittämään sisällöllisesti ja säännöllistämään aikataulullisesti osaksi näyttelyn ja oppilaitosten vuosikalentereita.

Erityinen näyttelykirja esineistökuvauksineen ja kiinnostavine tarinoineen toteutetaan alkuvuodesta 2021.

Kaupungin kanssa neuvotellaan työnjaosta ja kunkin osapuolen osallistumisesta hankkeeseen ja näyttelyn hoitamiseen erityisesti nyt korona-aikana. Tähän sisältyy viestinnän systemaattinen suunnittelu, markkinoinnin tehokkuuden seuranta ja oikeanlaisen kohdentamisen pohtiminen yhteistyössä. Neuvottelut ovat käynnissä.

7.3 Esitykset ajalta 1.1.-30.6.2021

Paikallisten ja alueellisten matkailuyritysten, tapahtumajärjestäjien, Kiteen kaupungin ja muiden sidosryhmien kanssa keväällä ja kesällä 2021 käytyä keskustelua yhteistyöstä jatketaan myös syksyllä 2021 ja keväällä 2022. Tarkoitus on luoda uusia ja mielenkiintoisia palvelupaketteja, joiden avulla matkailijat saisivat monipuolisia elämyksiä ja kokemuksia alueelta ikään kuin valmiiksi paketoituina kokonaisuuksina sekä hyödyntää näyttelyn ja matkailutoimijoiden yhteistyöstä mahdollisesti syntyviä synergioita esimerkiksi yhteisesti toteutetussa monikanavaisessa markkinoinnissa. Tässä hyödynnetään yritysten kanssa käytävän ideoinnin lisäksi erityisesti KETIn matkailupuolen osaamista, Kitee-Seuran paikalliskulttuurin ja -historian tuntemusta, näyttelykävijöiden kokemuksia samoin kuin kaupungin ja maakunnan matkailunedistämistoimia ja -suunnitelmia. Myös Saimaa-ilmiö ja VisitKarelia ovat tässä keskeisiä toimijoita. Lisäksi syksyllä 2021 ja keväällä 2022 pyritään vahvistamaan yhteyksiä tapahtumatuotantoon erityisesti Keski- ja Pohjois-Karjalan alueilla.

Hankkeessa pohditaan ja kehitetään mahdollisia jatkotoimenpiteitä näyttelyn sisällöllisen ja rakenteellisen kehittämisen näkökulmista. Tässä kehitystyössä huomioidaan erityisesti saatu ja kerätty asiakaspalaute. Keskusteluja tullaan käymään erityisesti Itä-Suomen museoiden kanssa, ja opintomatka Joensuun museoihin järjestetään lokakuussa 2021. Yhtyeen palaute näyttelylle ja koko hankkeelle on ollut erinomaista, mutta tavoitteena on parantaa näyttelykokemusta kaikilla osa-alueilla erityisesti kävijöiden näkökulmasta.

Hankkeen jo aloittamaa alueellista ja monitasoista opetus- ja sivistystoimen kanssa tehtävää yhteistyötä tehdään myös syksyn 2021 ja kevään 2022 aikana. Tarkoituksena on luoda puitteet myös jatkossa toteutettavalle pedagogiselle kehitystyölle erityisesti uusien teknologioiden, kriittisen medialukutaidon ja paikallisen kulttuuriperinnön ja -historian tietämyksen edistämiseksi. Keskusteluja jatketaan monitoimijaisena ja poikkisektorialisena yhteistyönä hankkeen toimijoiden, Keski-Karjalan opetus- ja

sivistystoimen edustajien ja digitaalisen teknologian asiantuntijoiden kanssa syksyllä 2021 ja keväällä 2022 järjestettävissä kokouksissa, keskusteluissa ja työryhmissä.

Projektipäälliköllä on myös hyvät yhteydet Itä-Suomen yliopistoon (UEF), jossa on tälle hankkeelle relevantteja tutkijoita erityisesti pedagogian ja Nightwish-yhtyeelle ominaisen yhteiskuntaluontosuhteen pohdinnan (sosiologia, ympäristöpolitiikka, ympäristöoikeus) alueilla. Museoalan toimijat Joensuussa ja Kuopiossa sekä Apulanta-yhtyettä esittelevä, Lahdessa sijaitseva Apulandia, voivat myös olla osa uusia yhteistoimintamalleja; kaikkien näiden kanssa on jo käyty alustavia keskusteluja mahdollisesta jatkoyhteistyöstä. Samalla yhteistyötä tehdään Keski-Karjalan alueella esimerkiksi Rääkkylän mahdollisen uuden musiikkiaiheisen museon kehittämisessä. Pilottihankkeille ja uusille avauksille voidaan myöhemmin hakea myös projektirahoitusta yhdessä Keski-Karjalan alueen opetus- ja sivistystoimien kanssa.

7.4 Esitykset ajalta 1.7.-31.12.2021

Keskustelua matkailun palvelupaketeista ja niihin kytkeytyvästä yhteistyöstä alueellisten matkailualan toimijoiden kanssa jatketaan. Myös tapahtumatuotannon yhteyksien vahvistamista erityisesti Keski- ja Pohjois-Karjalan alueilla pyritään edistämään mahdollisuuksien mukaan.

Näyttelyn sisällöllisen ja rakenteellisen kehittämisen pohdintoja jatketaan edelleen asiakaspalautteen ja hankkeen toimijoiden ideoinnin pohjalta. Keskusteluja käydään myös olemassa olevien ja suunniteltujen Itä-Suomen museoiden kanssa. Näitä pohjustavat opintomatkat Joensuun ja Kuopion museoihin järjestettiin heinäkuussa ja marraskuussa 2021, ja projektipäällikkö ja Kitee-Seuran puheenjohtaja on käynyt keskusteluja myös Kiteelle ja Rääkkylään valmisteilla tai suunnitteilla olevien uusien paikallishistoriaa ja -kulttuuria esittelevien näyttelyiden toimijoiden kanssa.

Keväällä 2022 koronapandemiatilannetta seurataan aktiivisesti. Hankkeessa jatketaan kotimaan matkailuun suunnattua markkinointia ja sen rinnalla markkinointitoimiin sisällytetään kohdennetusti myös kansainvälistä viestintää. Edellisvuoden tapaan someviestintää ja verkkokampanjoita tullaan jatkamaan.

Keväällä 2022 näyttelylle suunnitellaan pidemmän tähtäimen esite- ja markkinointimateriaalia, joka sisältää ainoastaan näyttelyn perustiedot, ja jota Kitee-Seura voi käyttää markkinoinnissa pitkälle tulevaisuuteen.

Oppilaitos- ja opiskelijayhteistyönä ja/tai näyttelyn henkilökunnan toimesta jatkettava olemassa olevan lehtiartikkeliaineiston skannausta, tallennusta ja järjestämistä. Olemassa olevia ja tulevia henkilöstöresursseja allokoidaan, kunnes Kirsti Holopaisen laaja leikearkisto on kokonaisuudessaan digitoitu ja taltioitu. Näyttelyhenkilökunta ottaa toimekseen seurata myös uudempaa Nightwish-yhtyeeseen liittyvää uutisointia, että digiarkisto pysyy ajantasaisena.

Pedagogista yhteistyötä opetus- ja sivistystoimen kanssa kriittisen medialukutaidon edistämiseksi tullaan jatkamaan. Myös Kitee-seuran historiallista- ja kotiseututietämystä pyritään hyödyntämään näyttelyn tavoitteiden edistämiseksi.

Näyttelyn sisällöllisiin parannuksiin panostetaan edelleen hankkeen loppuvaiheessa. Yhtenä oleellisena lisäyksenä on ”virtuaaliulottuvuus” eli näyttelyn seinille sijoitetut QR-koodit, joita seuraamalla näyttelyn vierailija pääsee katsomaan näyttelyssä olevien esineiden tarinoita ja niitä syventäviä dokumentteja, kuten esimerkiksi ”Tallink-Siljan ’Näin tehtiin Nightwish-risteily’” tai Kalevala Korun dokumentti Nightwish Evolution Series -korusarjan suunnittelusta yhdessä yhtyeen kanssa.

Tuotekehitys näyttelyn Buy Buy Beautiful- fanituotekioskia varten: alustavissa suunnitelmissa on muun muassa Nightwish-kalenteri kaikkine yhtyeen uralle merkityksellisine päiväyksineen. Tähän myös yhtyeen management on ilmoittanut suhtautuvansa myönteisesti, eli kyseessä olisi vuosittain uusiutuva, yhtyeen kanssa yhteistyössä suunniteltava ja näiltä lisenssillä valmistettava tuote. Mahdollisesti joskus tulevaisuudessa harkintaan voisivat tulla myös Nightwish-pelikortit. Käsikirjoittaja ja projektipäällikkö selvittävät näiden toteuttamismahdollisuuksia ja aikataulua keväällä 2022.

Kaupungin matkailufon henkilöstökysymyksiä hankkeen päättymisen jälkeen täytyy selkiyttää Kitee-Seuran ja kaupungin kesken. Tämä voidaan jatkossa toteuttaa jo olemassa olevalla kumppanuuspohjalla mahdollisesti siihen tarvittavin tarkennuksin.

Hankkeen koordinaattori ja käsikirjoittaja laativat keväällä hankkeelle toimintasuunnitelman, nk. ”viisivuotissuunnitelman”, jolla pohjustetaan näyttelyn tulevaisuuden kannalta keskeisiä asioita ja lähivuosien suuntaviivoja.

Pilottihankkeille ja uusille avauksille voidaan myöhemmin hakea myös projektirahoitusta esimerkiksi yhdessä Keski-Karjalan alueen opetus- ja sivistystoimien, alueen matkailutoimijoiden ja yritysten kanssa.

7.5 Esitykset ajalta 1.1.-31.5.2022

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelyn markkinointia jatketaan aktiivisesti näyttelyn omilla kotisivuilla, sosiaalisen median kanavilla (Facebook, Instagram) ja Kiteen kaupungin matkailusivuilla. Verkkopohjaista markkinointia toteutetaan lisäksi Nightwishin fanisivustojen kautta, suomalaisissa ja kansainvälisissä metallimusiikin medioissa sekä matkailualan yhteistyöverkoston (esimerkiksi VisitKarelia, VisitFinlandia) kautta.

Markkinoinnin kohdentamiseen ja erilaisten yleisöjen tavoitettavuuteen kiinnitetään huomiota vallitseva maailmanlaajuinen geopoliittinen ja terveysturvallisuustilanne huomioiden. Kohdentamista tarkastellaan ja täsmennetään säännöllisin väliajoin viestinnän oikea-aikaisuuden ja asetettujen kävijätavoitteiden valossa.

Pidemmän tähtäimen markkinointimateriaalia hyödynnetään näyttelyn viestinnässä sekä kaupungin, maakunnan, kansallisen ja kansainvälisen tason tilaisuuksissa, matkailuinfopisteissä ja tapahtumissa. Esitteitä ja muuta markkinointimateriaalia toimitetaan myös erityisesti Pohjois-Karjalan matkailutoimijoiden toimipisteisiin. Samalla näyttelyn matkailuinfoon voidaan sijoittaa alueen muiden matkailutoimijoiden esitteitä ja muuta materiaalia.

Aineiston arkistointia ja aineistojen päivitystyötä jatketaan säännöllisesti osana näyttelyn perustoimintaa. Samoin aineistolistauksen päivityksestä (ml. esinekohtaiset kuvat) huolehditaan säännöllisin väliajoin.

Yhteistyötä yritysten kanssa jatketaan aktiivisesti. Uutena yhteistyötahona on Kiteelle perustettava uusi näyttely, jonka kanssa voidaan kehittää monipuolista yhteistoimintaa tähdäten erilaisiin synergiaetuihin molempien näkökulmista. Neuvotteluja ja ideointia tulevasta yhteistyöstä on jo käyty kevään 2022 kuluessa.

Suunnittelun ja toiminnan arvioinnin tueksi otetaan käyttöön uusia työkaluja, jotka on kuvattu tämän loppuraportin luvussa 8.2.

8 Yhteenveto hankkeen toteutuksesta

8.1 Hankkeen tavoitteiden saavuttaminen ja keskeisten haasteiden ratkaiseminen

Hankesuunnitelmassa hankekokonaisuudelle asetetut tavoitteet on pääpiirteissään saavutettu suunnitelman mukaisesti. Ainoastaan suunnitelmassa nimetyt odotukset näyttelyn kävijämääristä ovat näyttelyn ensimmäisen puolentoista vuoden toiminnan aikana jääneet jonkin verran tavoitteista. Taustalla on ollut lähes koko hankkeen ajan vallinnut maailmanlaajuinen koronatilanne ja nyt viimeisimpänä toimintaympäristön muutoksena vastikään puhjennut Ukrainan sota. Taloudellisesti kävijämäärien odotettua vähäisempää toteutumista ja kansainvälisen asiakaskunnan puuttumista on kuitenkin kompensoinut näyttelyn yhteyteen kehitelty oheistuotemyynti, joka perustuu pääosin näyttelyn oman fanituotelinjaston tuotteisiin. Ne on suunniteltu varta vasten tätä näyttelyä varten ja ne ovat olleet hyvin suosittuja. Karkeasti arvioiden noin puolet talodueellisesta tuotosta onkin koostunut oheistuotemyynnistä, joka on kattanut paitsi kivijalkamyynnin näyttelyn tiloissa myös kansainvälisen verkkokaupan. Tilauksia onkin tullut säännöllisesti ympäri maailmaa. Uutena näyttelyn dokumentoinnin ja arkistoinnin pohjalta kehitettynä tuotteena on keväällä 2022 julkaistava suomenkielinen näyttelykirja. Englanninkielinen kirja on osoittautunut suosituksi, ja siitä päätettiin laatia myös suomenkielinen versio saadun asiakaspalautteen ja kovan kysynnän vuoksi.

Alla olevassa taulukossa on esillä hankesuunnitelmassa määritellyt tavoitteet ja niiden toteutuminen. Sen kommenttikentässä on lisäksi kuvattu lyhyesti, minkälaisia toimia tai tuloksia tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty ja mitkä ovat olleet keskeisimmät yhteistyötahot näyttelyn verkostoitumisessa ja markkinoinnissa.

Hankkeen tavoitteet

Tavoitteet	Toteuma	Kommentit
<ul style="list-style-type: none"> parantaa Pohjois-Karjalan maaseudun asukkaiden kulttuuritarjontaa omaleimaisella kohteella, joka on kansainvälisestikin kiinnostava 	V	Näyttelykeskus on laajasti kiitelty ja saanut runsaasti kansainvälistä huomiota
<ul style="list-style-type: none"> synnyttää uudenlainen, elämyksellinen, valtakunnallisesti ainutlaatuinen, etupäässä virtuaalisuuteen perustuva näyttelykeskus Nightwishin tarinasta sekä kiinnittää se yhdeksi Pohjois-Karjalan matkailun omaleimaisimmista kärkikohteista kansallisessa ja kansainvälisessä matkailumarkkinoinnissa 	V	Näyttelyssä on laaja ja kansainvälisesti ainutlaatuinen kokoelma fyysistä näyttelyesineistöä sekä monipuolisia virtuaalisia sisältöjä
<ul style="list-style-type: none"> luoda <i>Kitee Tourist Information – A Nightwish Story</i> –keskuksesta elinkelponen ja kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimainen kohde, jotta keskuksen toiminnasta vastaava Kitee-seura ry saa toiminnalle kestävän ja taloudellisesti elinkelvon mallin jatkaa toimintaa 	V	Näyttelykokonaisuus on saatujen kokemusten ja palautteen perusteella kansainvälisesti erittäin kiinnostava käyntikohde ja sen asiakaskunta on laajapohjainen; oma oheistuotemallisto on suosittu ja taloudellisesti kannattava
<ul style="list-style-type: none"> kehittää keskuksen näyttelystä vetovoimainen luomalla näyttelystä sisällöltään ja visuaaliselta estetiikaltaan sellainen, että se houkuttelee sekä paikallisia kävijöitä että kansainvälisiä asiakkaita – erityisesti Nightwish-faneja - ja vastaa vierailijoiden korkeisiinkin odotuksiin 	V	Näyttely on sisällöltään ja visuaaliselta ilmeeltään korkeatasoinen ja ammattimaisesti toteutettu; monipuolinen ja uniikki aineisto vastaa vaativiinkin fanien ja muiden kiinnostuneiden tiedontarpeisiin
<ul style="list-style-type: none"> tuottaa näyttelystä elämys kävijöille nykyaikaisin välinein ja houkuttelevin sisällöin ja tuoda Pohjois-Karjalaan aivan uudenlaista matkailijavirtaa 	V	Näyttely on jo houkuttanut alueelle paljon matkailijoita, jotka saapuvat Keski-Karjalaan varta vasten tämän näyttelyn vuoksi
<ul style="list-style-type: none"> tehdä tärkeän kohderyhmän (NW-fanit) tarkempi analyysi: selvittää, millaisia tarpeita ja toiveita palveluista ja tuotteista kohderyhmällä on, jolloin keskuksesta ja oheistoiminnoista ja –palveluista saadaan mahdollisimman asiakaslähtöisiä 	V	Asiakaskuntaa on analysoitu hankkeen edetessä; keskustelut asiakkaiden kanssa näyttelyssä, sähköpostitse ja sosiaalisen median kanavilla; henkilöstön kanssa panostettu asiakaslähtöiseen toiminnan kehittämiseen saadun palautteen pohjalta
<ul style="list-style-type: none"> kehittää yhteisiä matkailu- ja palvelutuotepaketteja yhdessä seudun matkailukoordinaattorin ja maakunnallisten ja ylimaakunnallisten matkailutoimijoiden ja -yritysten kanssa 	V	Business Finland/Visit Finland VisitKarelia SydänKarjala Keski-Karjalan matkailuyritysyhteistyö KETI
<ul style="list-style-type: none"> kehittää ja syventää yhteistyötä tapahtumajärjestäjien kanssa 	V	Heavy Metal Knitting alueen kulttuuritapahtumat festivaalit; NW-keikat

<ul style="list-style-type: none"> • verkostoitua mahdollisimman laajasti kaikkien sellaisten toimijoiden kanssa, joiden kanssa voidaan luoda molemminpuolisia hyötyjä tuottava aito kumppanuus. Toimijaverkostoa rakennettaessa huomioidaan erityisesti myös toiminnan jatkuvuuden kannalta tärkeät kumppanuudet ja yhteistyötahot 	V	Laajat olemassa olevat ja hankkeessa kehitetyt kansalliset ja kansainväliset verkostot; yhteistyö- ja kumppanuusavauksia kehitetty hankkeen aikana; jatkotoimenpiteisiin panostettu muun muassa näyttelyn käsikirjan ja toimintasuunnitelman sekä suunnittelun analyttisten työkalujen kehittämisen kautta
<ul style="list-style-type: none"> • markkinoida näyttelyä ja siihen liittyviä tuotepaketteja paikalliselle, kansalliselle ja kansainväliselle yleisölle hyödyntäen kaikki olemassa olevat verkostot. Erityisenä kohderyhmänä ovat Nightwish-fanit 	V	Business Finland/Visit Finland VisitKarelia SydänKarjala Nightwishin fanisivustot ja -ryhmät suomalainen metallimedia www.nightwishstory.com www.facebook.com/nightwishstoryofficial 360channel.com/e/nightwish-story Instagram: @nightwishstory
<ul style="list-style-type: none"> • lisätä elinvoimaa koko maakunnan yritystalouteen ja parantaa elinkeinoelämän liikevaihtoa 	V	Paljon uusia kävijöitä alueella; hyödyt myös matkailulle ja alueen palveluyrityksille. Brändiarvo on merkittävä koko alueelle.
<ul style="list-style-type: none"> • luoda toimiva sopimus pohjainen konsepti matkailufoksi Kitee-seura ry:n ja Kiteen kaupungin yhteistyönä 	V	Kitee-Seuran ja Kiteen kaupungin kumppanuussopimus; yhteistyö kesätyöntekijöiden rekrytoinnissa ja toiminnan järjestämisessä
<ul style="list-style-type: none"> • avata näyttely keväällä 2020 ja saada ensimmäisenä toimintavuonna 4000 asiakasta ja jatkossa vähintään noin 6000 vuosittaista kävijää 	X	Koronatilanteen vuoksi kansainväliset matkailijat ovat puuttuneet kokonaan; Ukrainan sodan vaikutukset kansainväliseen matkailuun; oheistuotemyynti ja virtuaalinäyttely ovat kuitenkin kompensoineet tulovirtojen menetyksiä
<ul style="list-style-type: none"> • rakentaa sellainen toimintamalli, että keskukselta vastaava Kitee-seura ry voi taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäväällä pohjalla jatkaa keskuksen ylläpitoa siten, että näyttelyn vetovoima säilyy ja paranee 	V	Myös näyttelylle asetetut vuosittaiset taloudelliset tavoitteet on saavutettu hankesuunnitelman mukaisesti. Näyttelyn parannuksilla ja hankkeen aikana kehitetyillä markkinoinnin suuntaviivoilla samaa kehitystä voidaan odottaa myös jatkossa.

Hankkeen toteutusta on pidetty hanketoimijoiden, rahoittajien, yhteistyötahojen ja asiakkaiden keskuudessa onnistuneena. Asetetut tavoitteet on saavutettu ja voidaankin todeta, että myös tulevaisuus näyttää nykytilanteen valossa kestävältä. Hankkeen aikana ilmenneistä haasteista ja niiden ratkaisupyrkimyksistä on raportoitu yksityiskohtaisemmin puolivuositain laadituissa hankkeen toiminnan kuvauksissa väliraportoinnin yhteydessä (ks. yllä luvut 3 ja 4). Yhteenvedon voidaan sanoa, että globaali koronapandemia on ollut ehkä suurin yksittäinen tekijä hankkeen toteutuksen kannalta.

Tämänkaltaisessa asiakaspalveluun perustuvassa toiminnassa samoin kuin kulttuurialalla yleisemminkin matkustus- ja kokoontumisrajoitukset ovat tuoneet suuria haasteita toiminnan järjestämiselle ja monissa tapauksissa jopa organisaatioiden, tapahtumien ja toimintojen elinkelpoisuudelle. Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -hankkeessa vallitsevaa tilannetta on kuitenkin aktiivisesti seurattu ja analysoitu koko koronakauden ajan, ja olosuhteista johtuvia haasteita on pyritty ratkaisemaan kehittämällä uusia ja innovatiivisia ratkaisuja näyttelytoimintaan. Näitä ovat olleet esimerkiksi panostaminen verkkokauppaan ja aktiiviseen some-tiedotukseen sekä virtuaalinäyttelyn kehittäminen.

8.2 Työkaluja toiminnan arvioinnille ja kehittämiselle

8.2.1 SWOT-analyysi: toiminnan arviointia vuosina 2020-2022

SWOT-analyysi on edelleen ehkä käytetyin erilaisten yritysten ja organisaatioiden toimintaan vaikuttavien sisäisten ja ulkoisten tekijöiden tunnistamis- ja analysointiväline. Se sisältää sekä organisaation sisäiseen toimintaympäristöön liittyvien vahvuuksien (strengths) ja heikkouksien (weaknesses) että sen ulkoisen toimintaympäristön asettamien mahdollisuuksien (opportunities) ja uhkien (threats) arvioinnin. Vahvuuksilla ja mahdollisuuksilla tarkoitetaan niitä tekijöitä, joita organisaatio voi hyödyntää toiminnassaan, kun taas heikkoudet ja uhat viittaavat tekijöihin, joita tulee parantaa tavoitellun toiminnan ja tulosten saavuttamiseksi.

Usein sisäiset tekijät (vahvuudet ja heikkoudet), mielletään organisaation nykytilaan liittyviksi ja ulkoiset tekijät (mahdollisuudet ja uhat) tulevaisuuden menestymistä edesauttaviksi tai uhkaaviksi seikoiksi. Tällöin toiminnan arviointi ja suunnittelu edellyttää sekä sisäisten vahvuuksien ja heikkouksien tunnistamista että tulevaisuuden mahdollisuuksien ja uhkien kartoittamista.

SWOT-analyysi on kuitenkin aina katsaus valitulla hetkellä meneillään olevasta tilanteesta eikä se sinällään sisällä paljonkaan aineksia varsinaisille tulevaisuuden pohdinnoille etenkin toiminnan suunnittelun tasolla. Siihen ei myöskään sisälly toimintojen, tavoitteiden tai toimintaan vaikuttavien tekijöiden priorisointia, kun se keskittyy lähinnä erilaisten asiointilojen nimeämiseen. SWOT auttaa organisoimaan olemassa olevia ajatuksia ja havaittuja asiointiloja mutta ei varsinaisesti sisällä ajatusta uusista, eteenpäin katsovista avauksista. Se on kuitenkin hyvä perusväline organisaation kokonaistilanteen kartoittamiseen valittuna ajankohtana ja antaa mahdollisuuden eritellä toimintaa edesauttavia ja haittaavia tekijöitä sekä organisaation sisällä että liittyen sen ulkoiseen toimintaympäristöön. SWOT onkin parhaimmillaan toimintaympäristön analyysia jäsentävänä apuvälineenä, jolla voidaan kuvata selkeästi ja ytimekkääsi toiminnassa ja siihen vaikuttavassa ympäristössä havaittuja organisaation sisäisiä ja ulkoisia tekijöitä.

Alla olevassa SWOT-kaaviossa on kuvattu Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelyn tilanne keväällä 2022. Näyttelyn toimintaympäristössä tunnistetut vahvuudet, heikkoudet, uhat ja mahdollisuudet perustuvat muun muassa hankkeen (11/2019-05/2022) aikana tehtyihin havaintoihin, näyttelystä saatuihin kokemuksiin, henkilöstön tekemiin käytännön huomioihin, asiakaspalautteeseen sekä hankkeen kokouksissa, työmaapalavereissa ja muissa sidosryhmätapaamisissa käytyihin keskusteluihin. Kaavion tarkoituksena on toimia lähtökohtana laajemmalle ja syvemmälle toiminnan analyysille sekä pohjana näyttelystä ja sen kehittämisestä käytäville pohdinnoille. Se ei ole millään muotoa tyhjentävä esitys näyttelyn nykytilasta vaan pikemminkin keskustelun avaus ja lähtökohta tulevien toimien ja toiminnan organisoinnin suunnittelulle. Samalla SWOT-kaavio ilmentää hyvin vastaavan kaltaisten analyysien puutteita ja kehittämistarpeita, minkä vuoksi sen rinnalla tässä

loppuraportissa ja näyttelyn jatkokehityspohdinnoissa käytetäänkin myös muita analyysivälineitä (ks. tarkemmin alla).

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story: SWOT-analyysi, 2022.

	Positiiviset	Negatiiviset
Sisäinen toimintaympäristö	Vahvuudet (strengths) S	W Heikkoudet (weaknesses)
	<ul style="list-style-type: none"> • sisältö: maailman kattavin NW-näyttely • paljon uniikkia esineistöä • laadukas toteutus • runsas aineisto ja vaihtuvien sisältöjen mahdollisuudet • uuden tekniikan hyödyntäminen • oma brändi ja kiinnostava oheistuotevalikoima • kaupungin matkailupalvelujen saatavuus samasta pisteestä • joustava organisaatorakenne ja nopea reagointi muutostarpeisiin • NW-organisaation tuki • ammattilaiset suunnittelu- ja implementaatiotyössä • vahvat verkostot 	<ul style="list-style-type: none"> • henkilöstön vaihtuvuus • näkyvyys katukuvassa parhaimmillaankin vain kohtalainen • tilojen asettamat rajat vaihtuville sisällöille ja mm. äänen käytölle • pysyvän rahoituspohjan puuttuminen – toimintaan liittyvä riskinhallinta ja tärkeää, mutta: ennakoinnin vaikeus • toiminnan organisointi: vastuiden kasautuminen ja vapaaehtoistyön ylikorostuminen – miten sujuvuus turvataan jatkossa? • Kitee-Seuran ikärakenne ja työnjako
Ulkoinen toimintaympäristö	Mahdollisuudet (opportunities) O	T Uhat (threats)
	<ul style="list-style-type: none"> • Suomessa ja kansainvälisesti ainutlaatuinen käyntikohde • yhteistyö Kiteen kaupungin, KETI:n ja alueen yritysten kanssa • VisitKarelia- ja VisitFinlandia -yhteistyö • Kiteen brändäys kulttuurikohteena • kotimaan matkailun virkistymisen koronatilanteen vuoksi • kansainväliset fanisivustot ja -verkostot • laaja potentiaalinen kävijäkunta • integrointi alueen matkailu- ja kulttuuripalveluihin 	<ul style="list-style-type: none"> • kysynnän kausivaihtelut • matkailun trendien muutokset • häilyvä maailmanlaajuinen koronatilanne • Ukrainan sota ja Venäjän tilanne • Parikkalan rajanylityspaikan suunnitelmat jäissä • yleinen museoalan toiminnan kannattamattomuus / tukiriippuvuus

8.2.2 SOAR-analyysi: toiminnan suunnittelua vuosille 2022–2026

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelykokonaisuuden arvioinnissa SWOT-analyysi on hyvä työkalu olemassa olevan tilanteen havainnoimiseen. Se on kuitenkin lähtökohdiltaan pitkälti deksriptiivinen, siis ollen, vallitsevan asiointilan toteamiseen keskittyvä. Tässä mielessä SWOT:in antama kuva näyttelyn kokonaistilanteesta ja mahdollisista kehittämistarpeista on melko staattinen ja kuvaileva, ei niinkään eteenpäin katsova ja uusia ehdotuksia sisältävä.

Niin kutsuttu SOAR-analyysi puolestaan ottaa huomioon paremmin tämänkaltaisen näyttelyn, jonka toiminta ei ole vielä täysin vakiintunut sen lyhyehkön toiminta-ajan vuoksi (näyttely avattiin elokuussa 2020) ja se on siksi monin osin edelleen vasta muotoutumassa. SOAR-analyysissa sisäisten ja ulkoisten heikkouksien ja uhkien sijaan katse kohdistuu vahvemmin tulevaisuuden suuntaviivoihin, kehittämistarpeisiin ja ratkaisuihin. Siinä SWOT:iin sisältyvät heikkoukset ja uhat korvataan **pyrkimyksillä (aspirations)** ja toivotuilla **tuloksilla (results)**. SOAR-analyysi on tämän tulevaisuusorientaationsa johdosta aikaperspektiiviltään joustavampi, lähtökohdiltaan muutosorientoituneempi ja ongelmien toteamisen sijaan ratkaisukeskeisempi analyysimalli, joka antaa välineitä toiminnan suunnitteluun erityisesti lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. SOAR-analyysi voikin toimia parhaiten, jos se otetaan osaksi esimerkiksi vuositason toiminnan suunnittelua. Säännöllisesti päivitettyinä se voi myös toimia nk. check-listana tulevien toimien suuntaamiseen, painopisteiden ja tavoitteiden määrittelyyn sekä toiminnan seurantaan.

Alla kuvatussa taulukossa SOAR-analyysi kuvaa Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelyn nykyistä tilaa ja suuntia toiminnan kehittämiseksi lähivuosien aikana. Se sisältää SWOT:in tavoin sisäisessä toimintaympäristössä tunnistetut vahvuudet (strengths) ja ulkoisen toimintaympäristön tarjoamat mahdollisuudet (opportunities). Olemassa olevien heikkouksien ja uhkien identifioimisen sijaan SOAR-analyysi kuitenkin ottaa eteenpäin katsovan ja myönteisemmän lähestymistavan tulevaisuuden suunnitteluun ja nostaa esiin ehdotuksia tunnistettujen ongelmien, heikkouksien ja haasteiden ratkaisuksi. Vahvuuksien ja mahdollisuuksien lisäksi se kuvaakin sisäisen toimintaympäristön pyrkimyksiä ja toivottuja tuloksia seuraavan viiden vuoden aikajaksolla tarkasteltuna.

SOAR-analyysissa tunnistettuja kehittämistarpeita ja lähitulevaisuuden suuntaviivoja (pyrkimykset ja tulokset) olisi kuitenkin hyvä pohtia esimerkiksi tässä loppuraportissa esiteltyyn vuosikelloon (ks. alla) sisältyvissä strategisen suunnittelun kokouksissa. Yhtenä SOAR:in hyötynä voidaan nähdä tulevaisuuden tavoitteiden asettaminen ja sen mukaisesti toiminnan priorisointi. Kysymys ei ole siis vain esimerkiksi heikkouksien ja uhkien nimeämisestä, vaan tulevaisuuteen orientoituneesta, proaktiivisesta toiminnan suuntaamisesta käytettävissä olevien resurssien ja vallitsevien olosuhteiden puitteissa. Samalla siihen voidaan sisällyttää tavoitteiden saavuttamisen indikaattoreita, joiden avulla toimintaa ja tavoitteita voidaan arvottaa ja priorisoida. Tässä analyysivaiheessa on tärkeää huomioida myös toimintaympäristön muutokset eli ajankohtaiset sosiaaliset, tekniset, taloudelliset, ekologiset ja poliittiset trendit, joilla on vaikutusta organisaation toimintaympäristöön. Nopeallakin aikavälillä muuttuvien trendien tunnistaminen ja toiminnan ajantasainen ennakointi ovatkin tärkeitä elementtejä osana SOAR-analyysin toteutusta. Käytännössä tämä tarkoittaa tavoitteiden ja tulosodotusten, siis pyrkimysten ja mahdollisuuksien ulottuvuuksien tarkastelua ja päivitystä toimintaympäristön muutokset huomioiden.

Yhtenä SOAR-analyysista esiin nousevana työkaluna on myös omien ja toimintaympäristön vahvuuksien, mahdollisuuksien, pyrkimysten ja toivottujen tulosten pohdinta monitoimijaisen toimintakentän näkökulmasta. Tässä toimintaympäristön tekijöiden pohjalta muodostetaan nk. kilpailijaprofiilit eli muiden vastaavien tai muuten relevanttien toimijoiden ja toimintaympäristöjen profiilit vertailevan analyysin perustaksi. Tässä kontekstissa toimijoita ja toimintaympäristöjä voidaan analysoida myös laajemmin:

yksikköinä voivat olla esimerkiksi matkailutoimijat tai -kohteet, kunnat, maakunnat tai vaikkapa Euroopan maat kiinnostavina käyntikohteina. Keskeisiä kysymyksiä analyysissä ovat: mitä voidaan oppia muilta toimijoilta tai muista ympäristöistä? Miten omaa toimintaa voidaan asemoida suhteessa muihin, ja minkälaista yhteistyötä tarvitaan yhteisten tavoitteiden ja synergiaetujen saavuttamiseksi? Miten eri toimijat motivoidaan yhteistoimintaan? Minkälaisia uusia alliansseja ja yhteistoiminnan muotoja voitaisiin kehittää? Minkälaisilla resursseilla, vastuilla ja työnjaoilla yhteistoimintaa järjestetään?

Kilpailijaprofiilien laatiminen ei siis tästä näkökulmasta tarkasteltuna tarkoita organisaation asemoimista määrättyyn taloudellisen kilpailun kenttään tai taloudellisen edun tai onnistumisen tavoittelua suhteessa muihin toimijoihin. Se pikemminkin luo pohjaa uusille ja innovatiivisille yhteistyön ja -toiminnan muodoille, alliansseille, verkostoille sekä jatkuvalla organisatoriselle oppimiselle. Tässä mielessä Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelykokonaisuuden kehittäminen ja sille asetettujen aluekehityksen, kulttuurintuotannon ja matkailun edistämisen tavoitteiden saavuttaminen onkin todennäköisesti tuloksiltaan perustason taloudellista analyysia hedelmällisempää pohjautuessaan SOAR-analyysin yhteistyöorientoituun lähestymistapaan SWOT:in kilpailumallin sijaan.

SOAR voi edellä kuvatulla tavalla hyödynnettynä toimia jatkossa näyttelyn tulevaisuusorientoituneena analyysi- ja suunnitteluvälineenä esimerkiksi SWOT-analyysin, vuosikellon sekä kävijä- ja myyntitavoitteita kuvaavien skenaarioiden rinnalla. SOAR:in etuna on sen laadullinen kontribuutio olemassa olevan tilanteen analysointiin ja numeeristen tavoitteiden ja tulosten tulkintaan, kun siihen voidaan sisällyttää myös esimerkiksi näyttelyn toimijoiden ja sidosryhmien keskusteluiden pohjalta nousseita ajatuksia, visioita, tavoitteita ja odotuksia. SOAR:in tarkoitus onkin toimia yhtenä työkaluna jatkotoimenpiteiden pohdinnassa ja toiminnan suunnittelussa sekä antaa välineitä lähivuosien tavoitteiden määrittämiseen ja niiden saavuttamisen edellytysten analysointiin. Sen pohjalta on mahdollista laatia myös erilaisia numeerisia tavoitteita mittaavia indikaattoreita ja skenaarioita osoittamaan toiminnan tuloksellisuuden ja tavoitteiden toteutumisen onnistumista tai toivottua suuntaa valituilla osa-alueilla ja aikaväleillä.

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story: SOAR-analyysi vuosille 2022-2026.

	positiiviset	ratkaisukeskeiset
Sisäinen toimintaympäristö	Vahvuudet (Strengths) S	A Pyrkimykset (Aspirations)
	<ul style="list-style-type: none"> • sisältö: maailman kattavin NW-näyttely • paljon uniikkia esineistöä • laadukas toteutus • runsas aineisto ja vaihtuvien sisältöjen mahdollisuudet • uuden tekniikan hyödyntäminen • oma brändi ja kiinnostava oheistuotevalikoima • kaupungin matkailupalvelujen saatavuus samasta pisteestä • joustava organisaatorakenne ja nopea reagointi muutostarpeisiin • NW-organisaation tuki • ammattilaiset ja vahva osaaminen suunnittelu- ja implementaatiotyössä • laajat verkostot 	<ul style="list-style-type: none"> • koulutetun henkilöstön parempi hyödyntäminen → panostus asiakaspalveluun ja asiantuntemukseen • matkailupalveluiden laadun varmistaminen → kumppanuussopimukset • systemaattinen toiminnan koordinointi → suunnittelutyökaluina SWOT, SOAR, ASKE ja vuosikello • ”viisivuotissuunnitelma” → suuntaviivat tulevien vuosien toiminnalle • ammattimainen markkinointi ja viestintä (FB, www-sivut, Instagram) → sopimusten jatko • verkkokaupan ulkoistaminen?
	Mahdollisuudet (opportunities) O	R Tulokset (Results)
Ulkoinen toimintaympäristö	<ul style="list-style-type: none"> • Suomessa ja kansainvälisesti ainutlaatuinen käyntikohte • yhteistyö Kiteen kaupungin, KETI:n ja alueen yritysten kanssa • VisitKarelia- ja VisitFinlandia -yhteistyö • Kiteen brändäys kulttuurikohteena • kotimaan matkailun virkistyminen koronatilanteen vuoksi • kansainväliset fanisivustot ja -verkostot • laaja potentiaalinen kävijäkunta • integrointi alueen matkailu- ja kulttuuripalveluihin • yhteistyö uuden näyttelyn kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> • suomenkielisen kirjan myynti → yleisöjen saavutettavuus; uudet kanavat (kirjastot, kirjakaupat?) • uudet oheistuotteet → verkkokaupalla kausivaihteluiden tasausta ja kansainvälistä näkyvyyttä • ryhmäkäyntien kalenteri → suunnittelu ja ennakointi alueen toimijoiden kanssa • Keski-Eurooppa, Pohjoismaat ja Iso-Britannia markkinoinnin painopisteiksi • esitemateriaalit kiertueille ja matkailun palvelupisteisiin • somekampanjat ja -kilpailut (arvonnat, palaute, äänestykset, teemat, sisällöt, kuvamateriaali, fanitaide) • virtuaalinäyttelyn uusi toimintamalli (mainostulot, kävijöille maksuton)? • tapahtumayhteistyö (temaattinen, brändäys ja alueellinen)

8.2.3 Asiakaslähtöinen toiminnan kehittämisen malli (ASKE)

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -hankkeessa on ollut lähtökohtaisesti kyse innovatiivisesta aluekehityksestä ja laadukkaiden kulttuuripalveluiden tuottamisesta, arvokkaan paikalliskulttuuriperimän vaalimisesta ja Keski-Karjalan modernin ja kansainvälisestikin houkuttelevan brändin kehittamisestä. Näyttelyn ja Kiteen kaupungin matkailun palvelupisteen ensisijaisena tarkoituksena ei siis ole tuottaa suoraa taloudellista voittoa toiminnan järjestäjille, vaan kehittää laajemmin koko Keski- ja Pohjois-Karjalan alueen matkailua, tunnettuutta ja kulttuuripalvelujen tarjontaa.

Toiminnan keskiössä on laadukas ja monipuolinen asiakaspalvelu erilaisille yleisöille paikallisesta väestöstä ja kesäasukkaista satunnaisiin ohikulkijoihin, kansainvälisiin matkailijoihin, vuosi toisensa jälkeen alueelle palaaviin Itä-Suomen ystäviin ja Nightwish-faneihin. Hankehakemuksessa A Nightwish Story -näyttelyn tärkeimmäksi kohderyhmäksi nimettiin tämä viimeisenä mainittu laaja Nightwish-yhtyeen kansallinen ja kansainvälinen fanikunta. Se on kuitenkin sosio-ekonomiselta, kulttuuriselta, demografiselta ja maantieteelliseltä koostumukseltaan hyvin moninainen, joten kaupungin tai maakunnan matkailunedistämistavoitteiden ja näyttelyn potentiaalisen asiakaskunnan välille ei ole syntynyt markkinoinnin segmentointi- ja tai kohdentamisongelmia esimerkiksi toisistaan eriyvien kohderyhmien määrittelyjen vuoksi. Tähänastiset kokemukset näyttelyn ja matkailuinfon toiminnasta puoltavat myös tätä tulkintaa: niin satunnaiset ohikulkijat kuin vannoutuneet pitkän linjan Nightwish-fanit ovat saadun palautteen perusteella olleet hyvin kiinnostuneita ja tyytyväisiä tarjolla olevaan monipuoliseen antiin niin itse näyttelyn kuin alueen matkailutarjonnankin osalta.

Laadukkaan ja monipuolisen asiakaspalvelun tuottamisen näkökulmasta kaikkea Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelykokonaisuuden toimintaa, tavoitteita ja tuloksia onkin hyvä tarkastella ennen kaikkea asiakaslähtöisesti. Tähän toiminnan kehittämisen asiakaslähtöiseen suunnitteluun SWOT- ja SOAR -analyysit antavat hyvän lähtökohdan. SWOT:in ja SOAR:in pohjalta näyttelykokonaisuuden toimintaa ja kehittämistä – siis sen sisäistä toimintaympäristöä ja suhdetta ulkoiseen toimintaympäristöön – voidaan arvioida ja ideoida keskittymällä SWOT:ista ja SOAR:ista nouseviin kysymyksiin ja tarpeisiin, jotka yhdessä asettavat raamit myös näyttelykokonaisuuden oman toiminnan ja sisäisen toimintaympäristön kehittämiseksi. Työvälineenä ja arvioinnin jäsentäjänä voidaankin käyttää esimerkiksi osana tämän hankkeen loppuraporttia ja toiminnan arviointia syntynyttä **asiakaslähtöisen toiminnan kehittämisen mallia (ASKE)**, jossa organisaation toimintaa ja lähitulevaisuuden kehitysideoita analysoidaan niiden tuottaman *lisäarvon* ja *muutospotentiaalin* ulottuvuuksilla. ASKE on kuitenkin myös vahvasti kontekstisidonnainen: se perustuu pitkälti SWOT- ja SOAR -analyysien esiin tuomiin sisäisen ja ulkoisen toimintaympäristön havaintoihin, näyttelyn pyrkimyksiin ja tavoitteisiin sekä toiminnasta saatuihin kokemuksiin ja asiakaspalautteeseen erilaisten ratkaisujen toimivuudesta käytännössä. ASKE:n merkitys toiminnan suunnittelussa on aikaisemmissa analyyseissa tunnistettujen *vahvuuksien, pyrkimysten ja mahdollisuuksien* valjastaminen kohti *toivottuja tuloksia* arvioimalla erilaisten esiin nousseiden ja äskettäin kokeiltujen ideoiden ja kehittämisehdotusten toimivuutta käytännön ympäristössä.

ASKE:n keskiössä on asiakaslähtöinen toiminnan suunnittelu ja kehittäminen. Se keskittyy toiminnan kehittämiseen käytännössä ja sopii siksi hyvin Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelykokonaisuuden kaltaisille organisaatioille nimen omaan käytännön kehittämistarpeiden tunnistamiseen ja analysointiin. ASKE:a voi käyttää esimerkiksi suunnittelukokousten tausta-aineistona ja pohjustuksena uudelle ideoinnille ja jo ehdotetuille parannuksille. Sitä on mahdollista myös hyödyntää kvantitatiivisesti esimerkiksi järjestämällä toimintaideoita ja jo tehtyjä ratkaisuja arvojärjestykseen SOAR:issa tehtyjen priorisointien perusteella ja pisteyttämällä nämä arvioidun/odotetun muutospotentiaalin ja niiden tuottaman lisäarvon mukaisesti.

Kohti tavoitteita ja tuloksia: asiakaslähtöinen toiminnan kehittämisen malli (ASKE)

	vähäinen muutospotentiaali	selkeä muutospotentiaali
merkittävä lisäarvo	LISÄPALVELUT (2.) yksityiskohtien parannukset nippelitieto	FOKUS (1.) fiksut asiakaspalvelukäytännöt kestävät/muokattavat ratkaisut
ei lisäarvoa	KESKITIEN RATKAISUT (3.) tavalliset/joutavat ideat ei vastaavuutta asiakkaiden tarpeisiin	HÄIRIÖTEKIJÄT (4.) suunnitteluvirheet häiritsevät elementit

ASIAKAS

ASKE:en sisältyvien arviointikriteerien perusteella on mahdollista erottaa neljä merkityksiltään ja vaikutuksiltaan erilaista kategoriaa, joiden avulla toimintaa ja kehittämisehdotuksia voidaan jäsentää käytännön tasolla. Näitä ovat:

1. FOKUS: selkeä muutospotentiaali (positiivinen), merkittävä lisäarvo

Tässä kategoriassa ovat ehdotukset tai toiminnot, jotka koetaan tärkeiksi ja nykyiseen tai ennakoituun toimintaympäristöön sopiviksi. Niillä on havaittu tai odotetaan olevan selkeää positiivista muutospotentiaalia, ja ne tuovat merkittävää lisäarvoa näyttelyyn ja matkailuinfon sisältöihin, kävijäkokemukseen tai asiakaspalvelun laadun parantamiseen. Ne voivat sisältää esimerkiksi lisäpanostusta henkilöstön koulutukseen ja perehdyttämiseen asiakaspalvelun ja näyttelyn sisältöjen osalta; näyttelyn ja matkailuinfon fyysisen ja virtuaalisen todellisuuden seinä- ja lattiapintojen muokkausta vaihtuvien sisältöjen tarpeisiin; yhteistoimintaa Kiteen uuden näyttelyn kanssa tai some-markkinointikampanjoiden järjestämistä yhdessä kaupungin tai alueen muiden toimijoiden kanssa.

2. LISÄPALVELUT: vähäinen muutospotentiaali, merkittävä lisäarvo

Lisäpalveluilla tarkoitetaan tässä asioita, joilla ei ole kovin suurta merkitystä näyttelyn ja/tai matkailuinfon toimivuuden kannalta kokonaisuutena eivätkä ne siksi sisällä suurta muutospotentiaalia. Ne voivat kuitenkin olla ratkaisevan tärkeitä lisäarvon tuottajia esimerkiksi näyttelyn laajuuden, syvällisen asiantuntemuksen, kokoelman kattavuuden sekä alueen matkailukohteiden yksityiskohtaisen ja erikoisemmankin tietämyksen suhteen. Näitä lisäpalveluita ovat esimerkiksi näyttelyn sisällöllisten yksityiskohtien parannukset ja nk. eri paikkoihin ja sovelluksiin upotettu nippelitieto ja uniikki aineisto, jota ei ole nähtävillä missään muualla maailmassa. Ne ovat suunnattuja erityisille kohdeyleisöille (esimerkiksi pitkäaikaiset fanit sekä kulttuuri- ja paikallishistoriasta kiinnostuneet matkailijat) ja niillä voi olla keskeinen merkitys näyttelyn laadun, asiantuntemuksen tason, ainutlaatuisuuden ja kattavuuden turvaamisen kannalta.

3. KESKITIEN RATKAISUT: vähäinen muutospotentiaali, ei lisäarvoa

Keskitien ratkaisuihin lukeutuvat ideat ja käytännöt, jotka pitävät yllä vallitsevaa asiointitilaa tai ehdottavat tai ylläpitävät jo tehtyjä rakenteita ja toimintoja. Niillä ei ole juurikaan lisäarvoa näyttelyn tai matkailuinfon kehittämisen kannalta eivätkä ne sisällä kovinkaan paljon positiivista muutospotentiaalia, siis ollen, asiakaslähtöisesti mietittyjä ratkaisuja näyttelykokonaisuuden innovatiivisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tähän kategoriaan kuuluvat niin kutsutut tavalliset tai turhat ideat tai elementit, jotka eivät juurikaan vastaa asiakkaiden ilmaisemiin tai palautteiden perusteella esiin nousseisiin tarpeisiin. Esimerkkinä tästä näyttelyssä on muun muassa näyttelyn sen isoon tilaan asennetut karaokekopit, joista toinen on sittemmin otettukin jo muuhun käyttöön ja toimii nykyisin Nightwishin Noise-videolla esiintyvien uniikkien ja tarkoin varjeltujen pukujen esittelypaikkana. Matkailun palvelupisteen osalta keskitien ratkaisuksi voidaan nimetä niin ikään televisionäytön takaseinä, jonka vaikkapa kausiluonteiseen päivitykseen ja dynaamisuuteen tulisi jatkossa kiinnittää huomiota. ”Ihan ok” ei riitä tälle maailmanluokan näyttelylle.

4. HÄIRIÖTEKIJÄT: selkeä muutospotentiaali (negatiivinen), ei lisäarvoa

Kaavion (liikennevalo)värimaailmaltaan hälyttävän – punainen – kategoria ansaitsee huomionsa osoittaakseen, minkälaisia sudenkuoppia olisi syytä välttää näyttelykokonaisuuden rakentamisessa ja kehittämisessä jo suunnitteluvaiheesta lähtien. Tässä on tärkeää analysoida kriittisesti tavoiteltua toimintaa, rakenteita, resursseja ja edellytyksiä saavuttaa niille asetetut odotukset. Samalla tulisi tunnistaa sellaiset tekijät, joilla voi olla jopa negatiivisia vaikutuksia kokonaisuuden toimintaan ja sen kontribuutioon esimerkiksi aluekehitystyössä ja matkailun edistämisessä. Häiriötekijöiden ja niihin liittyvien fyysisten ja immateriaalisten elementtien identifiointi olisikin hyvä tehdä yhteistyönä näyttelyn ja matkailun toimijoiden kesken.

Häiriötekijöitä ovat sellaiset elementit, joilla ei ole lisäarvoa näyttelykokonaisuuden kehittämisessä. Niiden muutospotentiaali on vahva mutta negatiivinen, mikä tarkoittaa, että tähän kategoriaan kuuluvista ideoista tai toiminnoista on todennäköisesti enemmän haittaa kuin hyötyä näyttelykokonaisuudelle. Tärkeää olisikin tunnistaa ja analysoida mahdolliset tai havaitut häiriötekijät ja etsiä parempia ja toimivampia ratkaisuja niiden tilalle. Häiriötekijöiden taustalla voi olla esimerkiksi puutteellinen strateginen tai visuaalinen suunnittelu tai selkeän fokuksen puute eli tilanne, jossa niin sanotusti on ”liian monta rautaa tulella”. Niihin voi lukeutua myös ylihinnointelu, suunnittelutiimin ja henkilöstön näkemykselliset ristiriidat tai huono henkilökemia, palveluiden vaikeakäyttöisyys ja saavutettavuus (esimerkiksi uutta teknologiaa hyödyntävät ratkaisut), huono asiakaspalvelu, puutteellinen substanssitaso asiantuntemus tai riittämättömät resurssit ideoiden toteuttamiseen. Tässä näyttelyssä suuri osa mahdollisista häiriötekijöistä tunnistettiin ja karsittiin jo suunnitteluvaiheessa. Jatkuvasta suunnittelun ja toteutuksen reflektoinnista sekä asiakaspalautteen ja omien kokemusten pohjalta tehdyistä muutoksista ja parannuksista huolimatta näyttelyssä voi olla edelleen joitakin toimintoja ja sisältöjä, joita olisi syytä arvioida kriittisesti jatkoa ajatellen.

Yhtenä toimintaa rajaavana ja suunnittelua alusta asti määrittävänä tekijänä on ollut tilojen rajallisuus, ja hyvän näyttelykokonaisuuden aikaansaaminen onkin vaatinut monenlaisia kompromisseja ja luovia ratkaisuja eri toimintojen järkevään sijoitteluun olemassa olevien tilallisten ja taloudellisten puitteiden antamissa raameissa. Nämä seikat vaikuttavat myös tulevaisuuden suunnitteluun ja näyttelyn kehittämiseen, ja kaikenlainen kehittämistyö onkin pitkälti sovitettava

olemassa oleviin rakenteisiin ja tehtyihin ratkaisuihin. Yhtenä isompana muutoksena näiden analyysien pohjalta on noussut näyttelyn alakerran 3D-pelien tarpeellisuus ja hyöty hyvän asiakaskokemuksen kannalta suhteessa niiden vaatimiin tila-, aika- ja henkilöstöresursseihin. Yhteistyö Kiteen uuden näyttelyn kanssa voikin poikia molempia toimijoita hyödyttävän ratkaisun tähän kysymykseen. Asiasta käydään parhaillaan neuvotteluja.

8.2.4 Toiminnan strateginen ja operatiivinen suunnittelu: vuosikello

Näyttelyn toimintaympäristön, nykytilan ja tavoitteiden määrittelyn tukena on syytä kokoontua relevanttien toimijoiden kanssa yhteisiin tapaamisiin, joissa toimintaa voidaan suunnitella, arvioida ja kehittää systemaattisesti. Tässä esitellyn Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -vuosikellon mukaiset toimet tähtäävät vuositason toiminnan kokonaisvaltaiseen suunnitteluun ja organisointiin *strategisella* ja *operatiivisella* tasolla. Kelloon merkittyjen kokousten, palaverien ja muiden toimintojen lisäksi näyttelyn toimintaa on tarkoitus organisoida ja suunnitella ajankohtaisten asioiden osalta työmaapalaverissa ja muissa tarpeen mukaan järjestettävissä kokouksissa.

1. Suunn. = Suunnittelukokous: 15.1., 15.4., 15.8. & 15.10.
2. Matk. = Matkailupalaveri: 15.3. & 15.9.
3. Check = Sopimusten tarkistus, vuositason toiminnan seuranta ja parannusehdotukset: 1.6. & 1.12.
4. Inv. = Inventaario: 31.3., 31.7., 31.10. & 31.12.
5. Tilasto = Kävijätilastot: 30.4., 30.9., 31.12.

Strateginen taso

Strategisen tason toimiin sisältyvän näyttelykokonaisuuden toiminnan ja organisoinnin suunnittelu strategisissa suunnittelukokouksissa, matkailupalavereissa ja näyttelyn eri osa-alueisiin liittyvien virallisten sopimusten tarkistus- ja päivityskokouksissa eli nk. sopimusten check -kokouksissa. Näiden tarkoituksena on luoda koko toiminnalle strategiset puitteet, joiden pohjalta tarkempia toimia voidaan organisoida vuoden mittaan seuraavasti:

1. Strategiset suunnittelukokoukset (Kitee-Seura, näyttelyn tekniikka & markkinointi, näyttelyn sisällöt, tuotteet & aineistot, kaupunki/kulttuuripalvelut):

15.1. VUOSISUUNNITELMA JA -TAVOITTEET, SKENAARIOT JA AUKIOLOAJAT

15.4. KESÄN TOIMINNOT JA HENKILÖSTÖN PEREHDYTYS, VAIHTUVAT SISÄLLÖT

15.8. SYKSYN AIKATAULUT JA RYHMÄT, SKENAARIOIDEN PÄIVITYS, LISÄPALVELUIDEN SUUNNITTELU

15.10. JOULUN JA ALKUTALVEN OHJELMA, VUOSITAVOITTEIDEN ARVIOINTI

Strategisissa suunnittelukokouksissa käydään läpi vuosibudjetin suuntaviivat osa-alueittain esimerkiksi markkinoinnin, oheistuotetilausten, hankintojen ja näyttelyn parannusten osalta sekä pohditaan vuositasolla markkinointikampanjoita, aineistonhankinnan ja päivitysten tarvetta, näyttelyn aukioloaikoja, virtuaalinäyttelyn tilaa, vuositavoitteita ja skenaarioita, henkilöstön rekrytointiprosesseja sekä teknologian hyödyntämistä näyttelyn sisällön ja oheistoimintojen kehittämisessä. Samoin mahdolliset vuosittaiset teemat ja painopisteet, vaihtuvat sisällöt, ryhmäkäyntien organisointi ja ajoitus sekä potentiaaliset lisäpalvelut esimerkiksi 3D- ja 360-tekniikan koulutusten tarjoamisen, kulttuuriperinnön vaalimisen tai muun sivistyksellisen koulutusyhteistyön kehittämisen muodoissa ovat strategisten suunnittelukokousten keskeisiä teemoja, joilla ohjataan koko vuoden tavoitteita ja toimintaa.

2. Matkailupalaverit (Kitee-Seura; KETI; Kiteen kaupunki/matkailu; uuden näyttelyn edustus):

15.3. KESÄKAUDEN TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN; MATKAILUPALVELUT JA -YHTEISTYÖ;
ASIAKASPALVELUKOULUTUS; MATKAILUN ILME JA TEEMAT

15.9. TALVIKAUDEN TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN; MATKAILUPALVELUT JA -YHTEISTYÖ;
KUMPPANUUSSOPIMUS; KEHITTÄMISTARPEET

Puolivuositain järjestettävien matkailupalaverien tarkoituksena on pohtia A Nightwish Story -näyttelyn ja Kiteen kaupungin matkailuinfopisteen toimintaa ja yhteistyötä vuositasolla. Niissä suunnitellaan kesä- ja talvikauden toiminnan järjestämistä sekä matkailupalveluiden kehittämistä osana näyttelykokonaisuutta. Yhtenä keskeisenä osa-alueena palavereissa on myös Kiteen kaupungin matkailuinfon henkilöstön ja A Nightwish Story -näyttelyn henkilöstön asiakaspalvelukoulutus ja yleinen työhön perehdyttäminen laadukkaana asiakaspalvelun ja hyvien kävijäkokemusten takaamiseksi.

Matkailupalavereissa on myös tarkoitus pohtia yhdessä infopisteen ilmettä ja mahdollisia vuosittaisia teemoja sekä eri toimijoiden, kuten Kitee-Seuran, KETI:n, Kiteen kaupungin ja Kiteen uuden näyttelyn edustajien, kanssa olemassa olevien paikallisten, alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten

yhteistyöverkostojen, yhteistoimintojen ja yhteisten aloitteiden kehittämistä. Lisäksi palaverien tarkoituksena on uusien matkailupalveluihin ja niiden organisointiin liittyvien avausten pohdinta osana A Nightwish Story -näyttelyn, kaupungin matkailun ja Kiteen uuden näyttelyn toimintaa.

Myös eri tasoinen yritys yhteistyö ja toiminnan integrointi esimerkiksi maakunnallisiin ja kansallisiin matkailuverkostoihin on yksi keskeinen matkailupalaverien teema. Näyttelykokonaisuuden rooli Kiteen kaupungin ja Keski-Karjalan aluekehitystyössä, matkailumarkkinoinnissa ja brändäyksessä sekä matkailupalveluiden kehittämisessä on niin ikään keskeinen pohdinnan alue, jossa erilaiset ja eritasoiset yhteistyön muodot niin kaupungin kuin muiden näyttelyiden ja matkailupalveluiden suuntaan korostuu. Osana A Nightwish Story -näyttelyn ja kaupungin matkailupalveluiden kehittämistä on myös Kitee-Seuran ja Kiteen kaupungin välinen kumppanuussopimus, jossa määritellään osapuolten vastuita ja työnjakoa ja luodaan raamit toiminnan taloudellisille ja henkilöstöresursseille. Matkailupalaverien yksi tarkoitus onkin myös pohtia ja täsmentää vuosittain kumppanuussopimuksen muotoa ja sisältöä.

3. Sopimusten check -kokoukset (Kitee-Seura ja Kiteen kaupunki):

1.6. LOPPUVUODEN SOPIMUKSET (VOIMASSAOLO, PÄIVITYKSET)

1.12. ALKUVUODEN SOPIMUKSET (VOIMASSAOLO, PÄIVITYKSET)

Sopimusten check -kokouksissa tarkistetaan puolivuositain näyttelyn eri osa-alueisiin liittyvien sopimusten voimassaoloajat sekä mahdolliset uusimis- ja päivitystarpeet. Samalla voidaan pohtia esimerkiksi laitteistojen ja ohjelmistojen tilaa ja verkkokaupan toimivuutta sekä tarvetta laatia uusia näyttelykokonaisuuden toiminnan, markkinoinnin ja viestinnän kannalta oleellisia ja toimintaa jäsentäviä sopimuksia. Sopimuskokouksissa käsiteltäviin asioihin sisältyvät laitehankinnat ja ohjelmistopäivitykset, Teosto, henkilöstösopimukset, työnantajavelvoitteet, kumppanuussopimus, vakuutukset, leasing-sopimukset, esineistön laina- ja vuokrasopimukset, siivous, internet-palveluiden ylläpito, vuokrasopimus, some-päivitykset ja verkkosivut, verkkokauppa ja kassajärjestelmä, Posti ja Matkahuolto, taloushallinnon asiat Kiteen Maataloustilien kanssa sekä muut mahdolliset näyttelyn toimintaan ja matkailupalveluihin liittyvät sopimukselliset asiat.

Operatiivinen taso

Näyttelykokonaisuuden operatiivisen tason toimiin sisältyvät säännöllisesti tehtävät verkkokaupan ja varaston inventaariot, kävijätilastot ja niiden läpikäynti lähitulevaisuuden suunnittelun ja toimintojen organisoimisen pohjaksi. Lisäksi operatiivisia toimia ovat tarvittaessa järjestettävät työmaapalaverit ja muut tapaamiset, joissa voidaan pohtia näyttelyn ja matkailupalveluiden ajankohtaisia asioita sekä käytännön yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Työmaapalaverit ei ole merkitty erikseen vuosikelloon, koska niitä järjestetään aina tarpeen vaatiessa. Operatiivinen taso sisältää seuraavat toiminnot:

4. Inventaariot (Kitee-Seura, näyttelyn henkilökunta):

31.3. MERCHANDISE; TILAUKSET JA TILITYKSET

31.7. MERCHANDISE; TILAUKSET JA TILITYKSET

31.10. MERCHANDISE; TILAUKSET JA TILITYKSET

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

31.12. MERCHANDISE; TILAUKSET JA TILITYKSET

5. Kävijätilastot (Kitee-Seura):

30.4. ALKUVUODEN KÄVIJÄMÄÄRÄT

30.9. KESÄKAUDEN KÄVIJÄMÄÄRÄT

31.12. SYKSYN KÄVIJÄMÄÄRÄT; KOKO VUODEN YHTEENVETO

6. Työmaapalaverit (Kitee-Seura, näyttelyn henkilöstö, Kiteen kaupunki, uusi näyttely, 360Finland, sivistys- ja kulttuuritoimet, matkailuyritykset, muut Keski- ja Pohjois-Karjalan näyttelyt, TE-toimisto jne.).

8.3 Esitykset jatkotoimiksi hankkeen päättymisen jälkeen: hyvää suunnittelua ja yhteistyötä

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelykokonaisuuden toimintaa jatketaan hankkeessa luotujen rakenteiden, käytänteiden ja kokemusten pohjalta. Hankkeen aikana käytiin lukuisia keskusteluja kaikkien hankkeen osa-alueiden toteutumisesta, hankkeelle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja esiin nousseista kehittämissuunnitelmista ohjausryhmän ja työryhmän kokouksissa, työmaapalaverissa sekä muissa yhteistyökumppaneiden kanssa pidetyissä tapaamisissa. Niihin on paneuduttu hankkeen mittaan myös tähän loppuraporttiin sisältyvillä luvuilla hankkeen tavoitteista ja toteutuksesta puolivuotisjaksoittain (ml. edistymisen arviointi ja yksityiskohtaiset esitykset jatkoimenpiteiksi kullakin tarkastelujaksolla). Keväällä 2022 hankkeelle asetettuja tavoitteita ja niiden toteutumisen tilaa sekä näyttelyyn ja matkailuinfoon kohdistuvia kehitysehdotuksia käytiin lisäksi läpi eri osa-alueittain koko hankkeen ajalta. Samalla pohdittiin myös uusia suuntaviivoja näyttelykokonaisuuden toiminnan kehittämiseksi tulevia vuosia ajatellen.

Tulevien vuosien toimintaa, uudistuksia ja kehittämistä toteutetaan näyttelyn käsikirjoittajan, projektipäällikön ja some-vastaavan laatimien tulevaisuuden toimintasuunnitelman ja SOME-käsikirjan pohjalta. Niihin sisältyy myös uusia toiminnan arvioinnin ja seurannan työkaluja, joiden avulla näyttelyn ja matkailuinfon toiminnan suunnittelua, kehittämistä ja arviointia voidaan jäsentää lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Näitä ovat SWOT/SOAR -taulukkopohjaiset menetelmät, asiakaslähtöinen toiminnan suunnittelun malli (ASKE) sekä näyttelyn vuosikello, johon sisältyy strategisen ja operatiivisen tason toimintojen suunnittelu ja toteutus (tähänastisen toteutuksen osalta, ks. yllä).

Jatkossa tiivis yhteistyö erityisesti Kitee-Seuran ja Kiteen kaupungin välillä on ensiarvoisen tärkeää näyttelykokonaisuuden kehittämisen ja toiminnan sujuvuuden takaamisen kannalta. Tässä kumppanuussopimukset ja yhteistoiminta Kiteen uuden näyttelyn kanssa korostuvat. Keskusteluja ja yhteistä suunnittelua voidaankin jatkossa järjestää esimerkiksi vuosikellossa esitettyjen aikataulujen ja toimenpiteiden mukaisesti.

8.4 Ohjausryhmän arvio hankkeen toteutuksesta

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto: Olemme päärahoittajan puolelta esittäneet alun perin toivomuksen, että hankkeen toteutus tehtäisiin laadukkaasti. Toivomuksemme on toteutunut. Hankkeen tehtävänä oli Nightwish -keskuksen perustaminen ja toiminnan käyntiin laittaminen. Tässä on onnistuttu ennakoitua vaikeammat olosuhteet huomioiden erinomaisesti. Näyttely on toimiva ja sen ohella virtuaalinen sisältö on laaja ja tasokas. Lisäksi keskuksen normaalia toimintaa varten rakennetut tuotemyynti ja muut rakenteet näyttäisivät mahdollistavan itsekannattavan toiminnan tulevaisuudessakin, kuten oli tavoitteenakin.

Erityisesti huomiotamme kiinnittää projektipäällikön ammattimainen ote hankkeen johtamiseen ja erinomaiset organisointitaidot parhaiden ammattilaisten saamisessa näyttelykeskuksen rakentamiseen ja siihen liittyvän sisällön tuottamiseen. Lopputulos on arvioni mukaan erinomaista kansainväistä tasoa ja yhteensopiva Nightwishin omaan toimintaan ja brändiin.

Allekirjoittajat ja päiväys

Kiteellä 31.5.2022

Risto Hiltunen	Tuula Teräväinen
toimitusjohtaja	projektipäällikkö
Keski-Karjalan kehitysyritys Oy KETI	Keski-Karjalan kehitysyritys Oy KETI

Markku Hyvönen	Tuomo Flinkman
puheenjohtaja	sihteerin-rahastonhoitaja
Kitee-Seura ry	Kitee-Seura Ry

1 Hankkeen perustiedot

1.1 Toteuttaja.n nimi

Kitee-Seura Ry
 Pokentie 8
 82500 Kitee
 Y-tunnus: 0348200-9

1.2 Hankkeen nimi ja hanketunnus

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story
 Hankenumero: 91 351

Ohjelma: Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020

Ohjelman toimenpide: 7.4 Maaseudun palvelut

Ohjelman alatoimenpide: Maaseudun palvelut, investointi

Hankkeen toteutusalue: Paikallinen/Alueellinen

1.3 Yhteenveto hankkeesta

Kitee-Seuralla on ollut pieni Nightwish-osasto paikallismuseona toimivassa makasiinirakennuksessa. Se on kuitenkin ollut lähinnä pieni osa Kiteen historian esittelyä. Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -hankekokonaisuus onkin tarjonnut mahdollisuuden rakentaa kunnianhimoisen ja laajemman näyttelyn nimenomaan Nightwish-yhtyeen tarinaan liittyen.

Investointihanke on osa kahden erillisen hankkeen muodostamaa hankekokonaisuutta, johon kuuluvat yleishyödyllisen yhdistyksen Kitee-Seura Ry:n investointihanke sekä Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETIn kehittämishanke, johon sisältyy Kitee-Seura Ry:n osatoteutus. Näyttelykeskuksen syntyminen edellyttää molempien hankkeiden toteutumista suunnitellusti sekä niiden välistä tiivistä koordinaatiota. KETI Oy ja Kitee-seura Ry ovat tehneet kehittämishankkeen osalta osatoteutussopimuksen. Kitee-Seura vastaa investointihankkeen toteutuksesta.

Hankkeet palvelevat Kiteen kaupungin, Keski-Karjalan ja koko Pohjois-Karjalan maakunnan elinvoiman kasvattamista ja matkailullista vetovoimaa kansallisesti ja kansainvälillisesti. Uutta kysyntää tarvitaan seudun ja maakunnan palveluille ja onnistuessaan houkuttelemaan uusia matkailijaryhmiä maakuntaan myös palvelujen tarjoajat hyötyvät ”tuontieuroista”.

Kitee-seura Ry vastaa uuden näyttelykeskuksen toiminnasta yleishyödyllisenä, voittoa tavoittelemattomana yhdistyksenä. Myös hankkeen jälkeen toiminta jää Kitee-Seura Ry:n vastuulle.

2 Hankkeen tavoitteet

2.1 Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Keski-Karjala ja Kiteen kaupunki ovat kärsineet useista isoista rakennemuutoksista viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana. Viimeisin iso menetys on Stora Enson päätös Kiteen sahan toiminnan siirtämisestä Varkauteen, jolloin sahan toiminta päättyy Kiteellä vuoden 2019 lopussa. Perinteinen tuotannollinen teollisuus on todellisissa vaikeuksissa ja uusia teollisia työpaikkoja on vaikea synnyttää – ainakaan suuria määriä kerrallaan. Sahan lakkaaminen tulee näkymään radikaalisti myös seudun vientituloissa. Keski-Karjala onkin hakenut rakennemuutoksen kasvupakettia vuosille 2020-2022, jonka avulla seutu saataisiin jälleen nousuun.

Nyt Keski-Karjalassa tarvitaan uusia avauksia ja panostuksia uusiin toimialoihin. Matkailu on kansainvälisesti vahvassa kasvussa oleva trendikäs toimiala. Tämä hanke kontribuoi osaltaan näihin tavoitteisiin edistämällä Keski-Karjalan alueen elinvoimaisuutta ja vaalimalla sen kulttuuriperimää. Hankkeen ytimessä on yhden Kiteen ylpeyden, Nightwish-yhtyeen, menestystarinan dokumentointi ja kertominen suurelle yleisölle ja sen kytkeminen osaksi seudullista kehitysstrategiaa. Nightwish on ollut jo kauan Kiteen ja Keski-Karjalan ylpeys, mutta yhtyeen tarinaa ei ole osattu hyödyntää riittävästi matkailullisesti tai seudun markkinoinnissa. Hanke onkin tässä mielessä rohkea avaus; se nostaa Nightwish-yhtyeen osaksi seutumarkkinoinnin kärkeä.

2.2 Hankkeen tavoitteet

Hankkeen päätavoitteena on synnyttää uudenlainen, elämyksellinen ja osittain virtuaalisuuteen perustuva näyttelykeskus Nightwishin tarinasta sekä kiinnittää se yhdeksi Pohjois-Karjalan matkailun kärkikohteista kansallisessa ja kansainvälisessä matkailumarkkinoinnissa. Keskus toimii myös Kiteen kaupungin matkailuinfona. Tavoitteena on ollut kehittää keskuksen näyttelystä vetovoimainen luomalla näyttelystä sisällöltään ja visuaaliselta estetiikaltaan sellainen, että se houkuttelee erityisesti kansainvälisiä asiakkaita ja vastaa vierailijoiden korkeisiin odotuksiin. Tarkoituksena on tuottaa näyttelystä elämys kävijöille nykyaikaisin välinein ja menetelmin.

Hanke pyrkii lisäksi kehittämään yhteistyössä kehittämishankkeen kanssa uusia tuotepaketteja matkailijoille yhdessä seudun matkailukoordinaattorin ja maakunnallisten ja ylimaakunnallisten matkailutoimijoiden ja -yritysten kanssa. Näyttelyn rakentamisvaiheen jälkeen tavoitteena on kehittää sellainen toimintamalli, että keskukselta vastaava Kitee-seura ry voi taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäväällä pohjalla jatkaa keskuksen ylläpitoa siten, että näyttelyn vetovoima säilyy ja paranee.

Hanke toteutettiin Keski-Karjalan kehitysytio Oy KETIn koordinoiman ja hallinnoiman kehityshankkeen ja sen Kitee-Seuran osatoteutuksen rinnalla. Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet tukivat ja täydensivät kehityshankkeen tavoitteita.

3 Toteutus

3.1 Ohjausryhmä, työryhmä ja muut kokoukset

Kitee-Seura Ry:n investointihanke käynnistettiin 1.11.2019 ja se saatiin päätökseen 31.10.2020. Hanke toteutettiin Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETIn kehittämishankkeen ja sen Kitee-Seuran osatoteutushankkeen rinnalla ja tiiviissä yhteistyössä molempien kanssa. Marras-joulukuu 2019 käsitti Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETIn johdolla hankekokonaisuuden käytännön toteutuksen valmistelua, projektipäällikön rekrytoinnin sekä organisatorista koordinaatiota mukaan lukien ohjausryhmän ja työryhmän jäsenten rekrytoinnin ja kokoamisen. Projektipäällikkö Tuula Teräväinen aloitti tehtävässään 7.1.2020.

Tammikuussa 2020 Kitee-seuran puheenjohtaja Markku Hyvönen osallistui hankkeiden yhteisesti järjestämälle opintomatkalle Helsinkiin, Tukholmaan ja Liverpooliin. Matkalla tutustuttiin Fame-, Abba- ja Beatles -museoihin referensseinä Kiteen näyttelykeskukselle. Kitee-Seuran edustus on ollut myös aktiivisesti mukana hankkeen työryhmän ja ohjausryhmän kokouksissa sekä hankkeen epävirallisemmissa kokouksissa ja työmaapalavereissa (ks. alla). Yhtenä keskeisenä toimenpiteenä on ollut aktiivinen talkootyö, jolla on hankerahoituksen lisäksi saatu paljon konkreettista edistystä aikaiseksi näyttelyn rakentamisessa ja käytännön asioiden järjestelyissä.

Hankekokonaisuudelle perustettiin Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETIn ja Kitee-Seura Ry:n yhteinen ohjausryhmä, jonka tehtäviin kuuluu ohjata ja seurata hankkeen toteutusta sekä tukea projektipäällikön työtä. Investointihankkeen osalta ohjausryhmän rooli on ollut pääasiassa toimintaa seuraava. Ohjausryhmä kokoontuu noin kaksi-kolme kertaa vuodessa. Lokakuuhun 2020 mennessä se kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, 19.2.2020 ja 4.9.2020 (kokouskutsut, asialistat ja kokousten pöytäkirjat ovat liitteenä). Hankkeen ohjausryhmän kokoonpano on seuraava:

- Heickell Mikko, elinkeinopäällikkö, Kiteen kaupunki
- Heino Iiris, intendentti, Pohjois-Karjalan museo
- Hiltunen Risto, toimitusjohtaja, Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy
(varalla Suvi Spoo, seutumarkkinoija, Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy)
- Holopainen Pentti
- Hyvönen Markku, varapuheenjohtaja, Kitee-seura ry
- Markkola Susanna, program manager, Business Finland – Visit Finland
- Sirviö Terho, rahoittajan edustaja, Pohjois-Karjalan ELY-keskus
(varalla Tuomo Hämäläinen, Pohjois-Karjalan ELY-keskus)

Samalla perustettiin hankkeen toimijoiden yhteinen työryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti päättämään yhdessä projektipäällikön kanssa hankkeen operatiivisista asioista ja toteutuksen yleisistä linjauksista. Työryhmän kokoukset ovat pääsääntöisesti 1-2 kertaa kuukaudessa tarpeen mukaan. Hankekokonaisuuden työryhmän jäsenet ovat:

- Tuula Teräväinen, projektipäällikkö, Keski-Karjalan kehitysyhtiö Oy KETI
- Suvi Spoo, seutumarkkinoija, Keski-Karjalan kehitysyhtiö Oy KETI

- Satu Juntunen, johdon sihteeri, Kiteen kaupunki
- Mikko Heickell, elinkeinojohtaja, Kiteen kaupunki
- Markku Hyvönen, varapuheenjohtaja (puheenjohtaja 03/2020 alkaen), Kitee-Seura
- Tuomo Flinkman, sihteeri-rahastonhoitaja, Kitee-Seura
- Heikki Pirinen, puheenjohtaja (03/2020 saakka), Kitee-Seura
- Paavo Joensalo, arkkitehti, Joensalo Oy
- Plamen Dimov, Flame Music

Työryhmä kokoontui ensimmäisellä raportointikaudella kuusi kertaa: 8.1., 14.1., 11.2., 26.2. ja 20.5. Maalis-huhtikuun valtakunnallisestikin sekavan koronatilanteen vuoksi varsinaisia työryhmän kokouksia täydellä kokoonpanolla ei järjestetty, vaan tarvittavat asiat käytiin läpi kohdennettummissa nk. työmaapalavereissa ja neuvottelevissa sidosryhmäkokouksissa (ks. alla). Kesällä fokus oli näyttelyn rakentamisessa, kokoamisessa ja viimeistelyssä ja alkusyksystä näyttelyn toiminnan käynnistämässä, jolloin myöskään ei nähty tarvetta koko työryhmän kokoontumisille. Hankkeen sisäinen viestintä sisälsi kuitenkin aktiivista yhteydenpitoa etäyhteyksin työryhmän jäsenten kesken koko kevään ja kesän ajan. Työryhmä jatkaa työskentelyään etenkin strategisten ja näyttelykeskukseen liittyvien pidempiaikaisten linjausten osalta syksyllä ja talvella 2020-2021.

Kuten yllä mainittiin, hankkeen varsinaisten työryhmän kokousten lisäksi työryhmän jäsenet (täydennettynä tarvittaessa relevanteilla sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden edustajilla) kokoontuvat myös epävirallisempiin nk. työmaapalavereihin, joissa voidaan sopia spesifimmeistä ja akuuteista esiin nousseista toteutuksen kysymyksistä, kuten toimittajien valinnoista, materiaaliratkaisuista, toimitusaikatauluista, näyttelykeskuksen henkilöstön akuuteista rekrytointi- ja henkilöstöhallintokysymyksistä, oheistuotemyynnin ja näyttelyesineistön esillepanon yksityiskohdista ja muista konkreettisemmista käytännön asioista. Tämänkaltaisen lisäkokous- ja neuvottelukäytäntö koettiin hankkeessa hyödylliseksi ja toimivaksi toimenpidemuodoksi varsinaisen työryhmätyöskentelyn tukena sen joustavuuden ja ketteryyden ansiosta: konkreettisemmista asioista voitiin yhdessä sopia nopeallakin aikataululla, mikä koronapandemian aiheuttamassa jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä on ollut ensiarvoisen tärkeää. Työmaapalavereita pidettiin alkuvuonna (1.11.2019-30.6.2020) kuusi kappaletta: 6.2., 18.3., 8.4., 5.5., 1.6. ja 15.6. ja toisella raportointijaksolla 1.7.-31.10.2020) viisi kappaletta: 14.7., 22.7., 31.7., 18.8. ja 26.10.2020.

Ohjausryhmän ja työryhmän kokousten sekä työmaapalavereiden lisäksi hankkeen toimenpiteisiin sisältyi liuta muita kokouksia ja palavereita eri kokoonpanoilla hankkeen toimijoiden, yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kanssa. Näitä olivat muun muassa IT- ja verkkokartoituskokoukset 18.3. ja 31.3., leasing- ja laitteistokokous 12.3., äänisuunnittelukokoukset 27.4. ja 15.6., kokoukset rakentamisesta, materiaaleista ja malleista 6.4., 17.4., 27.4., 13.7. ja 22.7., tietoliikenneyhteys- ja laitteistopalvelukokous 21.4., opastevalaistus- ja paloturvallisuusvälineistökokous 28.4., some-sisältöjen kokoukset 27.4., 29.4., 5.5., 15.6. ja 21.9. sekä Nightwish Story -näyttelyn oheistuote- ja matkailuinfon myyntipistekokoukset 4.5. ja 20.5.

3.2 Toimenpiteet 1.11.2019-30.6.2020

Kitee-Seura Ry:n toteuttama investointihanke on ensimmäisen tarkasteluajanjakson aikana keskittynyt pääosin tilojen muokkaukseen näyttelyn tarpeisiin ja itse näyttelyn perustan ja sisältöjen rakentamiseen. Näihin on sisältynyt tilojen arkkitehtuurinen suunnittelu, sähkö-, kulunvalvonta- ja turvallisuusjärjestelmien suunnittelu ja rakentaminen, sisustusarkkitehtuurinen suunnittelu, tilojen remontointi tarpeellisin osin sekä kiinto- ja irtokalustuksen suunnittelu, kilpailutus ja hankinnat yhteistyössä projektipäällikön ja kehittämishankkeen kanssa.

Näyttelyn rakentamista, tilasuunnittelua ja tarvittavia muutostöitä oli valmisteltu jossain määrin jo ennen hankkeen varsinaista aloitusta. Alkuvuodesta 2020 yhtenä keskeisenä toimenpidetekonaisuutena olikin alustavien arkkitehtuuristen ja remonttisuunnitelmien läpikäynti, päivitys ja osin uudelleensuunnittelu. Käytännössä tähän sisältyi tammi-helmikuussa 2020 alustavien pohjapiirustusten huolellinen läpikäynti, arviointi ja laatiminen, uusien tarvittavien tilaelementtien, väliseinien ja väliovien hahmottelu sekä näyttelyn kokonaisuuden pohdinta ja kehittäminen tilallisesti toimivaksi. Näitä suunnitelmia ja niiden toteutusta pohdittiin yhdessä työryhmän kanssa. Alkuvuoden toimenpiteisiin kuuluivat myös alan ammattilaisten (arkkitehti, sisustusarkkitehti, somistaja, suunnittelija, graafikko) konsultointi sekä budjetin tarkistus tarvittavin osin. Neuvottelut ja konsultointi ulkopuolisten suunnittelijoiden, arkkitehtien ja muiden alan asiantuntijoiden kanssa olivat keskeisiä tilojen funktionaalisuuden sekä sisällöllisten ja rakenteellisten edellytysten varmistamiseksi.

Keskeisenä osana rakenteiden ja tilaratkaisujen suunnittelua olivat myös turvallisuus-, esteettömyys- ja kulunvalvontanäkökulmat. Käytännön toimenpiteisiin sisältyikin remonttitoiden, lupa-asoiden, sähköurakan ja turvallisuusratkaisujen koordinointi, kilpailutus ja yhteensovittaminen. Investointihanke keskittyi näiltä osin alkuvuodesta pitkälti näiden osioiden koordinointiin tiiviissä yhteistyössä kehittämishankkeiden kanssa, mukaan lukien neuvottelut ja täsmennykset edellä mainittujen toimijoiden kanssa näyttelyn tarpeista, toteutusmahdollisuuksista, tilauksista ja toimituksista.

Remonttityöt sisälsivät wc-tilojen muutostyöt mukaan lukien inva-wc:n rakentamisen, väliseiniä ja kevyempiä seinäkkeitä näyttelytiloihin erottamaan näyttelyn eri osioita omiksi kokonaisuuksikseen, kaksi väliseiniä väliovineen alakerran tiloihin erottamaan varasto näyttelytilasta ja yleinen käytävä näyttelytiloihin johtavasta käytävästä, infotilan rakenteiden edellyttämät seinäkkeet integroituna karaokekoppeihin sekä sähköasennusten edellyttämät muutostyöt ja valaisinkiinnitykset. Touko-kesäkuussa suunniteltiin myös näyteikkunaseinä sekä sen rakenne ja toteutus. Kaikki urakat kilpailutettiin ja toteutettiin alan ammattilaisilla sekä suunniteltiin ja aikataulutettiin niin, että muutostöiden eri vaiheet tukivat toisiaan. Tilojen esteettömyyteen ja turvallisuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota kaikkien tilaratkaisujen osalta suunnitteluvaiheesta lähtien. Nämä seikat onkin huomioitu niin kaikissa kiintokaluste- ja remonttitoissa kuin materiaali- ja irtokalustevalinnoissakin.

Kevään toimenpiteisiin kuului niinkään mittavan sähkötyöurakan suunnittelu, valmistelu, kilpailutus ja toteutus, johon integroitiin lupaviranomaisten ohjeistusta noudattaen sähkö- ja kulunvalvontasuunnitelmat ja niiden toteutus. Samalla sen yhtenä osa-alueena laadittiin valaistussuunnitelma näyttelytiloihin. Valaistussuunnitelma toteutettiin yhteistyössä alan asiantuntijoiden kanssa, ja esimerkiksi valoryhmien, kohdevalaistuksen tarpeen, valojen sijoittelun ja

valaisimien ominaisuuksien osalta konsulttoitiin monialaisia asiantuntijoita tekniseltä puolelta sisustussuunnitteluun ja somistukseen. Valaisimet tilattiin ja asennettiin suunnitelman mukaisesti näyttelyn valaistustarpeet ja sähkötekniset seikat huomioiden. Toisena tärkeänä osa-alueena oli tietoliikenneyhteyksien ja wlan-verkon rakentaminen, mikä toteutettiin yhteistyössä kaupungin kanssa.

Yhtenä tärkeänä osana näyttelyn kokonaisuutta oli karaokekoppien suunnittelu ja toteutus. Pohjaselvitysten, neuvottelujen ja kilpailutuksen tuloksena tilaan valittiin kaksi uutta designia edustavaa laadukasta äänieristettyä Taiga-lasikoppia. Niissä kävijöiden on mahdollista laulaa Nightwishia tai muita suosikkikappaleitaan karaokeversiona häiritsemättä liiaksi muita näyttelyn kävijöitä tai rakennuksen muita käyttäjiä. Karaokekopit tilattiin asennettuina ja ne integroitiin infotilan palvelutiskin ja väliseinien rakenteisiin yhteistyössä muutostöistä vastaavan remonttiyrityksen kanssa.

Kevään 2020 toimenpiteisiin sisältyi investointihankkeessa myös näyttelyn pintamateriaalien suunnittelu, valinta, kilpailutus ja hankinta. Tässä työhän vaikutti keskeisesti olemassa oleviin tiloihin jo tehdyt ratkaisut, mahdollisten muutostöiden toteutusmahdollisuudet kustannus-, hyöty-, käytännöllisyys-, muunneltavuus- ja visuaalisista näkökulmista, rakennus- ja paloturvallisuusviranomaisten asettamat reunaehdot pinta- ja sisustusmateriaaleille sekä näiden yhteensovittaminen näyttelyn tarpeisiin. Alkukevästä käytiinkin aktiivisesti neuvotteluita niin viranomaisten kuin kiinteistön omistajan, vuokranantajan, alan ammattilaisten ja näyttelyn suunnittelijoiden kanssa sopivimpien ratkaisujen löytämiseksi. Pintamateriaalivalinnat tehtiin tiloittain eriteltyinä kunkin näyttelyn osan erityispiirteet huomioiden. Myös näissä valinnoissa ja hankinnoissa huomioitiin esteettömyys ja turvallisuus yhtenä keskeisenä valintakriteerinä. Osa toimenpiteistä tällä alueella toteutettiin pääasiassa talkoovoimin (esimerkiksi seinien maalaus), osa kilpailutettujen ammattilaisten toimesta.

Touko-kesäkuussa 2020 vanhan Kotisutumuseon esineistö kartoitettiin ja siirrettiin soveltuvin osin uusiin näyttelytiloihin pitkälti talkootyövoimin. Samalla aloitettiin aineiston dokumentointi ja katalogisointi arkistointia ja mahdollista jatkokäyttöä varten yhteistyössä kehittämishankkeen kanssa. Osa esineistöstä ja aineistosta pakattiin, järjestettiin teemoittain ja siirrettiin lämpimään ja turvalliseen varastoon odottamaan vaihtuvien näyttelyiden tarpeita.

Osana kevään ja alkukesän toimenpiteitä suunniteltiin ja toteutettiin myös kaupungin matkailuinfopisteen ulkoasu ja rakenteet tarvittavine muutostöineen. Tähän kokonaisuuteen sisältyi infon palvelutiskin suunnittelu ja rakentaminen, oheistuotemyyntipisteen suunnittelu ja sijoittaminen tilaan yhteistyössä kehittämishankkeen ja Nightwishin virallisen oheistuotemyynnin edustajien kanssa, väliseinien rakenteellisten vaatimusten arviointi toiminnallisuuden näkökulmasta (tv-kiinnitykset, kantavuus, siirrettävyys, siivousmahdollisuus, kuvamateriaalin esillepano, infomateriaalin saatavuus ja varastointi), vaatenarikan ja infon säilytystilojen suunnittelu sekä väliverhojen suunnittelu ja valinta paloturvallisuus, käytännöllisyys, esteettisyys ja esteettömyys huomioiden.

3.3 Toimenpiteet 1.7.-31.10.2020

Investointihankkeen toimenpiteisiin kuului loppukesällä 2020 näyttelyn kokoaminen mukaan lukien sisällönsuunnittelun viimeistely, esineistön esillepano tarinankerronnan mukaisesti ja tilojen hiominen valmiiksi avajaisia varten. Näyttelyn sisääntuloon suunniteltiin ja asennettiin Kitee Tourist Information - kyltti ja A Nightwish Story -ikkunateippi sekä näyttelyn perusinformaatio lipunhintoineen kiinnitettynä sisääntulon ikkunaan. Eteiseen ja näyttelystä poistumiskohtaan kiinnitettiin laminoidut infokyltit rahoittajista, yhteistyötahoista ja rakentamisessa mukana olleista yrityksistä. Kulkureitille yläkerrasta alakerran tilaan suunniteltiin ja asennettiin opastekyltit ja kaikkiin näyttelyn tiloihin omat tilat nimikoivat kylttinsä. Samoin Exit-kyltit ja wc-opasteet asennettiin paikoilleen näyttelytiloihin kesällä 2020.

Matkailuinfotilaan rakennettiin vaatesäilytystila, piensäilytystilat sekä palvelutiski alatasoineen graafikon, sisustussuunnittelijan, arkkitehdin ja puusepän suunnitelmien mukaisesti. Kaupungin edustajat olivat mukana suunnittelutyössä erityisesti matkailuinfon toimivuuden ja henkilöstön työskentelyolosuhteiden näkökulmista. Vaatesäilytys- ja palvelutiskielementtien ohella niille rakennettiin korotettu lattiataso erottamaan ko. toiminnallinen kokonaisuus muusta tilasta. Muita rakenteellisia muutoksia sisääntulotilassa olivat oheistuotemyyntipisteen rakentaminen sisältäen seinälevyt, säilytys- ja esillepanotasot ja tuotehyllyt. Myyntipisteen suunnittelu ja sijoittelu tilaan tehtiin yhdessä Nightwishin oheistuotemyynnin kanssa ja sen käytännön toteutuksesta vastasi NW-organisaation oheistuotemyynnin edustajat. Näin varmistettiin myyntipisteen visuaalinen ja käytännön sopivuus sekä näyttelykokonaisuuteen että yhtyeen yleisilmeeseen. Matkailupuolen oheismyynti ratkaistiin irtokalustein ja siinä on esillä paikallisten yritysten tuotteita.

Keskeinen elementti sisääntulotilassa oli lisäksi näyteikkunakokonaisuuden suunnittelu ja rakentaminen. Se toteutettiin siten, että tilaan rakennettiin kevytrakenteinen seinäke näyteikkunan ja infotilan väliin erottamaan ko. tilat toisistaan. Näyteikkunan puolelle kiinnitettiin graafikon suunnittelema näyteikkunakuva, joka valaistiin kohdevalaistuksella. Infotilan puolelle seinäkkeeseen sijoitettiin kaupungin matkailun ajankohtaisia asioita ja vaihtuvasisältöisiä videoita esittelevä info-tv sekä kuvitusta Kiteen seudusta eri vuodenaikoina. Samaan tilaan sijoitettiin myös matkailuesiteteline, josta on saatavilla ajankohtaista tietoa alueen matkailusta ja matkailupalveluita tarjoavista yrityksistä. Keskeisenä osana sisääntuloaulan rakentamista oli myös oleskeluryhmän (pöytä, tuolit) sijoittaminen näyttelyn sisäänkäynnin läheisyyteen. Sen tarkoituksena on toimia paitsi levähdyspaikkana kävijöille esimerkiksi matkailuesitteisiin tutustumista varten, myös 360-tekniikalla toteutetun Kiteen seudun matkailuvideon katselupaikkana. Samaan kulmaukseen sijoitettiin vanhaa kuvamateriaalia Kiteeltä, sillä infopisteen tilaan haluttiin mukaan nykypäivän lisäksi myös kertomuksia ja kuvitusta alueen kiinnostavasta historiasta.

Kesän 2020 aikana näyttelytiloihin asennettiin vitriinit puvustusta ja näyttelyesineistöä varten osin talkootöinä ja osin rakennusalan ammattilaisten toimesta. Samalla täsmennettiin vitriinien sijoittelu näyttelytiloihin huomioiden muun muassa valaistuksen tarve, kulkureitit, pistorasioiden sijainnit sekä kokonaisuuden yleisilme. Vitriinien asennuksen jälkeen toteutettiin näyttelyn kokoaminen sisältäen sisällönsuunnittelun viimeistelyn, esille tulevien näyttelymateriaalien valinnan ja niiden esillepanon tarinankerronnan mukaisesti sekä näyttelytekstien viimeistelyn, printtauksen, laminoinnin ja sijoittelun

näyttelyssä esillä olevan esineistön ja materiaalien tueksi. Lisäksi näyttelytilaan asennettiin ja sijoitettiin irtokalusteet ja pienvitriinit sekä patterinpeittolevyt. Osana somistusta ja esineistön esillepanoa tehtiin myös pientarvikehankintoja ja asennuksia tilojen ja materiaalien esillepanon toimivuuden parantamiseksi. Näihin sisältyi esimerkiksi laitteistotelineiden ja pidikkeiden valinta, hankinta ja asennus sekä erilaisten muiden pientarvikkeiden hankinta sisältäen infokylttitelineet, tabletinpidikkeet, lisävalaisimet, jatkojohdot, kiinnikkeet, spraymaalit, pöytälasinsuojukset, tablettien turvajohdot jne. Alakerran näyttelytilaan hankittiin lisäksi telineet esille tulevia soittimia varten.

Näyttelyn yhtenä kiinnostavana osana ja uutuuksena oli myös uusimmassa musiikkivideossa käytetty autenttinen puvustus, jonka saamisesta näyttelykeskuksen käyttöön käytiin neuvottelut keväällä ja kesällä 2020 videosta vastaavan tuotantoyhtiön kanssa. Heinäkuussa puvusto kuljetettiin Kiteelle ja esille tulevat artikkelit valittiin laajemmasta kokonaisuudesta tilojen ja näyttelyn tarinan antamissa puitteissa; alkuun käyttämättä jääneet puvut sijoitettiin turvalliseen ja lämpimään varastoon odottamaan mahdollista myöhempää käyttöä. Osana näyttelyn kokoamista puvustolle hankittiin mallinuket ja valitut puvut sijoitettiin sopiviin näyttelyn kohtiin.

Näyttelyn kokonaisuuden rakentamisessa erittäin tärkeässä roolissa oli myös kuvituksen tuottaminen ja järjestäminen näyttelytiloihin. Kesän 2020 aikana graafikko Pitkäsen tuottama, valitsema ja muokkaama kuvakokonaisuus koostettiin valmiiksi tilaamalla kuvatulosteet, teipit ja taulut painotalosta valituille materiaaleille tulostettuina sekä sijoitteleamalla ne näyttelytiloihin. Kuvamateriaalin ripustuksessa ja asettelussa käytettiin talkootyövoiman lisäksi ulkopuolista apua. Osa kuvamateriaalista printattiin suoraan oviin ja kiinteisiin rakenteisiin ja osa toteutettiin vaihdettavissa olevin materiaalein ja kiinnityksin seinäpintoihin. Yläkerran suuriin ikkunapintoihin toteutettiin moniulotteinen, yhtyeen entiset ja nykyiset jäsenet esittelevä moniulotteinen kuvakokonaisuus, joka tehtiin monikerroksisin ikkunateipein graafikon ja ala-erikoistuneen ammattilaisen toteuttamana.

Näyttelystä on ollut alusta alkaen tarkoitus tehdä interaktiivinen ja kävijöitä eri tavoin osallistava. Yksi elementti tässä on virtuaalisen vieraskirjan laatiminen. Sen suunnittelu ja toteutus tehtiin kesän aikana sisältäen toiminnallisen suunnittelun, materiaalivalinnat, printtien toteutuksen ja päivityssuunnitelman. Ajatuksena oli tuottaa näyttelytilaan liitutauluprintillä toteutettu teippiseinä, johon kävijät voivat jättää kiitoksensa käynnistään erivärisillä liiduilla. Seinämästä otetaan säännöllisin väliajoin valokuvia, joista kootaan vähitellen virtuaalinen vieraskirja. Toisena osallistavana elementtinä näyttelyyn toteutettiin näyttelyn viimeiseen tilaan sijoittuva faniseinä, jossa on esillä vaihteleva kokoelma fanien tekemää Nightwish-taidetta. Samaan tilaan on myös mahdollista jättää palautetta ja kommentteja näyttelykäynnistä seinäpintoihin teipattavilla post-it-lapuilla. Myös tästä tilasta otetaan säännöllisesti valokuvia ja ne lisätään osaksi virtuaalista vieraskirjaa.

Nightwish-yhtye on vuosien mittaan saanut runsaasti paikallista, kansallista ja kansainvälistä mediajulkisuutta. Näyttelyyn haluttiinkin tuoda myös nähtävälle kooste lehtiartikkeleista niin kansallisen kuin kansainvälisenkin median osalta. Lähinnä yhtyeen lähipiirin keräämästä ja tallettamasta laajasta arkistomateriaalista koostettiin kesällä 2020 näyttelytilaan ”Medianaerum”-artikkeliseinäke sekä kävijöiden paikan päällä selattavissa olevat lehtiartikkelileikekansiöt. Investointihankkeen puitteissa tilaan rakennettiin kansioiden ja valokuvaaja Ville Juurikkalan tekemän harvinaisen valokuvakirjan

katselupiste istuimiseen, pöytätasoiin ja tabletinpidikkeeseen fyysisen ja digitaalisen aineiston selailua varten. Itse kansioiden kokoaminen sisälsi laajan aineiston läpikäynnin, lajittelun, skannauksen, printtauksen, valikoinnin ja koostamisen kansioihin. Lisäksi paperimuodossa olevaa originaalia artikkeliaineistoa alettiin tallentaa digitaaliseen muotoon arkistointia ja dokumentointia varten heinäkuussa 2020 yhteistyössä kehittämishankkeen kanssa. Tätä työtä jatketaan myös hankkeen päätyttyä.

Laajaa kuvamateriaalia on näyttelyssä esillä myös toisessa katselupisteessä, jonka suunnittelu, sijoittelu, toteutus ja kalustus tehtiin osana investointihanketta. Suureen näyttelytilaan sijoitetulla katselupaikalla kävijöillä on mahdollisuus tutustua syvemmin Nightwish-yhtyeen historiaan, kuvamateriaaliin sekä audiovisuaaliseen aineistoon tablettien kautta. Tableteissa on esillä Mape Ollilan monelle eri kielellekin käännetty kirja yhtyeestä, ”Imagenaerium”-elokuvan käsikirjoitus, paljon harvinaista ja ennennäkemätöntä kuvamateriaalia sekä yhtyeen luottotuottaja Ville Lipiäisen tekemä historiavideo, joka tuotettiin varta vasten tätä näyttelyä varten. Katselupisteen rakenteiden ja kalustuksen lisäksi investointihankkeen puitteissa toteutettiin tablettien sijoittelu, suojaaminen, kalusteiden pintakäsittely ja asennuksiin tarvittavien pientarvikkeiden hankinta.

Kesällä 2020 alakerran näyttelytilaan asennettiin 3D-tekniikkaa tukeva laitteisto ja sisustus yhteistyössä kehittämishankkeen kanssa. Tähän sisältyi virtuaalilasien käyttöön soveltuvien tilojen suunnittelu ja rakentaminen mukaan lukien taustakankaiden ja väliverhojen hankinnat, modifioinnit ja asennukset sekä lattiaa suojaavien mattojen valinta, tilaus ja asennus. Samalla henkilökunnan sosiaalituloja muokattiin näyttelyn tarpeisiin soveltuvien osin. Osana investointihanketta toteutettiin myös näyttelyesineistölle ja oheistuotteille tarkoitettun varastotilan rakentaminen ja järjestely sekä varaston inventaariot säännöllisin väliajoin oheistuotemyyntiartikkeleiden osalta.

Näyttelyn viimeistelyvaiheessa ajankohtaisiin toimenpiteisiin sisältyi myös infopisteen kassajärjestelmän valinta ja asennus matkailuinfoon sekä koko näyttelyn atk-yhteyksien ja ohjelmistojen asennus. Lisäksi huolehdittiin rakennusviranomaisten kanssa tilojen, teknisten ratkaisujen ja tehtyjen toimenpiteiden hyväksymisestä. Näyttelyn avaamisen (3.8.2020) jälkeen investointihankkeessa on kiinnitetty huomiota tilojen ja materiaalivalintojen toimivuuteen sekä pienempiin kehitystarpeisiin koskien kalustusta, somistusta, informaation välittämistä ja esineistön esillepanoa. Niihin samoin kuin kävijöiltä nousseisiin kehitysehdotuksiin paneudutaan tarkemmin ensimmäisten kuukausien kokemusten sekä loppusyksystä toteutettavan asiakastytyväisyyskyselyn pohjalta.

3.4 Aikataulu

Pääpiirteissään hanke eteni suunnitellun aikataulun mukaisesti; matkailuinfopiste avattiin 15.6.2020 ja itse näyttelytila 3.8.2020. COVID-19 tilanteen vuoksi osa suunnitellusta toteutuksesta kuitenkin hieman viivästyi alkuperäiseen suunnitelmaan nähden, ja molempien osioiden avajaisia jouduttiin siirtämään (alkuperäisen suunnitelman mukaisesti molemmat piti avata 1.6.2020).

Syksyn 2020 osalta hanke kuitenkin on edennyt suunnitellusti, ja suunnitelman mukaisia tavoitteita on edistetty aktiivisesti. Investointihankkeen osalta kysymys on ollut syksyllä 2020 lähinnä näyttelyn yksityiskohtien hiomisesta ja käytännön toteutuksen valvonnasta ja seurannasta. Hanke saatiin valmiiksi 31.10.2020.

3.5 Resurssit ja toteutuksen organisaatio

Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -yleishyödyllisen investointihankkeen koordinoinnista ja hallinnosta vastaa Kitee-Seura ry. Hanke keskittyy pääasiassa Nightwish Story -näyttelyn rakentamiseen. Hankkeen toteutuksesta vastaa monitoimijainen työryhmä ja sen projektipäällikkö on Tuula Teräväinen, joka aloitti tehtävässään 7.1.2020. Hankkeen edistymistä seurataan paitsi säännöllisissä työryhmän kokouksissa myös laajemman Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETIn hallinnoiman kehittämishankkeen ja siihen sisältyvän Kitee-Seura ry:n luotsaaman osatoteutushankkeen ohjausryhmän kokouksissa.

3.6 Kustannukset ja rahoitus

Taulukko 1. Toteutuneet kustannukset 1.11.2019-30.6.2020 vs. hankkeen kokonaisbudjetti:

Investointihanke/Kitee-Seura: toteutuneet kulut 1.11.2019-30.6.2020 vs. kokonaisbudjetti (EUR)				
	Budjetti	Toteuma 11/2019- 06/2020	%/koko hanke	Jäljellä
Rakentaminen	90 500,00	46 398,97	51	44 101,03
Laitteet, kalusto	32 400,00	14 964,88	46	17 435,12
YHTEENSÄ	122 900,0	61 363,85	50	61 536,15

Taulukko 2. Toteutuneet kustannukset, koko hanke (1.11.2019-31.10.2020) vs. kokonaisbudjetti:

Investointihanke/Kitee-Seura: toteutuneet kulut 1.11.2019-31.10.2020 vs. kokonaisbudjetti (EUR)				
	Budjetti	Toteuma 11/2019-10/2020	%/koko hanke	Jäljellä
Rakentaminen	90 500,00	92 151,20	102	-1 651,20
Laitteet, kalusto	32 400,00	33 388,47	103	-988,47
YHTEENSÄ	122 900,00	125 539,67	102	-2 639,67

3.7 Raportointi ja seuranta

Projektipäällikkö on tehnyt tiivistä yhteistyötä Kitee-Seuran kanssa koko hankkeen toteuttamisen aikana ja raportoinut seuralle suullisesti ja kirjallisesti hankkeen toteutuksesta viikoittain. Taloudellista seurantaa on tehty myös aktiivisesti seuran kirjanpidosta vastaavan Kiteen Maataloustilien kanssa. Hankkeen toteutuksesta raportoitiiin hankkeen aikana lisäksi Kitee-Seuralle ja kehittämishankkeen ohjausryhmälle maksatushakemusten ja ohjausryhmän kokousten yhteydessä.

3.8 Toteutusolelutukset ja riskit

Maailmanlaajuisesti vallitseva COVID-19-pandemia on ollut investointihankkeen toteutuksen aikana yksi suurimmista riskeistä tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Sen vaikutukset ovat olleet merkittävät hankkeessa, jonka toteuttaminen on oleellisesti riippunut monista paikallisista, kansallisista ja kansainvälisistä yhteistyötahoista, yrityksistä, alihankkijoista ja tavarantoimittajista sekä muista hankkeen yhteistyökumppaneista. Tavarantoimitukset ovat takkuilleet ja matkailupalveluissa ja matkailun markkinoinnissa on ollut nähtävissä epävarmuutta alati muuttuvien liikkumis- ja muiden rajoitusten ja ohjeiden vuoksi. Näistä syistä johtuen esimerkiksi tavaroiden ja palveluiden toimitusaikataulut ovat viivästyneet ja tuotteiden ja palveluiden saatavuudessa on ilmennyt ongelmia. Samoin julkisiin tiloihin ja yleisökokouksiin liittyvät rajoitukset ovat aiheuttaneet epävarmuutta näyttelyn toiminnan kannalta. Kun Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -näyttelykeskuksen yksi tärkeä kohderyhmä on ulkomaiset Nightwish-yhtyeen fanit, koronan aiheuttamat rajoitukset ovat näkyneet suoraan näyttelyn kävijämäärissä ja yleisöprofiilissa. Lisäksi koronan vaikutukset ovat monien arvioiden mukaan pitkäaikaisia erityisesti kansainvälisen matkailun alueella, mikä voidaan nähdä yhtenä näyttelyn toimintaan kohdistuvana riskinä myös jatkossa. Vallitseva koronatilanne syksyllä 2020 aiheuttaa niin ikään epävarmuuksia myös tulevaa kevättä ja kesää ajatellen. Näyttelykeskuksen markkinoinnissa ja viestinnässä onkin otettava tämä huomioon jatkotoimenpiteitä suunniteltaessa.

Jatkossa riskinä voidaan pitää myös sitä, ettei näyttely jostain syystä houkuttele riittävästi kävijöitä toiminnan jatkuvuuden ja näyttelykeskuksen kestävien toimintaedellytysten takaamiseksi. Tähän riskiin on varauduttu ja tullaan jatkossa varautumaan huolellisella markkinointisuunnitelmalla sekä hyödyntämällä erilaisia sosiaalisen ja printtimedian kanavia, järjestämällä teemapäiviä tai -viikkoja ja tiedottamalla riittävän kattavasti vaihtuvista sisällöistä ja näyttelyn uusista elementeistä. Kahden

ensimmäisen toimintakuukauden aikana kävijöitä on ollut pitkälti toistatuhatta, joten sen osalta suurta huolta kävijöiden riittävydestä ei ole noussut. Odotukset tulevaa vuotta kohtaan ovatkin tällä hetkellä varovaisen toiveikkaita vallitseva koronatilanne huomioiden.

Lisäksi keskuksen nettikaupan kautta toimiva oheistuotemyynti samoin kuin vuoden 2020 loppuun mennessä valmistuva virtuaalinäyttely tulevat jatkossa olemaan osa tulonmuodostusta pääsylipputulosten lisäksi. Molemmat ovat myös keskeisessä osassa kehittämishankkeiden puolella rakennettavaa kestävästä liiketoimintamallista, jonka on tarkoitus luoda edellytykset ylläpitää näyttelykeskusta toiminnallisesti ja taloudellisesti myös kehittämishankkeen päättymisen jälkeen. Uusia ideoita on lisäksi jatkuvasti kehitteillä, ja hankkeen projektipäällikkö yhdessä työryhmän kanssa pohtii näiden toteuttamismahdollisuuksia ja aikatauluja aktiivisesti jo tulevan talven ja kevään aikana.

4 Yhteistyökumppanit

Hanke toteutettiin tiiviissä yhteistyössä erityisesti Keski-Karjalan kehitysyritys Oy KETI:n ja Kiteen kaupungin kanssa. Se myös kytkeytyi saumattomasti KETI:n hallinnoimaan ja koordinoimaan kehittämishankkeeseen, jossa Kitee-Seuralla on osatoteutusosuus. Hanketoimijoiden lisäksi investointihankkeeseen kytkeytyi monia muitakin eri alojen toimijoita ja organisaatioita, joiden kanssa tehtiin aktiivisesti yhteistyötä koko hankkeen ajan.

Keskeisimpiä yhteistyökumppaneita olivat erityisesti laajemman Kitee Tourist Information – A Nightwish Story -hankekokonaisuuden ohjausryhmän ja työryhmän jäsenet ja heidän edustamansa organisaatiot sekä Nightwish-organisaatio, Backstage RockShop, Oily Empire, ELY-keskus, Joensuun Tiedepuisto, ammatilliset ja korkea-asteen oppilaitokset, TE-toimisto sekä lukuisat paikalliset yritykset ja muut alan toimijat. Yhteistyötä tullaan jatkamaan myös investointihankkeen päätyttyä näyttelykeskuksen toiminnan pyörittämisessä ja alueen tunnettuuden edistämässä.

5 Tulokset ja vaikutukset

Investointihankkeen toteutuksen keskiössä on ollut Nightwish Story -näyttelykeskuksen rakentaminen. Tässä tavoitteessa on onnistuttu, ja keskus avattiin 3.8.2020. Näyttely on jo saanut laajaa kansallista ja kansainvälistä huomiota niin mediassa kuin yhtyeen fanikunnassakin. Koronatilanteesta huolimatta se on jo tuonut jonkin verran matkailijoita Kiteelle, ja näyttelyssä on sen avajaisista lähtien riittänyt kävijöitä.

Näyttelykokonaisuus on houkutellut myös lukuisia ryhmiä päättäjistä harrasteryhmiin, ja syksyllä 2020 myös oppilaitosryhmiä ja eri sidosryhmien edustajia on tulossa tutustumaan näyttelyyn. Tapahtumatuotannon kehittämisen myötä potentiaalista kävijäkuntaa pyritään edelleen laajentamaan. Tähän näyttelyyn huolellinen tila-, ääni- ja valosuunnittelu tarjoavat monimuotoiset ja moniin tarpeisiin muokattavissa olevat puitteet. Tarkoituksena on kehittää näyttelykeskuksesta ympärivuotisesti kiinnostava käyntikohde, jolla on tarjota uusia ja vaihtuvia sisältöjä vaikka useammallekin käyntikerralle.

Investointihankkeen kontribuutio rakenteiden ja näyttelyn perustan luomiselle on ollut merkittävä osa onnistuneen ja toimivan näyttelykokonaisuuden rakentamista.

Myös matkailuinfon puolelta on tullut hyvää palautetta, ja Kiteen brändäys kiinnostavana käyntikohteena niin kotimaisille kuin ulkomaisillekin vieraille on lähtenyt hyvin käyntiin. Kuluva syksy ja tuleva kevät/kesä aikana näyttelyä ja matkailupuolta kehitetään edelleen keskuksen ja alueen houkuttelevuuden edistämiseksi yhteistyössä Kiteen kaupungin, maakunnan yritysten ja kehittämishankkeen kanssa.

6 Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Näyttelyn avaamisen ja ensimmäisten kuukausien kokemusten jälkeen hankkeessa keskitytään hiomaan yksityiskohtia parhaan mahdollisen kävijäkokemuksen takaamiseksi. Esiin nousseita kehittämissuunnitelmia ja lähitulevaisuuden jatkotoimenpiteitä ovat olleet esimerkiksi opasteiden lisätarpeen arviointi ja suunnittelu, kadunvarsikylttien suunnittelu ja sijoittelu, näyttelyn tekstien kieliversioiden kehittäminen ja esillepano sekä audio-opasteiden toteuttamisen kartoitus. Myös laajempia kehitystoimenpiteitä suunnitellaan yhteistyössä kehittämishankkeen, osatoteutuksen ja yhteistyökumppaneiden kanssa syksyn ja talven 2020–2021 aikana. Yhtenä osana kehittämistyötä on kävijöille suunnattu asiakaskysely, joka toteutetaan syksyllä 2020. Sen analyysin perusteella arvioidaan, minkälaisia kehitystarpeita näyttelyn toiminnan ja käytännön organisoimisen kannalta on noussut esille ja miten niihin voidaan parhaiten vastata. Myös oppilaitos- ja sidosryhmäyhteistyötä kehitetään edelleen syksyn ja kevään 2020–2021 aikana.

Loka-marraskuussa 2020 järjestetään kehittämis- ja investointihankkeiden yhteinen työryhmän kokous, jossa käydään läpi molemmissa tähän mennessä tehdyt toimenpiteet ja arvioidaan hankekokonaisuuden onnistuminen asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Samassa yhteydessä keskustellaan myös lyhyellä ja pitkällä aikavälillä toteutettavissa olevista jatkotoimenpiteistä ja kootaan kehittämissuunnitelmat toiminnan linjaamiseksi jatkoa ajatellen.

Näyttelykeskuksen toimintaa seurataan päiväkohtaisten kassaraporttien ja asiakaspalautteen sekä henkilökunnalta nousevien huomioiden kautta. Tässä myös näyttelykeskuksen internet-sivut, sähköposti ja sosiaalinen media ovat tärkeässä roolissa. Lisäksi projektipäällikkö ja Kitee-Seuran edustus seuraavat näyttelyn toimintaa ja esiin nousevia jatkojalostusideoita käymällä paikan päällä näyttelyssä säännöllisesti. Kitee-Seura on mukana kehittämishankkeen osatoteutuksessa, joka jatkuu 31.5.2022 asti. Sen puitteissa on mahdollista osallistua näyttelyn edelleen kehittämiseen työryhmätyöskentelyn ja yhteistyön kautta myös strategisella tasolla näyttelyn toiminnallisen ohjaamisen ja käytännön toimintojen seurannan lisäksi.

Allekirjoittajat ja päiväys

Kiteellä 19.10.2021

Tuula Teräväinen
projektipäällikkö
Keski-Karjalan kehitysyritys Oy KETI

Tuomo Flinkman
sihteeri-rahastonhoitaja
Kitee-Seura Ry

Markku Hyvönen
puheenjohtaja
Kitee-Seura Ry

